

የጳውሎስ መልእክቶች

1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስና ቲቶ

ጽሑፍ፡- በብራይን ፋርገር

የመጀመሪያው እትም 1984 ዓ.ም (1991 A.D)።
ከዚያም በ1986 ዓ.ም (1994 A.D)፣ በ1988 ዓ.ም (1996 A.D) እና
በ1994 ዓ.ም (2002 A.D) በድጋሚ ታተመ።

አሳታሚ፡-

መጽሐፍ ቅዱስን
መሠረት ያደረጉ
መጻሕፍት

የኤስ. አይ. ኤም ሥነ ጽሑፍ ክፍል

የፖ.ሣ.ቁጥር 127

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

የጳውሎስ መልእክቶች

1ኛ ጢሞቴዎስ ምዕራፍ 1

ሐዋርያው ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ የጻፈለት የመጀመሪያው መልዕክት የተጻፈበት ዘመን በግልፅ አይታወቅም።

ጳውሎስ ከ62-68 ዓ.ም. መካከል በነበሩት ጊዜያት ውስጥ በርም ታስሮ ነበር። ጳውሎስ ከታወረ በኋላ እንደገና ተፈትቶ አንድ ዓመት ሲሰጠክ ከቶ በኋላ ሁለተኛ ጊዜ እንደታሰረ እንዳንዶች ያምናሉ። ይህ ትክክል ከሆነ ከእስራት ከተፈታ በኋላ የጻፈው ደብዳቤ ይሆናል። በመካከል ላይ ያልተፈታ ከሆነ በመጨረሻው የኢየሩሳሌም ጉዞው ወቅት የጻፈው ይሆናል። በዚህ ደብዳቤ ውስጥ ስለ እሥራት ምንም አይጠቅስም።

አንዳንድ ምሁራን ጳውሎስ የታሰረው ሁለት ጊዜ እንደሆነ ይናገራሉ። ጳውሎስ ሁለተኛውን የጢሞቴዎስ መልዕክት የጻፈው የመጀመሪያውን ክጻፈ ክጥቂት ጊዜ በኋላ ነበር። በዚያን ጊዜ ለሞት የተዘጋጀ መሆኑንና ጥርፈሞስን በሚሊጢን እንደተወደደ ያሳያል፤ 2ኛ ጢሞ. 4:20። ወደ ኢየሩሳሌም በተጓዘበት የመጨረሻው ጉዞው ወቅት ጥርፈሞስን በዚያ አልተወደደም ታስሮም ወደ ሮም ሲወሰድ በሚሊጢን አላረፈም፤ የሐዋ. 20:4:21:20። ስለዚህ ጳውሎስ በመካከል አንድ ጊዜ ከእስራት ተፈትቶ ጥርፈሞስን በሚሊጢን የተወደደ ይመስላል። እንግዲህ እንደዚህ ከሆነ መልዕክቱ የተጻፈው በ66 ዓ.ም. ገደማ ነው።

ቤተ ክርስቲያናት በበዙና ሐዋርያትም በሸመገሉ ወቅት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ስለ አስፈለጉ ጳውሎስ ጢሞቴዎስንና ቲቶን በመምረጥ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አንዲሆኑ አስለጠናቸው። የመልዕክቱ መሪ ሐረግ «በእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት መኖር እንዴት እንደሚገባህ ታውቅ ዘንድ» የሚል ነው።

በጢሞቴዎስና በቲቶ መልዕክቶች ውስጥ የቤተ ክርስቲያን ሕገጋት ተደንገገዋል። አብያተ ክርስቲያናት በአጠቃላይ እግዚአብሔር በጳውሎስ አግዛዲነት የሰጠውን ሕግ ቢጠብቁና ከእርሱም ምንም ባያሳንሱ ወይም ደግሞ ባይጨምሩበት እውነተኛ ቤተ ክርስቲያን ይሆናሉ። ጢሞቴዎስ በኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ነበር።

የ1ኛ ጢሞቴዎስ ዋና ዋና ክፍሎች የሚከተሉት ናቸው:-

1. ምዕ. 1:1-20 - ስለ ሕገና የሐሰት ትምህርት
2. ምዕ. 2:1-15 - ጸሎትና ለምእመናን የተሰጠ የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት
3. ምዕ. 3:1-16 - የሸማግሌዎችና የዲያቆናት ትክክለኛ ባሕሪ
4. ምዕ. 4:1-16 - የመልካም አገልጋይ አረማመድ

5. ምዕ. 5:1-6:21 - የመልካም አገልጋይ ሥራ»

በተጨማሪ ስጥናት እንዲያመችን በሚከተለው እኳኋን ሊከፈል ይችላል:-

1. ምዕ. 1:1-20 4. ምዕ. 3:14-4:16

2. ምዕ. 2:1-15 5. ምዕ. 5:1-6:2

3. ምዕ. 3:1-13 6. ምዕ. 6:3-21

ጥያቄዎች ከነመልሳቸው

ጥያቄ:- ሀ/ እውሉስ ሲጽፍ ጢሞቴዎስ ምኒ ነው ይላል?

ለ/ የመልዕክቱ አቢይ ትምህርት ምንድን ነው?

መልስ:- ሀ/ እውሉስ ለጢሞቴዎስ «በእምነት እውነተኛ ልጄ ለሆነ ለጢሞቴዎስ» በማለት ይጽፋለታል፤ 1ኛ ጢሞ. 1:2» ይህም በእምነት እውነተኛ ልጄ ተብሎ ተተርጉሟል» ይኸውም ጢሞቴዎስ በእምነቱ እውነተኛ ስለሆነ ነው» ጢሞቴዎስ ወጣት ስለነበረ እውሉስ መንፈሳዊ አባቱ ነበር» የሐዋ/ሥራ ምዕ. 16 እንደሚያመለክተን ከሆነ እውሉስ ያሳመነው አይመስልም» እውሉስ ጢሞቴዎስን የቤተ ክርስቲያናት መሪና አስተማሪ አድርጎ በመግለጽ ይጽፋል»

ለ/ ይህንንም ደብዳቤ እንደ ሁለተኛው ስለ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓትና አመራር ስለ አመራሩም ሠራተኞች ለማስተማር የጻፈው ነው»

2ኛ ጥያቄ:- የመልዕክቱ ኃይልና ሥልጣን በደብዳቤው ውስጥ የተገለፀው እንዴት ነው?

መልስ:- በምዕ. 1:1:- በመድኃኒታችን አግዚአብሔርና በኢየሱስ ትእዛዝ የኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ ነኝ በማለት ጽፏል» እነዚህን ነገሮች ለማስተማር ከአግዚአብሔር የተላከ ነበር» ስለዚህ በ1ኛ ጢሞቴዎስ ውስጥ የተጻፈው ነገር ሁሉ የአግዚአብሔር ቃልና ፈቃድ አንጂ የእውሉስ አይደለም» በምዕ. 1:2 እውሉስ «ፀጋና ምሕረት ሰላምም» ብሎ ይጽፋል» ይህም የሚገኘው በምክር አዘል መልዕክቶች:- በ1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስና በቲቶ ውስጥ ነው፤

2ኛ ጢሞ. 1:2፤ ቲቶ 1:4» በሌሎች መልእክቶች «ፀጋና ሰላም» ብቻ ተጠቅሰው ሲገኙ ምክር አዘል መልእክቶች በሰላምታው ክፍል ውስጥ ምሕረት የሚለው ቃል ይገኛቸዋል»

ፀጋ ለክቶዎችና ለኃጢአተኞች ሲሆን ምሕረት ግን ለተጨነቀና ለኃጢአተኛ ነው» ምሕረት በምሕረት ውስጥ ላሉት ነው» በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ «እቤቱ፤ ምሕረትህ በላያችን ትሁን» የሚል ጥቅስ ይገኛል» የመንገዱን ችግር እና ክብደት ተመልክቶ እንዲረዳቸው ለምሕረት ወደ አግዚአብሔር ይመሃሉ» የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ብዙ ጊዜ ችግር ስለሚያጋጥማቸው አግዚአብሔር አይቶ ምሕረትን እንዲሰጣቸው ያስፈልጋል» ይኸውም ችግሩን ለብቻቸው እንዳይሸከሙት ማለት ነው» በተጨማሪ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን እንዲረዱአቸውና ምሕረት እንዲያደርጉላቸው እንጂ እንዳይፈርዱባቸውና እንዳይኩንኩላቸው ያስፈልጋል ማለት ነው»

ምዕ. 1:2 «ጸጋና ሰላም» ችግርንና ስድብን ሁሉ ለመሸከም የሚያስችል መሣሪያ ነው»

ጸጋ ምንድን ነው? አንድ ሰው ጸጋ ካለው ምሕረት ያላያል፤ ምሕረት የጸጋ ፍሬ ነው» ጢሞቴዎስ በመጀመሪያ የተጠቀሰው በሐዋ/ሥራ ምዕ. 16:1 ላይ ነበር»

3ኛ ጥያቄ:- ሀ/ በምዕ. 1:3-20 መሠረት እውነተኛው ወንጌል ከሐሰት ርኩስት የሚጠበቅበትን መንገድ ግለጽ»

ለ/ የእውነተኛውን ወንጌል ምንጭ አመሰራረት ግለጽ»

ሐ/ ወንጌል ለአሁኑና ለወደፊቱ ላይበላሽ የሚጠበቅበትን መመሪያ ስጥ»

እውነተኛው ወንጌል እንዳይበላሽ የሚያስጠነቅቅ ትምህርት በምዕራፍ 1:4-7 ውስጥ ይገኛል»

እውነተኛውን የወንጌል መልእክት የሚያበላሹ የሐሰት መምህራን ወደ ቤተ ክርስቲያን እንደሚገቡ እስቀድሞ ተነግሯል፤ ማስጠንቀቂያም ተሰጥቷል» የቤተ ክርስቲያንን ምስክርነትና እርሷንም ለማጥፋት መከራ መደረጉ በገልፅ የታወቀ ነው፤ ሰይጣንም በዚህ መንገድ ተከናውኗለታል»

ለገላትያ ቤተ ክርስቲያን ሕገን፤ ሰንበታትንና ግዝረትን የሚያስተምሩ መምህራን ጠላት ልኮ ነበር»

ሐዋን የአግዚአብሔር ያልሆነ ጥበብ እንደፈለገችና በሰይጣንም መሪነት እንደወደቀች የኤፌሶንም ቤተ ክርስቲያን ከአግዚአብሔር ያልሆነ ጥበብ በመስጠት ሊጥላቸው ሞክረ» ሰይጣን በሐሰት መምህራን ትምህርት ቤተ ክርስቲያንን ሊጥል ባይችልም በንፁህ ወንጌል ላይ ሌላ ሐሳብ በመጨመር እንዲከራከሩና እንዲወድቁ ለማድረግ ይሞክራል»

ሀ. 1ኛ/ በቁ. 4 «አንዳንዶች ልዩ ትምህርትን እንዳያስተምሩና ወደ ተረት መጨረሻም ወደ ሌላው ወደ ትውልዶች ታሪክ እንዳያደምጡ» ይላል» ሰዎች ሁሉ ከመጽሐፍ ቅዱስ እንዳንድ ነገሮችን እውጥተው ለራሳቸው እንደሚሰማግ አንደ ስሜታቸው ትርጉም ይሰጡት ብዙ ዓይነት ክርክርና በራስ ጥበብ መልስ የመስጠት ብልሃት ይፈጠራል» በዚህ ነገር ውስጥ ክርስቶስን ሊያገኙት አይችሉም» እርሱን ግን ቢፈልጉት ማለት ለሚፈልጉት ነገር ሁሉ የማያወላውል ትክክለኛ መልስ ያገኛሉ» «ዕውቀትና ጥበብ በእርሱ ተሰውሮአልና» 1ኛ ቆሮ. 1:21-23፤ 30፤ 2:7፤ 13፤ ቆላ. 2:3-4» ሰይጣን የተሻለውን ዕውቀት እስጣለሁ በማለት ተስፋ ይሰጣል» በዘፍ. 3:5 ውስጥ ለሐዋን የጥበብ ተስፋ በመስጠት ያታልላቸዋል» የሐሰት ትምህርት መሠረቱና የተስፋፋበት መንገድ ይኸው ነው» በዚህ ሁኔታ ጥንታዊው የሰሜን አፍሪካ ቤተ ክርስቲያን ወድቆ በሐሰት ተዋጠ» መንፈሳዊ ጥቅም በማያስገኙ ነገሮች ላይ መከራከር ከአግዚአብሔር አይደለም» ይህን በመሰል ምድራዊ ነገር ላይ የሚከራከሩ በልባቸው ውስጥ አንድ የተላላተ ነገር ይዘዋል ማለት ነው» የአዝዚህ ሰዎች ምኞት በአግዚአብሔር ጥበብ ለመመካት ሳይሆን በራሳቸው ጥበብ መመካት

ነው። ቁ.4 «እንደ እነዚህ ያሉት ነገሮች ክርክርን ያመጣሉና በእምነት ጥን ላለ ለእግዚአብሔር መጋቢት አይጠቅሙም» ይላል።

2ኛ/ በቁ.5 ላይ ከንፁህ ልብና ከበን ሕሊና ገብነትም ከሌለበት እምነት የሚወጣው ፍቅር ነው በማለት ጳውሎስ ይጽፋል። እንዳንዶች ጥን ይህንን የፍቅር መንገድ በመተው ዋጋና ውጤት ለሌለው ለክንቱ ንግግርና ክርክር ራሳቸውን በቤተ ክርስቲያን፣ በሰብክት ወይም በትምህርት ውስጥ እንዲገባ እይረዳለሁ። ይህ ዓይነት ክርክር በንፁሕ ሕሊና የሚደረግ አይደለም፤ ምዕ. 1: 19፤ 3: 9፤ ቲቶ 1: 15፤ ዕብ. 9: 14።

3ኛ/ በራሳቸው ዕውቀት ሰዎችን ለማሳመን ጥበባቸውን ለማስተማር ይሞክራሉ፤ ምዕ. 1: 7። በመንፈሳዊ ጥበብ ስለሌላቸው ትምህርታቸውን እያስተውሉትም። ቤተ ክርስቲያን ከእንደዚህ ያሉት ነገሮች ሁሉ ራሷን በንጽህና መጠበቅ አለባት።

4ኛ/ ሔርሜኒያስና እስክንድርስ በእውነተኛ ወንጌል ውስጥ የሚገኘውን እምነት ትተው በንፁህ ሕሊና ሊያደርጉት የማይችሉትን ነገር ለበኩ፤ ቁ. 19-20። «ለዓለም የሚመች ከንቱ መለፍለፍ» ይኸውም ትንሣኤ ከአሁን በፊት ሆኖአል ብሎ ማስተማር ነው፤ 2ኛ ጢሞ. 2: 16-18። ይህ ነገር እውነት ስላልሆነ ከመንፈስ ቅዱስ አይደለም። ይህንን የመሳሰሉት ነገሮች ሰዎችን ከእውነተኛ ወንጌል ያርቋቸዋል፤ 2ኛ ጢሞ. 2: 18።

የእግዚአብሔር ቃል ያልሆነውን ነገር የእርሱ ቃል እንደሆነ እድርን ማስተማር ለእግዚአብሔር ስድብ ነው፤ 1ኛ ጢሞ. 1: 20። ስለዚህ ከወንጌል ነው እያሉ ያልሆነውን ነገር ከማስተማር እንዲጠነቀቁና እንዲቀጡ ጳውሎስ ለሰይጣን አሳልፎ ሰጣቸው።

ለ የወንጌል ምንጭ እግዚአብሔር ራሱ ነው፤ በምዕ. 1: 11 ላይ «የብሩክ እግዚአብሔር ክቡር... ወንጌል» የሚል ቃል እናገኛለን። የወንጌል መሠረት ያልተሸቀጠ የእግዚአብሔር ቃል ነው ከሐዋርያት ጽሑፍ ላይ አንዳች ለማጉደልና በትርጉም ለመጨመር እንዲደፍር እይገባለሁ። እለበለዚያ የእግዚአብሔር ቃል መሆኑ ይቀራል። የእግዚአብሔርን ቃል የለውጡት

ሔርሜኒያስና እስክንድርስ ቅጣታቸውን መሸከም ነበረባቸው፤ ቁ. 19-20። የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ሥጋዊ ሐሳብ በትርጉም መለወጥ ስድብ ነው፤ 2ኛ ጢሞ. 2: 17-18። ቁ. 8-10:- የኦሪት ሕግ ለበደለኞችና ለጋጢአተኞች ከእግዚአብሔር የተሰጠ እንጂ ለአማኞች የተሰጠ አይደለም። አማኞች የሙሴን ሕግ እንዲጠበቁ የሚያስተምር መምህር የሚያስተምረው ነገሩ ሳይገባው ነው። ነገሩ ቢገባው ኖሮ ግን ይህንን እያስተምርም ነበር። «ሕግ ለበደለኞችና ለማይታዘዙ ለዓመፀኞችና ለጋጢአተኞች ቅድስና ለሌላቸው» እንጂ ለዳድቅ እንዳልተሠራ ግወቅ ያስፈልጋል፤ ቁ. 9-10። ሕግ የተሠራው ወንጌል የሆነውን ይህንን ደህና ትምህርት ለሚቃወም ሌላ ነገር ነው፤ ቁ. 11።

ምዕ. 1: 11:- ጳውሎስ በዚሁ ምዕራፍ ቁ. 8-10 ያለውን የብሩክ እግዚአብሔርን ወንጌል እንዲያስተምር ለተሰጠው እደራ ድንጋጌ ነው። ስለዚህ ጳውሎስ ከሐሰት

መምህራን እንዲጠነቀቁና በምዕ. 1: 4-7 ከሚገኘው ከክንቱ መለፍለፍ እንዲርቁ ለማስተማር የታመነ ነበር።

ሐ. ለወንጌል እስተማሪዎችና ሰባኪዎች ከቃሉ ምንም ሳያንድሉና ሳይጨምሩ ሙሉና ንፁህ ወንጌል እንዲያስተምሩ ከእግዚአብሔር የተሰጠው ድንጋጌ ታላቅ ጋላፊነት የሚጠይቅ ነው።

እግዚአብሔር ጳውሎስን በዚህ ነገር ታማኝ ሆኖ እገኘው። ጳውሎስ ወንጌል ከእግዚአብሔር የተሰጠ ክቡር እንደሆነና እግዚአብሔርም ለእርሱ እደራ እንደሰጠው እመነ፤ ምዕ. 1: 11። እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ አማኝ አደራ አይሰጥም፤ ምክንያቱም ለራሳቸው ክብርና ጥቅም ሊሉ ሐሰትንና ህሳባቸውን ስለሚጨምሩበት ነው።

ቁ. 12:- እግዚአብሔር ታማኝ እድርን ስለቀጠረው ጳውሎስ በጣም ተደስተ።

ቁ. 13-15:- ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያን እሳዳጅ የነበረ ቢሆንም እንኳን እግዚአብሔር ለውጦት ሊጠቀምበት ችለ። እግዚአብሔር ጠላቶቹን ለውጦ ታማኝ አገልጋዮች ሊያደርጋቸው ይችላል።

ቁ. 16:- ጳውሎስ የእውነተኛን ወንጌል ኃይል የሚያሳይ ምሳሌ ነበር። እግዚአብሔር የጋጢአተኞች ቀንደኛ የሆነውን ጳውሎስን እሸከሩ እንዲሆንና የወንጌልንም እደራ ሊሰጠው መጥራቱ እስገራሚ ምሕረቱንና ኃይሉን ያሳያል። እግዚአብሔር ጳውሎስን እንደዚህ እድርን መለወጥ ከቻለ ሁሉ ሰው ተስፋ እለው ማለት ነው።

እንግዲህ ጳውሎስ ትክክለኛ ምሳሌ ለመሆኑ ሰዎች ወደ ፍጹም ሕይወት ለመድረስና ለእግዚአብሔር ወንጌል ጥበቃ ፍላጎት እንዲኖራቸው ለመግር ጳውሎስን መመልከት አለባቸው።

ቁ. 18-19:- ጳውሎስና ሌሎችም ሐዋርያት እርጅተው ለሞት የቀረቡ ሲሆን ብዙዎቹም ሞተው ነበር። ጳውሎስ ፍጹሙን ወንጌል ጠብቆ ለወደፊት ለማስተላለፍ ሸክም ተሰማው። ስለዚህ ጢጥቴዎስ እውነተኛውን ወንጌል እንዲጠበቅ እደራ ብሎ ሾመው።

4ኛ ጥያቄ:- በምዕ. 1: 9ና 10 መሠረት ከኢየሱስ በፊትና በኋላ በነበሩት ዘመናት መካከል ያለውን ልዩነት ገለፅ።

መልስ:- በምዕ. 1: መሠረት በእያንዳንዱ አማኝ ዘንድ ወንጌል ለደገነነት በፍፁምነቱ እንዲጠበቅ የሚገባ ሊሆን እያንዳንዱም አማኝ ወንጌሉ ለሚሰፋፋበት መንገድ መጸለይ አለበት።

ምዕ. 2: 1-3:- «በእግዚአብሔር በመድኃኒታችን ፊት መልካምና ደስ የሚያሰኝ ይህ ነው።» እግዚአብሔር ሰዎች ሁሉ እንዲድኑ ልጁን ላከ። ስለዚህ አማኝ የክርስቶስ አዕምሮና እንዲሁም ለነፍሳት ደህንነት የጠለቀ ስሜት ቢኖረው ይህንን ነገር ዋጋ እንዳለው ይገነዘባል።

1ኛ. ቁ. 2:- ወንጌል እንዳይታገድ አማኞች ለመሪዎችና ለአስተዳዳሪዎች መጸለይ አለባቸው። ቤተ ክርስቲያን ማሳደድም ሆነ መርዳት የሚችሉ እነርሱ ናቸው። ጸሎት

የተደረገላቸው ከሆነ ግን እግዚአብሔር እዕምርእቸውን ይለውጣል። እግዚአብሔር ሥልጣንን ሊሰጣቸው ወይም ደግሞ በወንጌል ምክንያት ሊከሰስላቸው ይችላል።

ቁ.4:- እግዚአብሔር ሁሉ እንዲድን ስለሚፈልግ እንዲህ ዓይነቱ ጸሎት ለወንጌል መስፋፋት ይረዳል።

ቁ.5-6:- እንድ እግዚአብሔርና በሰውና በእግዚአብሔር መካከል እንድ እግላጅ እርሱም ሰው የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ አለ። እርሱ የጠፉትን ሰማዳን ወንጌል እንዲሰጠኝ ራሱን አሳልፎ ሰጠ።

ቁ.7:- ጳውሎስ ለአሕዛብ ወንጌልን እንዲሰጠኝ እግዚአብሔር መረጠኝ ይላል።

ቁ.8:- እማኞች ሁሉ ጥርጥር ባልተሞላ ልብ እግዚአብሔር ስለ ወንጌል መልስ እንዲሰጣቸው ባለማቋረጥ መጸሰይ አለባቸው።

2ኛ. ቁ.5:- ወደ እግዚአብሔር በጸሎት የምንቀርበው በኢየሱስ ስም ብቻ ነው። ይኸውም መካከለኛው እርሱ ብቻ ስለሆነ ነው።

ቁ.6:- እርሱ ስለ ኃጢአታችን በመሞት ዕዳችንን ስለከፈለ ወደ እግዚአብሔር አብ መቅረብ የምንችለው በእርሱ በኩል ብቻ ነው። ሌሎች ቅዱሳን ሁሉ ራሳቸው ኃጢአተኞች ስለሆኑ ማንም

ሊረዱ አይችሉም። ቅዱሳን መካከለኞች ስላይደሉ ወደ እነርሱ መጸለይ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መቃረን ነው። መካከለኛው እንድ ብቻ ሊሆን እርሱም ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። የሐ.14:6፤ ቁ.13-14።

3ኛ. አብዛኛውን ጊዜ ብዙ ሰዎች ክርስቶስንና ወንጌልን ስለሚቃወሙ ሐሚተኞች ምንም ምክንያት እንዳያገኙ ቤተ ክርስቲያን ብርቱ ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርባታል። በተለይም ጥንታዊ ቤተ ክርስቲያን በተስፋፋቸባቸው እገሮች ሌቶች የተዋረዱ ነበሩ። ስለዚህ አማኝ ሌቶች ልዩ ጥንቃቄ ማድረግ ይገባቸው ነበር።

1. ቁ.9:- እንደ ዓለም ሌቶች ስታይታ መልበስ የለባቸውም። እንደዚህ ካደረጉ እማኞች ሌቶች እንደ ዓለም ሌቶች ናቸው የሚል ክስ ይነሣል። እንደዚህ ያለው ነገር የክርስቲያን ሌቶችን ምስክርነት ያበላሻል። ሌቶች ንጽሕናው በተጠበቀ እኳኋን መልበስ ያስፈልጋቸዋል።

ቁ.10:- እንደ ዓለማውያን በራሳቸው ስመኩራራት ወይም እንደ እነርሱ ቆሻሻ ልብስ መልበስ ሳይሆን እንደ እግዚአብሔር ልጆች ሊሆኑ ይገባል።

2. ቁ.11:- ሌቶች በቤተ ክርስቲያን ፀጥ ማለት እንጂ ወንዶችን መግዛት አይገባቸውም። ይኸውም:-

ሀ/ በዓለም ፊት ምስክርነትን ለመጠበቅ ነው።

ለ/ አዳም በመጀመሪያ ስለተፈጠረ፤ ቁ.13። እንዲሁም መሪ እንዲሆን ስለተፈጠረ የተደነገገው ሕግ በቤተ ክርስቲያንም እንዲጠበቅ ያስፈልጋል። ይኸውም ሌት እንድትመራ ስላልተፈጠረች ነው።

3. ሌት በቶሎ በስሟት ተለውጣ ልትታለል እንደምትችል ወንጌል ያስተምረናል። ስለዚህ ባኳ እንዲጠብቃት ያስፈልጋል። እግዚአብሔርም ይህንን ሕግ የሰጠበት ምክንያት ሌቶችን ለመጠበቅ ሊል ነው። ሔዋን የተቃለለችው በዲያብሎስ ነው፤ ቁ.14።

ቁ.12:- ሌት በዝግታ እንድትማር እንጂ በወንድ ላይ እንድትሰለጥን አልፈቅድም ይላል። ጳውሎስ ሌቶች ወንዶችን እንዲያስተምሩ አልፈቀደም። በወንድ ላይ ከሰለጠነ የእግዚአብሔርን ሕግ ይቃወማሉ። ሌቶች ሌሎች ሌቶችንና ሕፃናትን ማስተማር ይችላሉ፤ ቲቶ 2:3-4። እግዚአብሔር ወንድን በምድር ላይ፤ በቤተሰብ ውስጥና በቤተ ክርስቲያንም ውስጥ እንዲመራ ስለፈጠረው ይህ የእግዚአብሔር ሕግ መፍረስ የለበትም። ሌቶች ትንቢት እንዲናገሩ ማለት እንዲሰጡ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን ሰጣቸው። ይህንን ስጦታ የሰጣቸው መንፈስ ቅዱስ የገለጠላቸውን እንዲናገሩ ነው እንጂ በቤተ ክርስቲያን ወይም በወንድ ላይ እንዲገዛ ሥልጣን ሰጥቶአቸዋል ማለት አይደለም፤ የሐዋ.2:16-18፤ ለምሳሌ ባራቅና ዲቦራ።

ቁ.15:- ምናልባት ሌቶች:- እግዚአብሔርን የምናስገልገለው እንዴት ነው?

እግዚአብሔርስ ከእኛ የሚፈልገው ተግባር ምንድን ነው? ለቤተ ክርስቲያን ምንም ጥቅም መስጠት የሰብንም ማለት ነው? ብለው ቢጠይቁ ጳውሎስ ለዚህ መልስ ይሰጣል። ይኸውም በእምነታቸው ክፍት ራሳቸውን በመግዛት ቅድስና እና ፍቅር ከኖራቸው፤ እግዚአብሔር በመግዛት ፈንታ ልጅ የመውለድ ባሕርይ ስለሰጣቸው ይድናሉ። ሕፃናትን እግዚአብሔርን የሚፈሩ ወንዶችና ሌቶች አድርጎ ማሳደግ ታላቅ ዋጋ ያለው የእናቶች ድርሻ ነው። ሕፃናት የሕይወትን መንገድ ተምረው በእዲስ ልብ በሚያድርጉት መልካም እካሄድ ለዓለም ምስክር ይሆናሉ። ይህም አገልግሎት የሕይወት አገልግሎት ነው። ቁ.15 በግልፅ ሊተረጎም የሚችል ቁጥር ቢሆንም እንኳን ከዚህ በላይ የተሰጠው ትርጉም ተስማሚ ይመስላል። በኢየሱስ ክርስቶስ በማመንና በንስሐ እንጂ ማንኛውም ሰው በሌላ መንገድ ሊድን እንደማይችል የእግዚአብሔር ቃል ያረጋግጣል። ስለዚህ ሌቶችም ሕፃናትን በመውለድ ብቻ ሊድኑ አይችሉም። ግን ሔዋን በኃጢአት በባሰች ጊዜ በጣር ትወልጃለች ከተባለው ቅጣት በመዳን ያለጣር በደህና በሰላም ትወልዳለች ማለትም ይሆናል።

ምዕራፍ 3

5ኛ ጥያቄ:- በምዕ. 3:1-13 ውስጥ ጳጳሳት፤ ኤጲስ ቆጶሳት እና ዲያቆሳት ሊኖራቸው ይገባል ተብሎ የተጠቀሰውን የእያንዳንዳቸውን ሥራ እሳይ።

መልስ:- በምዕ. 3:2-3 ውስጥ የተሰጠው መግለጫ ስለ ኤጲስ ቆጶስ ነው። ኤጲስ ቆጶስ «የማይነቀፍ፣ የእንዲት ሚስት ባል፣ ልክኛ፣ ራሱን የሚገዛ፣ እንደሚገባው የሚሠራ፣ እንግዳ ተቀባይ፣ ለማስተማር የሚበቃ፣ የማይሰክር፣ የማይጨቃጨቅ» መሆን ይገባዋል እንጂ እኔ እንዳልሁት ካልሆነ ሥራ እልሠራም የሚል መሆን የለበትም። «የማይክራክር፣ ገር፣ ትዕግሥተኛ፣

ገንዘብን የማይወድ፤ ልጆቹን በጭምትነት ሁሉ የሚገዛ፤ የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር» መሆን አለበት።

ቁ.4 እና 5:- ሽማግሌ የራሱን ቤት እንዲያስተዳድር ባያውቅ የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ሊጠብቅ አይችልም።

ቁ.5:- ሽማግሌ የሚለው ቃልና ኤጲስ ቶክስ ትርጉማቸው እንድንው። ኤጲስ ቶክስ ግለት ተጠባባቂ ግለት ነው። በቁ.7እና5 ላይ እነዚህ ሁለት ሰሞች ለአንድ ዓይነት ተግባር ተሰጥተዋል። በተጨማሪ በሐዋ.20:17-28 ውስጥ እንደምንመለከተው በጥንታዊቷ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንድ ሽማግሌ ብቻውን ያገለገል እንደነበር የሚያመለክተን ምንም ምሳሌ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አይገኝም። የሽማግሌዎች ተግባር:-

1. መምራት፤ 1ኛ ጢሞ.3:4-5፤ 5:17።
2. የእግዚአብሔርን ቃል ያለነቀፋና ያለ ስሕተት ግስተማር፤ ቲቶ 1:9።
3. ቤተ ክርስቲያንን እንደ መንጋው አድርጎ መጠበቅ፤ የሐዋ. 20:28፤ የሐ.20:16፤ ዕቢ.13:17፤ 1ኛ ጴጥ.5:1-2።

ሽማግሌዎች በቤተ ክርስቲያን ሥራዎች ላይ በመንፈስ ቅዱስ የተሾሙ ናቸው። በሐዋ.20:28 በሚገኘው ጸሎት ውስጥ ለተመረጡለት የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት በጥብቅ እንዲጠነቀቁ ተፅዕኔአል። የመጀመሪያዎቹ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መታጨታቸውን፤ መመሪያቸውንና መሾማቸውን የሚያሳያው የሐዋርያው እጅ መጫን ነበር፤ የሐዋ. 14:28። በቲቶና በ1ኛ ጢሞቴዎስ ግን ሽማግሌዎችን ለመመረጥ የሚያበቃቸው መመዘኛ ለሚመርጡት ቤተ ክርስቲያናት መመሪያ እንዲሆን ተደንግጎላቸዋል፤ ቲቶ 1:5፤ 1ኛ ጢሞ.3:1-7።

ቁ.6:- ሽማግሌ መሆን ያለበት በእምነት የጸና ነባር ክርስቲያን እንጂ እዲስ መሆን የለበትም። በእምነት ገና ሕፃን ከሆነ ግን ክብር ስለሚፈልግ በትዕቢት ተነፍቶ እንደ ሰይጣን ይወድቃል፤ ኢሊ.14:12-14።

ቁ.7:- ያላመኑ ሰዎች ስለ እርሱ ጥሩ ምስክርነት እንዲሰጡ ሽማግሌ መጠንቀቅ ይገባዋል። ላላመኑ ሰዎች እርሱ መልካም ሰው መስሎ ባይታያቸው ለእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ጥሩ ምስክርነት አይደለም።

«በዲያብሎስ ነቀፋና ወጥመድ እንዳይወድቅ» ሰይጣን እንዲህ ሽማግሌ በዓለም ፊት እንዲነቀፍ በማድረግ ነፍሱን ካሰቃየው ጠቃሚነቱ ሁሉ ይቀርና ቤተ ክርስቲያንን ይጎዳል። ብዙ ሰባዊዎች ከእገልግሎታቸው የተለየበት ምክንያት የዓለም ሰዎች በነርሱ ላይ ከቶ ነገር ስለተናገሩባቸው ነው። ሽማግሌ ይህንን የመሰለ ክስ ሊቀርብበት አይገባም። ዲያቅን የሚለው ቃል የግሪክ ቃል ሲሆን ትርጉሙ እገልጋይ ግለት ነው። የዲያቅን እገልግሎት ደሆኑን መርዳትና የታመሙትን መጎብኘት ነው። ዲያቅን የሚለው ቃል ለመጀመሪያ ጊዜ የተጠቀሰው በፊልጵስቶስ 1:1 ላይ ነው። የዲያቅን ባሕርይ በ1ኛ ጢሞ. 3:8-13 ውስጥ ተዘርዝሯል።

በሐዋርያት ሥራ 6:5 የተመረጡት ሰባት ሰዎች በዚያ ክፍል ውስጥ ዲያቅን የሚል ማዕረግ እንደተሰጣቸው እንመለከትም። የዲያቅን ተግባር ከሐዋርያት ዘመን በኋላ ያለው ነው። የእስጢፋኖስና የፊልጵስ ተግባር ወንጌላዊነት ነበር፤ የሐዋ. 6:3፤ 21:8። በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ሰባት ዲያቅን ተመርጠው ስለነበር እያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን የታመሙትን ለመደገፍ፤ ድሆችን ለመርዳትና ለመሳሰሉት ልዩ ልዩ ተግባሮች ሰባት ዲያቅን እንዲኖሩት ተወስኖ ነበር። ዲያቅን እንደ እስጢፋኖስ በመንፈስ ቅዱስ መሞላት ይገባቸዋል። ታማኞች መሆን እንጂ ሁለት ልብ ያላቸውና ለገንዘብ የሚጎመጁ መሆን የለባቸውም።

ቁ.8:- በንፁህ ሕሊና የእግዚአብሔርን ቃል የሚሰጡና የሚያስተምሩትንም ቃል ራሳቸው ተግባራዊ የሚያደርጉ መሆን አለባቸው።

ቁ.9:- ዲያቅን በመጀመሪያ ደረጃ ተፈትነው ለዲቁና ሥራ የሚበቁ ሆነው ያለ ነቀፋ ከተገኙ በዲያቅንነት ሊያገለግሉ ይችላሉ።

ቁ.10:- እንዲሁም ሚስቶቻቸው በነገር ሁሉ የታመኑና የማያሙ ጭምቶች መሆን አለባቸው።

ቁ.11:- እንዲሁም ሌቶች ባሉቻቸውን፤ ባልቴቶችንና የታመሙ ሌቶችን መርዳት አለባቸው።

ቁ.12:- ዲያቅን የእንዲት ቤት ባል በመሆን ሌቶቻቸውን እንደሚገባ ግስተዳደር አለባቸው።

ቁ.13:- እግዚአብሔር ዲያቅን በጣም ይጠቀምባቸዋል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሌት ዲያቅንም እንዳሉ ተጠቅሷል። የእነርሱም ሥራ የደሽዩትና የታመሙት ሌቶች የሚያስፈልጋቸውን ነገር በጥንቃቄ ማድረግ ነው። በተጨማሪ ወንድ ዲያቅንን እገለገሉ፤ ሮሜ 16:1፤ 3፤ 12፤ ፊል.4:2-3። እነዚህም ሌቶች የዲያቅን ሚስቶች የሆኑና ባልቴቶች ነበሩ፤ 1ኛ ጢሞ. 5:9፤ ቲቶ 2:2-5።

6ኛ ጥያቄ:- ከምዕ. 3:14-4:16 ያለው ክፍል በኋለኛው ዘመን የሐሰት እስተማሪዎች ይመጣሉ ይላል። ስለዚህ በሐሰት መምህራን ባሕርይና ትምህርት እንዲሁም የእግዚአብሔር እገልጋይ በሆነው ሰው መካከል ያለውን ልዩነት ጻፍ።

መልስ:- የእግዚአብሔር ታላቅ ምስጢር «በሥጋ ተገለጠ»፤ ይኸውም ክርስቶስ በሰብዓዊ ሰውነቱ ታየ። ክርስቶስ ሥጋ በሌለበትም እንኳ ፍፁምና ቅዱስ ነበር። «በመንፈስ የፀደቀ» የሚለው ቃል ክርስቶስ ተጠምቆ ከውሃ ውስጥ ሲወጣ መንፈስ ቅዱስ በእርግብ ተመስሎ ስለወረደበት ጥምቀቱን የሚጠቅስ ቃል ላይሆን አይቀርም።

«ለመላእክት የታየ» መላእክት በሰማይ ፈታቸውን በእርሱ ፊት ሸፍነው በሥጋ ሊያዩት ችሉ። «በአሕዛብ የተሰበከ» በዓለም የታመነ» ወንጌል ተስፋፍቶ ብዙ ሰዎች ጻጉ። «በክብር ያረገ» በእግዚአብሔር እብ ቀኝ ሊቀመጥ በአዲስ መንፈሳዊ ሥጋ ተነሣ። የሐሰት መምህራን ይህንን 1ኛ ጢሞ. 3:16ን ይቃወማሉ። ይህ ቁጥር የቤተ ክርስቲያን

መሠረታዊ አቢይ ትምህርት ነው። በምዕ.4 ጳውሎስ እኛ በምንኖርበት በዚህ በመጨረሻ ዘመን ስለሚነሡት የሐሰት መምህራን ጽፏል።

ምዕ.4:1-2:- በኋለኞቹ ዘመናት እንዳንዶች በግልጽ የሚያስተኩትን እጋንንት እያደመጡ የሐሰት ትምህርት በግስተግር ከሃይማኖት እንደሚርቁ መንፈስ ቅዱስ ያስጠነቅቃል። የሐሰት ትምህርቶች የተጀመሩት በእጋንንት ግለት በርኩስ መናፍስት መሪነት ነው። ርኩሳን መናፍስት በልባቸው ጋጢአት የቀለሉትን ሰዎች ለማታለል በብርሃን መልእክ ተመስለው ይመጣሉ። ለእንዳንዶችም መላእክትን መስለው ይታዩላቸው ነበር። እነዚህም በራሳቸው ስሕተትና ለመንፈስ ቅዱስ ላለመታዘዝ በሚያደርጉት ድንጋጌ የተታለሉ ናቸው። መንፈስ ቅዱስ የሚሰጣቸውን ግስጠንቀቂያ በማድመጥ ረገታ ርኩስ መናፍስትን ያዳምጣሉ።

ምዕ. 4:3:- የእንዳንድ ቤተ ክርስቲያን ቄሶችና መክላት ጋብቻን ይከለክላሉ። አማኞች በምስጋና ሊቀበሉት የሚገባውን ዓይነት ሥጋ እንዳይበላ ያወግዛሉ።

ምዕ. 5:- «በእግዚአብሔር ቃልና በጸሎት የተቀደሰ ነውና።» እንዳንድ የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች ይህ ዓይነት ሥጋ አይበላም ያኛው ይበላል ብለው ይከለክላሉ።

ቁ.6:- መልካም አገልጋይ ግን ሰዎች ከእንዲህ ያለው ሐሰት ነገር ሁሉ እንዲርቁ ያስጠነቅቃል።

ቁ.7:- መልካም አገልጋይ ገፁ ሕክላሆኑ ታሪኮች ጋር እይስማማም። በእውነት ላይ ያልተመረኮዙትን ልብ ወለድ ታሪኮች እይናገርም። የአምላክ የሆነውን ንግግር ራሱን ያለማምዳል።

ቁ.8:- ስለዚህ መልካም አገልጋይ ወይም መጋቢ ገፁ ሐን ወንጌል ላይሸትጥ በፍፁምነቱ ይጠብቃል። የሐሰት መምህራንን ስሕተት በመግለጽና ማስረጃ በመስጠት ግስጠንቀቂ ይኖርበታል። በማያስፈልገና ርኩስ በሆነ ንግግር መደሰት የለበትም። የእግዚአብሔር የሆነውን ነገር ሁሉ ከፍፁም ልቡ መለማመድ አለበት።

ቁ.10:- በሕያው እግዚአብሔር ስለሚታመንና ተስፋ ስለሚያደርግ ከዓለማዊ ነገር ሁሉ ራሱን ያነገል፤ የሚደርስበትንም ስድብ ሁሉ ይታገላል።

ቁ.11:- ይህንን የመላሰሉትን ነገሮች ለሌሎችም ያስተምራል። መንፈሳዊ ስጦታውን መለማመድ አለበት እንጂ ሊተወው አይገባም።

ቁ.12:- ቃሉን በመጠበቅ፤ በኑር፤ በፍቅር፤ በመንፈስ፤ በእምነትና በንፅሕና ለሌሎች አማኞች ምሳሌ መሆን አለበት።

ቁ.14:- በእርሱ ያለውን የፆጋ ሥጦታ መጠቀም እንጂ ችላ ማለት የለበትም። ሕይወቱን በአጠቃላይ በልባምነት ለዚህ ለመንፈሳዊ ስጦታና አገልግሎት መስጠት አለበት።

ቁ.16:- ራሱንና የእግዚአብሔርን ቃል ትምህርት በአንድነት አድርጎ ለመጠበቅ መጽናትና መጠንቀቅ አለበት።

«ራስህንም የሚሰሙህንም ታድናለህ»:- መልካም ራሱ ከስድብ ሁሉ የሚድንበትን ቢያደርግ ሌሎች ይሰሙታል። የሐሰት መምህራን ግን የመንፈስ ቅዱስን ድምፅ ትተው የሌሎችን መናፍስት በመስማት ይከተሏቸዋል።

እነዚህ ሰዎች እውነተኛች እይደሉም! ምዕ.4:1። በድንግዜና በድንጋጌ ሕሊናቸው ስለተጠበሰ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምሩትን ትምህርት እነርሱ አይሰማሙበትም! ምዕ.4:2። በመጽሐፍ ቅዱስ ያልተደገፉ ሕጎችንና ስርዓቶችን ይፈጥራሉ! ምዕ.4:3። እንደዚህ ያሉት መምህራን አሁን እኛ በምንኖርበት «በፍጻሜ ዘመን» ብዙ መንጋ ወደ እነርሱ ሊያዘነብሉ ይሞክራሉ። ዛሬ በዓለም ሁሉ እንደምንመለከተው አማኞች ባሉበት ሥፍራ ሁሉ የሐሰት መምህራን እየሄዱ ወደ ራሳቸው ያዘነብሉአቸዋል።

7ኛ ጥያቄ:- ከምዕ.5:1-6:2 ካለው ክፍል መጋቢዎች ራሳቸውን በመጠበቅ የእረኝነታቸውን ሥራ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዴት መፈፀም እንደሚገባቸው ግለፅ። በተጨማሪ ቁ.25 23 ለምን እንደዚህ እንደተጻፉ ግለፅ።

መልስ:- በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተለያዩ ሰዎች ይገኛሉ። እነርሱም የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች፤ በዕድሜ የሽመገሉ ሰዎች፤ መካከለኛ ዕድሜ ያላቸው፤ ያረጁ ባለቤቶችና ወጣት ሴቶች ናቸው። በምዕ.5:1-2 ጢጥቲዎስ በዕድሜ ያረጁትን ሰዎችና የቤተ ክርስቲያንን ሽማግሌዎች የመገሠጽ ጋላሬነት ተሰጥቶታል። እንደዚህ ዓይነቱ ተግባር ለአድራጊው በጣም ከባድ ነው። እነዚህ አገልጋዮች የእግዚአብሔር ቃል መስበክና መግለጽ ነበረባቸው! 2ኛ ጢጥ.4:2። የዚህ ዓይነቱ ተግባር ሰዎች በጥፋታቸው የሚዘላቱበት ዓይነት ተግባር አይደለም። በዕድሜ ያረጁ ሽማግሌ እንደ ላባት መገሠጽ ይኖርበታል! እንዳትለያዩ እኩሉን በፍርሃት ግሩ! ይሁዳ 22።

1. ሽማግሌዎችን መውቀስ ከፍ ያለ ትሕትና ያስፈልገዋል። በዕድሜ ያረጁትንና የቤተ ክርስቲያንን ሽማግሌዎች በታላቅ ትሕትና መለመን ያስፈልጋል! ቁ.1። ክብራቸው መጠበቅ አለበት። በእንደዚህ ዓይነት መንገድ ከቀረቡአቸው በቀላሉ ሊገሠፁና ሊመክሩ ይችላሉ።
2. ገላጮች ወጣቶችን በሚገስፁበት ወቅት በትሕትና ሊሆን ይገባል። ይኸውም ወጣቶች ክርክር እንዲፈጥሩና እንዲጨቃጨቁ ስሕተትም ላይ እንዲወድቁ በማድረግ ሳይሆን ደግሞ እንዲታይባቸው በፍቅር እንደ ወንድም መምከር አስፈላጊ ነው።
3. በዕድሜ ያረጁት ሴቶች እንደ እናቶች ሊገሠጹ ይገባል።
4. ወጣት የሆነች ሴት ገፅሕና በተሞላበት አኳኋን እንደ እህት ልትገሠጽ ይገባታል። ለዓለምና ለሥጋ የሞተው ጢጥቲዎስ ገፅህና በተሞላበት መንገድ በጠራ እእምሮና በንፁህ ልብ ይህንን ነገር እንዲፈጽም ግስጠንቀቂያ ከተሰጠው የተቀሩት አማኞች ሁሉ ከዚህ የበለጠ ግስጠንቀቂያ ይገባቸዋል። መልካም አገልጋይ ወጣት የሆነችን ሴት መገሠጽ ከፈለገ ብቻውን መሆን የለበትም። ዓለም ይህንን ሁኔታ እንደ ምክንያት በመጠቀም ይህ መልካም አገልጋይ ለጌታ ሊፈጽም የሚገባውን ነገር

አንዳይረዳም ሊያበላሽበት ይችላል። ስይጣን እንደዚህ ያለውን ዕድል ግጥሙን ይፈልጋል።

ምዕ.5:3-16:- ይህ ክፍል ቤተ ክርስቲያን ለአገልግሎት የምትቀበላቸውና የምትደግፋቸው ባለቤቶች ምን ዓይነት እንደሆኑ ያመለክታል።

ቁ.3:- «በእውነት ባለቤቶች የሆኑትን ባለቤቶች አክብሮ» ይላል። እንደዚህም ግለት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሥራ እንድትቀበሏቸው፤ እንድትመግቧቸው ግለት ነው። ከተከበሩ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የጌታን ሥራ ሊሠሩ ይችላሉ። ጥንታዊቷ ቤተ ክርስቲያን ዲያቆናት በደንገጉት መሠረት ድሆችን በዕድሜ የገፉትንና የታመሙትን ሰዎች ትረዳ ነበር። በመጀመሪያ ቤተ ክርስቲያን በተመሠረተችበት ወቅት ባለቤቶች በቶሎ ዕርዳታ ይደረግላቸው ነበር፤ የሐዋ.6:1።

1. ቁ.5:- በእግዚአብሔር ተስፋ በግድረግ ፍፁም የሆነ ኑሮ የምትኖር ባለቤት በቤተ ክርስቲያን ግንባራ ትችላለች። ያለረድኤትና ያለተስፋ የተጣለች ባለቤት ለረድኤትና ለመጽናናት ሌት ተቀን ልመናና ጸሎት ታበዛለች። ኤርምያስ 49:11 «ባለቤቶች በእኔ ይታመናሉ» ይላል። የግሪክ ቃላት አምላክ ስላላቸው ደስ ሊላቸው ይገባል። ባለቤቶች ጸሎት ግዘውተር አለባቸው። ሐና ባለቤት ለለነበረች «ከቤተ መቅደስ አትለይም ነበር» ሉቃስ 2:37። በጽኑና በጸሎትም ሌሊትና ቀን ታገለገል ነበር።

ቁ.6:- ፍፁም ሕይወት የሌላቸው ባለቤቶች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የሞቱ ስለሆኑ ጌታን ለግንባራ ብቃት የላቸውም። ስለዚህ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግንባራ አይችሉም።

ቁ.7:- በቤተ ክርስቲያን የግንባራ ግለት ባለቤቶች ያለነቀፋ መኖር አለባቸው።

2. በቤተ ክርስቲያን የተደነገገው ሁለተኛው ሕግ:- ዘመዶች ያሉአቸው ባለቤቶች በዘመዶቻቸው እንዲጮሩ የግሪክ ነው።

ቁ.4:- «ግንም ባለቤት ግን ልጆች ወይም የልጅ ልጆች ቢኖሩአት» ለቤተ ክርስቲያን ሸክም እንዳትሆን በእነርሱ ልትጦር ይገባል። «ይህ በእግዚአብሔር ፊት መልካምና የተወደደ ነውና»።

በግ.ቴ. 15:5 ፈረሳውያን ወላጆቻችሁን ከመርዳት ይልቅ ለእግዚአብሔር መስጠት ይሻላል በግለት አስተምረዋል። ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት አይደለም። «ነገር ግን ለእርሱ ስለሆኑት ይልቁንም ስለ ቤተሰቦቹ የግያስብ ግንም ቢሆን ሃይማኖቱን የካደ ከግያምንም ሰው ይልቅ የግሪኩ ነው» ቁ.8። የሀብታም ዘመድ የሆኑ ድሆች ዘመዳቸው ከግሪኩ ይልቅ ቤተ ክርስቲያን እንድትረዳቸው ፈልገው ሲመጡ ከእነርሱ ይልቅ ዕርዳታ የግያስፈልጋቸውን ባለቤቶች ቤተ ክርስቲያን በግንባራ ልትረዳቸው ስለግትችል የቤተ ክርስቲያን ሸክም ይሆናሉ፤ ቁ. 16።

3. ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያን የምትረዳቸው ባለቤቶች ምን ዓይነት መሆን እንደሚገባቸው ይጠቁማል። በምዕ.5:9 ላይ እንደምንመለከተው ሴት «በመዝገብ ብትጻፍ»

የሚለው ሐረግ የግሪክ መለክተን በቤተ ክርስቲያን ስታገለግል የቀየች መሆኗን ስለሆነ እንድትመግባት ያስፈልጋል።

ቁ.9-10:- ቤተ ክርስቲያን የምትቀበላቸው ዕድሜያቸው 60ና ከዚያ በላይ የሆኑትን፤ የአንድ ባል ሚስት የነበሩትንና ከዚህ ቀደም የመጀመሪያ ባላቸውን ፈትተው ሌላ ያላገቡ ሊሆኑ ይገባል። ባል አግብታ ፈትታ ሌላ ያገባች ቤት በዓለም ፊት ምስክርነቷ መልካም ስለግደሆን ቤተ ክርስቲያን አትቀበላትም። ይህ ክፍል የግጠቅስው መፋታት ጳውሎስ በምዕ.5:14 የግሪክ ግሪኩን ባሏ ቢሞትባት ሌላውን አግብታ ልጆች ይውላዱ በግለት ምክር የሰጠበትን ዓይነት መፋታት አይደለም። ባሏ ከሞተ በኋላ በጳውሎስ ምክር መሠረት ያገባችና ባልቤት የሆነች ቤት ምስክርነቷ መልካም ስለሆነ ቤተ ክርስቲያን መቀበል አለባት። እንግዶችን የምትቀበልና መልካም ሥራ ያላት መሆን ይኖርባታል። በነ ነገር ሠርታለችና ከቤተ ክርስቲያንም በነ ነገር ትቀበላለች። እነዚህ ሥራዎች በመልካም ሚስቶች የሚሠሩ ናቸው።

«ልጆችን ያሳደገች ከሆነች»:- ይህም የወለደች ከሆነች ግለት አይደለም። የሌሎችን ልጆች ሊያሳድጉ ይችላሉ። የራሳቸው የሆኑ ልጆች ካሉአቸው ይህንን መረፃም አለባቸው።

«እንግዶችን የተቀበለች»:- በቀደመው ዘመና ሰባኪዎችንና የወንጌል መልዕክተኞችን የእግዚአብሔርን ቃል ሲያስፋቱ በቤቷ የተቀበለቻቸው ከሆነ ግለት ነው።

«የቅዱሳንን እግሮች ያጠቡ እንደሆነ»:- እነዚህ ባሕሪዎች የትሕትናና ሌሎችን የግንባራ ምልክት ነበሩ።

«የተጨነቁትን የረዳች ከሆነ»:- ቤተ ክርስቲያን ልትረዳት ይገባል። ምሕረት የግሪኩ ግንም ለሌሎች ምሕረትን ግላየት አለበት።

4. ጳውሎስ መንፈሳዊ ምስክርነትን የግሪክ ግንኙውንም ሰው በአባልነት እንዳይቀበሉ ያስጠነቅቃል።

ቁ.11:- «ባል የሞተባቸውን ቀንጃጅት አትቀበል» ይኸውም በቤተ ክርስቲያን ሕግ ሥር ራሳቸውን አስገዝተው ለመኖር አይችሉም። ሥራቸውን በቆሎ ትተው ባል ለግግባት ይቃግሉ። ስለዚህ እንደነዚህ ያሉት ግግባት አለባቸው፤ ቁ.14። አለበለዚያ ከአንዱ ቤት ወደ ሌላው ወረ በግመላለስ በአግኞች መካከል ችግር ይፈጥራሉ፤ ቁ.13። ዓለም በቤተ ክርስቲያን ላይ መጥፎ ወረ እንዲያወራ ይጋበዛሉ። ሰው ለሐሜትና ከአንዱ ቤት ወደ ሌላው ለመዘዋወር የሚነሣው ሥራ ሲያጣ ስለሆነ ሴቶች ይህ ችግር እንዳያጋጥማቸው ቱሎ በግግባት ሥራ ፈቶች በመሆን ፈንታ ሠራተኞች ሊሆኑ ይገባል።

ቁ.16:- እንዳንዶች ምስክርነታቸውን ችላ ብለው ከዓለም ደስታ ጋር ተባብረዋል። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን:-

1/ ድሆች ባለቤቶችን መጦር አለባት።

2/ ሀብታም ዘመድ ያላት ባለቴት ለቤተ ክርስቲያን ሽክም እንዳትሆን በእርሱ መጦር አለባት።

3/ የዓለም ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን እንዲነቅፋና እንዲሰድቡ ስለሚያደርጉ መልካም ምስክርነት የሌላቸው ባለቴቶች ቤተ ክርስቲያንን ግንገልገል አይችሉም።

ምዕ.5: 17-25:- በዚህ ክፍል እውሉስ አንዳንድ ትምህርቶችን ይሰጣል።

1. አገልጋዮችን ስለ መመገብ

ቁ.17:- «በመልካም የሚያስተዳድሩ ሽግግራዎች ... እጥፍ ክብር ይገባቸዋል።» በተለይም ሽግግሉ በእግዚአብሔር ፊት ታግኝ ከሆነ ከእግዮች እጥፍ ድርብ ክብር ሊያገኝ ይገባል። ቃሉን በመሰበክና በግስተግር የሚደክሙት ድርብ ክብር ይገባቸዋል። እነዚህ በመሰበክና በግስተግር የሚኖሩት ለእርሳቸው በቂ የሆነ ነገር አይኖራቸውም። ለእነዚህ የሚያስፈልጋቸውን ነገር ሁሉ በሚገባ መስጠት ያስፈልጋል። «የሚያሄደውን በፊ አፍ አትለጉም» የሚል የእግዚአብሔር ሕግ ስላለ እርሻ ያላቸው ሽግግራዎች ራሳቸውን መርዳት አለባቸው፤ ዘዲ.25:41፤ ገላ.6:6-8። መልካም አገልጋይ ገን የራሱ መተዳደሪያ ከሌለው በታግኝነቱ ቤተ ክርስቲያን በገንዘብ፣ በልብ፣ በምግብና በሚያስፈልገው ነገር ሁሉ መርዳት አለባት።

ቁ.18:- እውሉስ ራሱ ገን ከቤተ ክርስቲያን ዕርዳታ አልተቀበለም፤ የሚያስፈልገውን ሁሉ ድንኳን በመሥራት የድካሙን ጥጋ ያገኝ ነበር። የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች የራሳቸው የሆነ መተዳደሪያ ካላቸው በቤተ ክርስቲያን ላይ ሽክም ሊሆኑ አይገባም። በፊ አብዝተ በሄደ ቁጥር እንደዚያው ብዙ ይበላል፤ ማቴ.10:10። ይኸውም ግሄዱን በቀጠለ ቁጥር መብላቱን ስለግያድርጥ ነው። ለእግዚአብሔር የሚሠራም አገልጋይ ዘወትር ከሥራው መመገብ ይኖርበታል። ከዚህ በላይ የተግርኩው ትምህርት በሚከተሉት ነጥቦች ሊጠቃለል ይችላል:-

ሀ/ እግዚአብሔር አገልጋዮቹ እንደሚገባቸው እንዲመገቡ ይፈልጋል።

ለ/ አገልጋዮቹ የሚያስፈልጋቸውን ነገር ሁሉ ቤተ ክርስቲያን ያለምንም ገደብ እንድትቀርብላቸው ይፈልጋል፤ 1ኛ ቆር.9:14፤ ሌሎች ሰዎች ብዙ ካላቸው የእግዚአብሔር አገልጋይ እንዳይኖረው የሚከሰክለው ምንድን ነው? የእግዚአብሔር አገልጋዮች እንዲራሱ የሚፈልጉ ካሉ እግዚአብሔር ይጠይቃቸዋል።

ሐ/ አገልጋዮቹ እንዲከበሩ ይፈልጋል።

2. ስለ አገልጋዮች ክስ ጉዳይ

ቁ.19:- «በሁለት ወይም በሦስት ምስክር ካልሆነ በስተቀር በሽግግሉ ላይ ክስ አትቀበል።»

ሀ/ ከስ እንጂ የሰዎች ወረ ብቻ መሆን የለበትም። በተለይ መቅረብ ያለበት ክስ ራሱ ስለፈፀመው ስሕተት መሆን አለበት።

ለ/ ከስ በተረበበት ሽግግሉ ላይ ጥፋተኝነቱን የሚያረጋግጡ ሁለት ወይም ሦስት የታመኑ ምስክሮች ካልተረቡ ክስ አይፀናም። ይህም መልካም የሆነው አገልጋይ በእውነት ላይ ባልተመረኮዘ ነገር እንዳይከሰስ ይረዳል።

ቁ.20:- «ኃጢአት የሚሠሩት እንዲፈሩ በሁሉ ፊት ገስገው።» ሀ/ በሕዝብ ፊት የተጋለጠ ኃጢአት የሚያደርጉ በሕዝብ ፊት መዘለፍ አለባቸው። ይኸውም ኃጢአት ያደረጉት በሕዝብ ፊት ስለሆነ ነው። ሕዝቡ እያያቸው ኃጢአት የሚያደርጉትን ሁሉ በሕዝብ ፊት መዘለፍ ያስፈልጋል። ለ/ ኃጢአተኞችን በሕዝብ ፊት መዘለፍ ኃጢአት የሚሠሩትንና ሌሎችን ኃጢአትን እንዲፈሩ ያደርጋቸዋል። በእስራኤላውያን ሕግ በሕዝብ ፊት በደል የሚያደርሱ ሰዎች ለሌሎች መቀጣጫ እንዲሆኑ በሕዝብ ፊት ይቀጡ ነበር። ይኸውም ሌሎች የበለጠ ኃጢአት እንዳያደርጉና እንዲፈሩ ለማድረግ ነበር።

3. አገልጋዮችን በቤተ ክርስቲያን በግልፅ ስለ

መቀደስ

ቁ.22:- «በግንም ላይ ፈጥህ እጆችህን አትጫን» ግንኛውም ሰው ለተለየ ሥራ ሲመረጥ ለዚህ ነገር ከእግዚአብሔር የተጠራ ወይም ስጦታ ያለው መሆኑ ሳይታወቅ መሾም የለበትም። አገልጋዮች እጅ በመጫንና በጸሎት ለአገልግሎት መቀባት ያስፈልጋቸዋል።

«በሌሎች ኃጢአት አትተባበር» ግንኛውንም ሰው ለአገልግሎት ከመቀበል በፊት በነገሩ ላይ መጸለይና ግሰብ ያስፈልጋል። በተጨማሪ አንድ ሰው ኃጢአት ከሠራ በኋላ ያለ ቅጣት መተው አይገባም። መልካም ቤተ ክርስቲያን ሥርዓትን በመጠበቅ ለዚያ ነገር ቅጣት መስጠት አለበት። አለበለዚያ ገን የቤተ ክርስቲያኒቱ መሪ በዚህ ኃጢአት ስለሚጠመድ ወደፊት ኃጢአትን አይኮንንም። እግዚአብሔር በሐናኒያና ሰፊራ ላይ ቅጣትን እንደፈፀመ ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚደረጉ ኃጢአተችን ያለ ምሕረት ይመለከታቸዋል፤ የሐዋ.5:1-11።

«ራስህን በንጽሕና ጠብቅ» እግዚአብሔር እንደሚያደርገው አድርግ። ኃጢአትን ያለ ምንም ምሕረት ቅጣት ኃጢአተኛውን ገን ውደድ።

4. በኃጢአት ላይ ቅጣት ከተሰጠ በኋላ በቤተ

ክርስቲያን አባልነት ስለ መቀበል

ምዕ.5: 24-25:- «የአንዳንዶች ሰዎች ኃጢአት የተገለጠ ነው ፍርድን ያመለክታል፤ ሌሎችን ገን ይከተላቸዋል፤ ሽግግራዎች በአገልጋዮች ላይ የሚጠነቀቁባቸው ብዙ ኃጢአቶች አሉ።»

«የአንዳንዶች ሰዎች ኃጢአት የተገለጠ ነው ፍርድን ያመለክታል» እንደዚህ ያሉት ሰዎች በቀላሉ በቤተ ክርስቲያን ይፈረድባቸዋል። ይኸውም ኃጢአታቸው በሁሉ ፊት የተገለጠ ስለሆነ ነው።

«ሌሎች ገን ይከተላቸዋል» የአንዳንዶች ኃጢአት በቶሎ ስለማይገለጥ በአስቸኳይ ለመፍረድ አስቸጋሪ ይሆናል።

እንዳንድ ምሁራን ይህንን ሐረግ ሲተረጉሙት ጥቂቶች ከተቀጡ በኋላ ንስሐ ስለማይገቡ የቀደመውን ኃጢአት መለማመድ ይተጥሳሉ ብለው ይተረጉማሉ። እንደነዚህ ያሉትን ሰዎች ቤተ ክርስቲያን በአባልነት ልትቀበላቸው አትችላም። እንግዲህ፡-

ሀ/ የተገለጠ ወይም የተሰወረ ኃጢአት ይኖራል።

ለ/ ኃጢአተኞችን ቤተ ክርስቲያን እንድትመለከታቸው ያስፈልጋል።

ሐ/ የቤተ ክርስቲያን ቅጣት እንዳንዶችን በጎ ሥራቸው እንዲታይ ለንስሐ የሚያበቃ ሲሆን በሌሎች ላይ ደግሞ ውጤት የተለየ ይሆናል።

መ/ ንስሐ ያልተገባበት ኃጢአት ሊሠወር አይችልም።

5. ለጢሞቴዎስ የተሰጠ ምክር

ቁ. 21፡- «አንድ እንኳ በአድልዎ ሳታደርግ እነዚህን ያለግዝንበል እንድትጠብቅ በእግዚአብሔርና በጌታ ባሉ የሱስ ክርስቶስና በተመረጡትም መላእክት ፊት እመክርሃለሁ።»

ሀ/ ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ስለሆነች ጢሞቴዎስ ደግሞ እርሷን እንዲጠብቅ ከእግዚአብሔር የተመረጠ በመሆኑ ስለ ሥራው በእርሱ ፊት ምላሽ ይሰጣል። ለግንኛውም ሰው ሳያደላ የእግዚአብሔርን ሕግ መጠበቅ ነበረበት። የቤተ ክርስቲያን መሪ ተግባር በእግዚአብሔር፣ በኢየሱስ ክርስቶስና በተመረጡትም መላእክት ፊት ጥበቃ ስለሆነ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስና በታሉ እንዳዘዘው መጠበቅ አለበት። መሪዎች ሁሉ የመሩት እንደእግዚአብሔር ቃል ይሁን ወይም እንደ ራሳቸው ፈቃድና ጥበብ ለሠሩት ሥራ በእግዚአብሔር ፊት ምላሽ ይሰጣሉ።

ለ/ ጳውሎስ ጢሞቴዎስ ጤንነቱን እንዲጠብቅ ይመክረዋል፤ ቁ.23። ጢሞቴዎስ የሚጠጣው ውሃ ስለነበር ሆዱን ታውቅ ሰውነቱ ብዙ ይታመም ነበር። ስለዚህ ጳውሎስ ትንሽ ወይን እንዲጠጣ መክረው። የወይን ጠጅ የወይን ዘለላ ጥግቂ ነው። ሆዱን ስለሚያሰልሰለትና መድኃኒትም ስለሚሆነው ይህንን ዓይነት ጥግቂ እንዲጠጣ አዘዘው። ጢሞቴዎስ የሚኖረው በኢትዮጵያ ቢሆን ኖሮ ጳውሎስ የሱሚ ወይም የእንጆሪ ጥግቂ እንዲጠጣ ያዘው ነበር። ይኸውም በዚያን ወትት ወይን በኢትዮጵያ ስለማይገኝና ካሉት ነገሮች ለሆድ ጥሩ ከላይ የተጠቀሰው ስለሚሆን ነው። ወይን የከነዓን ጥናው ምርት ነበር። ጠጅ ከጉብስና ከሌሎች ነገሮች ካልሆነ በስተቀር ከወይን አይሠራም። በተጨማሪ ጠጅ የሚጠጣ ሰው ሰውነቱን ያረክላል። ግንኛውም ሰው በወይን ውስጥ አልኮሆኑ አለበት ብሎ ሊያመካኝ ቢችልም ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ያዘዘው ሊያበረታቅ የሚችል ያህል «ትንሽ የወይን ጠጅ ጠጣ» ብሎ

ነው። እንደዚህም ያለው ሰውነትን ግንሳቀል ኃጢአት ስለሆነ ነው። በተጨማሪ በሚያሰክር መጠጥ ሰውነትን መመረዝም ግርክስም ነው። ስለዚህ፡-

1/ አማኝ ሰውነትን ለእግዚአብሔር አገልግሎት እንደሚገባ እድርጉ መጠበቅ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው።

2/ ለስላሳ መጠጥ የሆድ መድኃኒት ሲሆን ጠጅ ግን የሚመርዝ ነው፤ ምሳ.23፡29-32። ወይን ስለሚያሰክርና ሰውንም የተመኘው ከሆነ ወደ ኃጢአት ስለሚመራው ሰውነትን ያረክላል ግለት ነው። የሚያሰክር መጠጥ የሚጠጣ ራሱን አታሏልና ጠቢብ አይደለም፤ ምሳ. 20፡1።

3/ ወይን ለጥትግችን እንጂ ሥራችንንና ጠቃሚነታችንን ሊያስናክል አልተሰጠንም።

ምዕራፍ 6፡1-2

6. ስለ የቤት ውስጥ ቅጥር ሠራተኞች

ከቀንበር በታች ያሉ ባሪያዎች ወይም ጌቶች የሉም። ሁሉም በክርስቶስ እንድናቸው። ሆኖም ክርስቶስ ዝምድናን ሊያፈርስ አልመጣም። አማኝ የሆነ ሰራተኛ አሠራውን ግክበር አለበት። ይኸውም አሠራው ስለሆነ ነው። ያመኑ አሠሪዎች ደግሞ ሠራተኞቻቸውን እንደ ወንድሞቻቸው መደገፍ አለባቸው። «የእግዚአብሔር ስምና ትምህርት እንዳይሰደብ!» በሠራተኞች ረንታ የእግዚአብሔርን ቃል ካልታዘዙ የወንጌል ምስክርነት ይበላሻል። የእግዚአብሔር ቃል ሰዎች ለባለሥልጣናት እንዲታዘዙ ያዛል። እነዚህ ሕጎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ የተለያዩ ሰዎች እንዲታዘዙአቸው የተጻፉ ናቸው።

ጢሞቴዎስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሌሎችን ሕግ የሚያስተምር ስለነበር ራሱ የተጣለ እንዳይሆን መጠንቀቅ ነበረበት፤ ምዕ. 5፡23። ውሃ ብቻ ይጠጣ የነበረውም ለዚህ ነው። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ለራሱ ጤንነት ኃላፊነት አለብህ በማለት ለጤንነቱ የሚያስፈልገውን ነገር ከማድረግ እንዳይቆጠብ ያስጠነቅቀዋል። ጤንነት የሌለው ሰው እግዚአብሔርን ግንገልግል አይችልም። ሌሎች ሰዎች የወይን ጠጅን ሰውነታቸውን ለግርክስ ቢጠቀሙበትም እንኳ እርሱም ጥቂት ብቻ ለጤንነቱ ሲል መጠቀም ነበረበት። ለእግዚአብሔር ለሠራው ስለተሰጠው ኃላፊነት ጤንነቱን መጠበቅ ነበረበት።

8ኛ ጥያቄ፡- በምዕ. 6፡3፡21 ባለው ክፍል የቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪዎች እንደት እንደሚመክር አላይ።

መልስ፡- አረኛ የራሱ ቤተ ክርስቲያን ጥና ጠባቂ ነው። ያስተምራል፤ ይሰብካል፤ እንዲሁም እየጎበኘ ምክር ይሰጣል። ይህ የእርሱ የሕይወት መሎ ሥራ ነው። ጳውሎስ በሰጠው መመሪያ መሠረት ከማያስተምሩት መምህራን ሁሉ መለየት ነበረበት። ይኸውም በጳውሎስ የተሰጠው ቃል በተጥታ የመንፈስ ቅዱስ ቃል ነበር። የክርስቶስን ቃል ያለምንም ስሕተት ግስተግር ነበረበት። ከወንጌል

ውጭ የሆነ ነገር ሁሉ የሰጠው ጥበብ ሲሆን ጭቅጭቅና ክርክር ያለከትላል፤ ቁ.3።

ቁ.4:- የክርስቶስን ትምህርት በሙላት ያልተቀበሉ ሁሉ ይኮራሉ። ከእግዚአብሔር ታል በላይ የሆነ ነገር የሚያውቁ ይመስላቸዋል። ሰው በጣም ሞኝና ደንቀር ከሆነ አብዝቶ ይኮራል። እንደነዚህ ያሉት ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን በአደጋ ላይ ይጥሏታል። በመንፈስ ድሆች መሆናቸውን አያውቁም። ነገር ግን «ምርመራን በታልም መጥጋትን» ፈጥረው ይጨቃጩታል። እንደዚህ ያሉት ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን ዕረፍት ይነሡአታል፤ ፀብንም ያመጣሉ።

ሰዎች የኢየሱስ ክርስቶስን ታል ካልጠገቡ እውነተኛውን መሠረታዊ አቢይ ትምህርት በግለተማር ፈንታ መንፈስ ቅዱስ ያልጠቀማቸውን ጥበብና ሐሳብ ያስተምራሉ፤ በቤተ ክርስቲያንም የወሸትን ዘር ይዘራሉ ግለት ነው፤ 1ኛ ቆሮ. 2: 13። «ከእነዚህም ቅንዓትና ክርክር ለድብም ክፉ ሐሳብም እርስበርስ መናደድም ይወጣሉ፤ ቁ.5። የሰዎች አዕምሮ የሚበላሸው እንደኢየሱስ ክርስቶስ ዕውነትን አጥብቀው ስለማይዙ ነው። አምላኩን ይህንን በመሰለ በራስ አሳብ የሚያገኙ መስሉ ይታያቸዋል። ሃይማኖትን የሚጠቀሙበት ለዓለማዊ ጥቅም ነው። ለራሳቸው ጥቅም ጥቂት ገንዘብ ሊያተርፉበት ይፈልጋሉ። ከእንደዚህ ያሉት ራስህን ጠብቅ።

1. የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ታል የቆሰለውን ልብና ሕሊና እንዲሁም ቤተ ክርስቲያንን የሚያድን ነው። የሰዎችን ሐሳብ ግለተማር ቤተ ክርስቲያንን ፈውሷት አያውቅም።
2. በተለየ መንገድ የሚያስተምር ምንም ነገር ስለማያውቅ በድንቁርናው ተታልሎ በትዕቢት ይነፋል፤ ቁ.4።
3. የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስ ታል ተቀብለው የራሳቸውን ሐሳብ የሚጨምሩበት በመንፈስ ቅዱስ ከተሰጠው እውነተኛ መሠረታዊ አቢይ ትምህርት የተሻለ ምንም ነገር ስለማይኖር ይህንን በማድረጋቸው በጣም ተሞኝተዋል።
4. የጌታ የኢየሱስን ታል ተቀብለው በለዩ የራሳቸውን ጥበብ የሚጨምሩትን ሌሎች ሰዎች አይስማሙአቸውም። ይኸውም ሁሉ ሰው የራሱ ጥበብ ከልላው እንደሚሻል ስለሚገምት ነው። ከእንደዚህ ዓይነት ሰዎች ቅንዓት፣ ክርክር፣ ለድብ፣ ክፉ አሳብና እርስ በርስ መናደድም ይወጣሉ። አዕምሮአቸው የጠፋባቸውና እውነትንም የተቀሙ ሰዎች ይገኙባቸዋል፤ ቁ.4-5። ይህን የመሰለው ሁኔታ በቤተ ክርስቲያን ቢኖር ቅንዓት፣ እርስ በርስ መጠራጠርና ንደት ይበዛል እንጂ ሌላ ምንም ዓይነት ጥቅም አይገኝም።
5. እነዚህን የመሳሰሉት በተለይም ይህንን በመሰለው ሁኔታ ዓለማዊ ጥቅም ለማግኘት የሚገለገሉበት ሰዎች አዕምሮአቸው የጠፋባቸውና እውነትንም የማይከተሉ ናቸው፤ ቁ.5። ሐዋርያው ግን እግዚአብሔርን መምሰል እጅግ ማትረፈያ እንደሆነ ይቆጥራል፤ ቁ.6። በዚህ ዓለም ሀብትን ማከማቸት ለሕይወት መልካም አይደለም።

6. መልካም አገልጋዮችና አግኞች እንደዚህ ካሉት ነገሮች ራሳቸውን ያርቃሉ። ምዕ.6:6-12:- «ኑሮዩ ይበቃል ለሚለው ግን እግዚአብሔርን መምሰል እጅግ ማትረፈያ» ቁ. 6። በዚህ ክፍል ውስጥ ጳውሎስ ይበቃል ሲል መልካምነትንና የምኞትን ከፋት ያመለክታል።

ሀ/ ኑሮዩ ይበቃል ግለት

እግዚአብሔርን በማገልገል ብዙ ገንዘብ ለማትረፍ ተስፋ ማድረግ የለብንም። ሆኖም ለዘላለም ሕይወት የሚጠቅመንን መዝገብ በሰማይ እናዘጋጃለን። እግዚአብሔርን ማገልገል ከማንኛውም ዓይነት ሥራ ይበልጣል።

1/ ኑሮዩ ይበቃል ለሚለው እግዚአብሔርን መምሰል እጅግ ማትረፈያ ነው። በዚህ ዘመን እግዚአብሔርን የሚመስል ሁሉ ለዘላለም ደስ ይለዋል። እግዚአብሔርን የሚመስል ሁሉ እርሱ በሚሰጠው ነገር ጠግቦ ኑሮዩ ይበቃል በማለት ምድራዊ ብልፅግናን አይመኝም።

2/ ኑሮዩ ይበቃል ለምን ግለት እንዳለብን በቁ.7 ላይ ተገልጿል። ይኸውም በተወለድንበት ወቅት ምንም ሰላልነበረንና አሁንም ያለን ነገር ሁሉ ከእግዚአብሔር የተሰጠን በመሆኑ ነው። አሁን የኛ የሆነው ነገር ሁሉ የሚጠቅመን ለምድራዊ ሕይወታችን ነው። በምንጥትበት ወቅት አንዲት ሳንቲም እንኳን ይዘን አንሄድም። ለዘላለም ሕይወት ምንም ጥቅም የለውም። ስለዚህ አሁን እግዚአብሔር በሚሰጠን ነገር ጠግበንና ይበቃል ብለን ለዘላለም ሕይወት የሚጠቅመንን መዝገብ ማከማቸት ይኖርብናል።

3/ ብልፅግናችንን ለዘላለም ለንገልገልበት ስለማንችል ምግብና ልብስ ከኖረን እርሱ ይበቃናል፤ ቁ.8።

ለ/ የምኞት ከፋት

«ባለጠነች ሊሆኑ የሚፈልጉ» ቁ. 9። ይህም ግለት ሀብታም ለመሆን የሚመኙ ሰዎች በስይጣን ወጥመድ ይወድቃሉ። ከክፍሉ የምንመለከተው ባለፀጎች የሆኑ ሰዎች የሚል ሐረግ አይደለም። ስይጣን ሰዎች የሚያጠምድበትን መንገድ ያውቃል። ስለዚህ ባለጠጋ ለመሆን መሻት ወደ ኃጢአት ይመራል።

1/ አንዳንዶች ባለጠጋ ለመሆን ይፈልጋሉ። በኃጢአትም ላይ ይወድቃሉ ዓለማዊ ምኞት ሰዎችን ወደ ጥፋት ይወስዳል።

ቁ. 10:- «ገንዘብን መውደድ የከፋት ሁሉ ሥር ነውና» አንድ

ሰው የገንዘብ ፍቅር ካለው እምነትን ይተዋል። አንዳንድ ሰዎች ገንዘብ አላቸው ሆኖም አይወዱትም። ገንዘብን የሚወዱ ግን እግዚአብሔርን ለቀው በሚያሳዝን ክፋትና በሚጥል በራሳቸው ምኞት ይጠመጠማሉ። ለዚህም ሉጥን መመልከት እንችላለን።

2/ ጢዋቲዎስ ይህንን የሚመስለውን ነገር ሸሽቶ ጽድቅንና እግዚአብሔርን መምሰል እንዲከተል ጳውሎስ ያስጠነቅቀዋል፤ ቁ.11-12። ጳውሎስ በዚህ ክፍል ውስጥ ጢዋቲዎስን «አንተ ግን የእግዚአብሔር ሰው ሆይ» በማለት ይጠራዋል።

የእግዚአብሔር ሰዎች ሁሉ ይህንን ክሙስለ ምዕት በመሸሽ እግዚአብሔርን የመምሰል መንገድ መከተል ይገባቸዋል። የእግዚአብሔር የሆኑት መከተል የሚገባቸው ጽድቅን ነው፤ ቁ. 11። ጳውሎስ ጢሞቴዎስ ለዘላለማዊው የሕይወት መንገድ የሚጋደል ወታደር እንዲሆን መከረው። ክርስቲያን ሆይ አንተም ያዕቆብ በጽንኤል እንዳደረገው ጥርጥርን ሁሉ አስወግደህ በእግዚአብሔር ተስፋ እመን። ከዓለማዊነት በመሸሽ የእምነትን ገድል ተጋደል። የእግዚአብሔር ሰው በዘፍ 32:30 ተስፋና ቃል ላይ ቆም በእምነት እንዲጋደል ተጠርቷል። በእግዚአብሔር ፀንተህ መቆም እንዳይላላ ተጠንቀቅ።

ቁ. 13-21:- ጳውሎስ በዚህ ክፍል ውስጥ ጢሞቴዎስን በጥብቅ አደራ ይለዋል። የእግዚአብሔር አሸከር የታማኝነቱን ምላሽ መስጠት አለበት፤ ቁ. 13። ይኸውም በጴንጢናዊው በጲላሞስ ፊት በመሰከረው በኢየሱስ ክርስቶስ ፊት መመስከር አለበት።

ክርስቶስ «መንግሥቱ ከዚህ ዓለም አይደለችም» ብሏል። የክርስቶስ መንግሥት በዚህ ዓለም ካልሆነች እያንዳንዱ አማኝ ተገቢ ለሆነው ለእርሱ መንግሥት እንጂ የዚህ ዓለም ለሆነው ነገር መገዛት የለበትም። ክርስቶስ እስኪመጣ ድረስ የቤተ ክርስቲያን ሥርዓትና ሕልውና በመጠበቅ ያለ ነቀፋ ሆኖ መገኘት አለበት። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለቤተ ክርስቲያን ዕድገትም ሆነ ውድቀት ጋላፊነት አለባቸው። ስለዚህ ጳውሎስ ጢሞቴዎስን የራሱን ጽኑ እምነትና ታማኝነት ሳያላላ አጥብቆ እንዲይዝ ያሳስበዋል፤

ቁ. 12ና 13 በተጨማሪ የክርስቶስን ዳግም ምዕዓት ያሳስበዋል። አማኞች ሁሉ የክርስቶስን ምዕዓት በመጠበቅና እንደሚገባ በመመላለስ ያለ ነቀፋ መኖር ይገባቸዋል። ይህንንም ከፈፀሙ ያ ቀን የደስታ ጊዜ ይሆንላቸዋል።

ቁ. 15:- ክርስቶስ ብቻ የሁሉ በላይ ነው። ጋይል፤ ጥበብ እና ደስታ ሁሉ የእርሱ ነው፤ በነገሥታትም ሁሉ ላይ የበላይ ሆኖ ይገዛል። እርሱ ብቻ የግድምት ሊሆን በክብረው ብርሃናዊ ሥጋው በብርሃን ውስጥ ይኖራል። እርሱ ሊወስዳቸው የሚፈልጋቸው እንጂ ግንም ወደ መንግሥቱ ሊገባ አይችልም። ሰብዓዊ ዓይን ክብሩን ቀርቦ ግየት ስለግድቸል እርሱ የግድታይ ነው። ስለዚህ እርሱ እስከሚገለፅበት ጊዜ ድረስ የታመገህ ሁን፤ ቁ. 16። «እእርሱ ክብርና የዘላለም ጋይል ይሁን አሚን»። የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ የሆነው ታላቅ አምላክ የሚፈልገን እኛ በጣም ወራጆች ነን። እርሱን በእውነት እና በታማኝነት የሚያገለግሉት የተባረኩ ናቸው።

ሐ/ ቁ. 17-19:- ጳውሎስ በተጨማሪ ስለሚጠነቅቅ ትምህርት ይሰጣል። ባለጠነቅቅ የበለጠ ሀብታም ለመሆን እንዳይመኙና እንዳይኩራሩ ጳውሎስ እንደገና ግስጠንቀቂያ ሊሰጣቸው ይፈልጋል። እግዚአብሔር ብልፅገናቸውን በድንገት ሊወስድባቸው ስለሚችል በዚህ እንዳይመኩ ይገባል። ብልፅገና የሰጣቸው እግዚአብሔር ስለሆነ ለማንኛውም ነገር እርሱን መታመን ይኖርባቸው ነበር። በብልፅገናቸው በሚገባ መጠቀምና በነገርንም ግድረገ ነበረባቸው። በተጨማሪ ብልፅገናቸውን ለዘላለማዊው ሕይወት መጠቀም ነበረባቸው። ይኸውም ሀብታቸው የሚሰግዱለት ጣዖት እንዳይሆንባቸው ለድሆች በመመፈፍ የገንዘብን ፍትህ ግስጠገድ ይኖርባቸው ነበር። መዝገባቸውንም ግስጠገድ ነበረባቸው።

መ/ አገልጋይ ባለጠነቅቅ እንደማንኛውም አማኝ መምከር ይኖርበታል እንጂ መፍራት የለበትም። መልካም አገልጋይ ለሰው ሁሉ ታማኝ መሆን አለበት። ጳውሎስ በድጋሚ በቁ. 20 ላይ «ጢሞቴዎስ ሆይ የተሰጠህን አደራ ጠብቅ» በግለት ከእግዚአብሔር ተቀብሎ ስለሰጠው ታላቅ ጋላፊነት ጢሞቴዎስ በጣም ታማኝ እንዲሆን ይፈልጋል። በተጨማሪ እኛ እናውቃለን በግለት የሰዎችን ጥበብ ብቻ የሚያስተምሩ ብዙ ሰዎች እንዳሉ በማሳሰብ ከእነርሱ እንዲጠነቅቅ ይጽፍለታል። እንደዚህ ያሉት ነገሮች የሰው አሳብ ናቸው። እነዚህ ሰዎች ከመጽሐፍ ቅዱስ በላይ እናውቃለን በግለት በእምነት ውስጥ «ፀጋ ከእናንተ ጋር ይሁን አሚን»።

የእግዚአብሔር አገልጋዮች ሁሉ በመጨረሻ ላይ ፍፁም ክብር እንዲያገኙ እግዚአብሔር ፀጋውን መስጠት አለበት።

አሚን!

2ኛ ጢሞቴዎስ ምዕራፍ 1

ይህንን መልዕክት የጻፈው ሐዋርያው ጳውሎስ ነው። «ለተወደደው ልጄ ጢሞቴዎስ» በግለት ጻፈለት። ይህ ደብዳቤ ከጳውሎስ መልዕክቶች ውስጥ የመጨረሻው ሳይሆን አይቀርም። ከዚህ ጊዜ በኋላ ብዙም ሳይቀይ በርም የተገደለ ይመስላል። በዚህ ወቅት የጳውሎስ ሞት ቀርቦ ስለነበር ያለው ታማኝነት ለእርሱ ታላቅ ደስታው ነበር፤ ምዕ. 4:6-8። ጳውሎስ በንጉሥ ኔር ፊት ቀርቦ ያደረገውን የመጀመሪያ ሙግት በግለታወስ ይናገራል። በቶሎ የሞት ፍርድ እንደሚፈረድበት አውቋል፤ ምዕ. 4:16።

የዚህ መልዕክት አቢይ ትምህርት ስለ እውነተኛ የእግዚአብሔር አገልጋይ ሁኔታ የሚገልፅ ነው። ይኸውም ቤተ ክርስቲያኒቱ በመንፈሳዊ አቋሟ ወድቃ ብዙ የሐሰት አስተማሪዎችም ገብተውባት ነበር። ስለዚህም በምዕ. 1:15:- «በእስያ ያሉት ከእኔ ፈተኞች እንዳሉ ታውቃለህ»። የሚሉና በምዕ. 2:3 ደግሞ «እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ በጎ ወታደር ሆነህ» የሚለው ሐረግ የመሳሰሉት በዚህ መልዕክት ውስጥ ዋና ዋና ሐረጎች ሆነው እናገኛቸዋለን።

ይህ ደብዳቤ በ4 ክፍሎች ይከፈላል

1. ምዕ. 1:1-18:- የሐዋርያው ሰላም ቃል በእግዚአብሔር መንፈስ የተሰጠ የቃሉ አደራ፤
2. ምዕ. 2:1-26:- ቤተ ክርስቲያን ከሃይማኖት በምትወድቅበት ዘመን በታማኝነት የተረጋገጠለት የእግዚአብሔር አገልጋይ አካሄድ፤ የእግዚአብሔር አገልጋይ በሁሉም አቅጣጫ ታማኝ ሆኖ መገኘት፤

3. ምዕ. 3:1-17:- በሃይማኖት የመውደቅ ጊዜና የእግዚአብሔር ቃል፤

4. ምዕ. 4:1-22:- ታማኝ አገልጋይና ታማኝ ጌታው፤ ይህ ደብዳቤ በተጻፈለት ወቅት ጢሞቴዎስ የት ይኖር እንደነበር በግልፅ አልታወቀም።

1ኛ ጥያቄ:- የዚህ መልዕክት ሰንብት የሚገኘው የት እንደሆነ አሳይ።

መልስ:- እውሉስ በመጀመሪያው እሥሩ ወደ ፍርድ ቤት ተርቦ ነበር። እሁን ደግሞ ለሁለተኛ ጊዜ ስለታወረና ፍጥነቱንም ስለተረዳ ጢሞቴዎስን ደህና ሰንብት ይለዋል። ይኸውም በምዕ.4:6:- «የእኔ ሕይወት ይሰዋልና የምጽድቀትም ጊዜ ደርሶአል» በማለት ነበር። ወደ ገፈኛው ንጉሥ ኒሮ ለፍርድ በተረበበት ወቅት ሁሉ ፈርተው ስለሸሹት ጨርሰው የራሱት መስሉታል። ስለዚህ በምዕ. 4:16 ላይ «በፈተኛው መግታት እንድንገኝ አልደረሰልኝም ሁሉም ተጨኝ» ይላል። በተጨማሪ በምዕ.4:10 ላይ «ደግሞ ክርስቶስን መከተል ወደ ችግር ውስጥ የግዚት መስሉ ስለታየው የራሱን ምኞትና ዕቅድ ለመከተል

የእሁኑን ዓለም ወደ ትቶኛል» ይላል። በምዕ. 1:15 ላይም «በእስያ ያሉት ሁሉ ከእኔ ፈቀደ እንዳሉ ታውቃለህ» የግሏ ሐረግ እናገኛለን። ይህ ደብዳቤ አማኞች ችግር ሲያጋጥሟቸው እንዴት እንደሚፈሩ ስለተረዳ እውሉስ ሐዘኑን ለመገለጽ የጻፈው መልዕክት ነው። በተጨማሪ ያገለገለው የነበረውን ክርስቶስንና የተዘጋጀለትን ሽልማት ስለተመለከተ ያገኘውን ደስታ ጥምር ይገልጻል። በምዕ.4:7-8 ውስጥ «መልካሙን ገድላ ተጋድያለሁ! ሩጫዬንም ጨርቻለሁ! ሃይማኖቴንም ጠብቄአለሁ! ወደፊት የጽድቅ እክሊል ተዘጋጅቶልኛል! ይህንን ጻድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለኔ ያስረክባል» ይላል። ይህም ሌሎች ሁሉ ቢተጠቅሙ ጌታ እንዳልተወደው ስለተረዳና ለመንግሥተ ሰማይም እንደሚጠብቀው ሰላወቀ በጣም እንደተደሰተ ያሳየናል! ምዕ.4:17-18።

2ኛ ጥያቄ:- በዚህ ክፍል ውስጥ ለጢሞቴዎስ ሲጽፍለት ምኔ ነህ እያለ ነው? ይህ ደብዳቤስ ከመጀመሪያው በምን ይለያል?

መልስ:- እውሉስ ለጢሞቴዎስ ሲጽፍለት «ለተወደደው ልጄ» በማለት ነው! ቁ.2=20 እንድንገኝ ለባት ልጄ የወደፊት ሥራውን ይሸከምልኛል በማለት እንደሚተማመንበት እንዲሁ እውሉስም ልጄን ጢሞቴዎስን ይተማመንበታል። ከዚህ የተነሣ ጢሞቴዎስን «የተወደድህ ልጄ» ይለዋል። በፊልሐ. 2:19-21 «እንደ እርሱ ያለ ስለ ኑርአችሁ በቅንነት የሚጨነቅ ግንም የለኝም» በማለት ስለ ጢሞቴዎስ ይጽፋል። ሌሎች ስለ ራሳቸው እንጂ የኢየሱስ ክርስቶስ ለሆነው ነገር ስለማያስቡ እውሉስ ጢሞቴዎስን ብቻ የቤተ ክርስቲያናት ኃላፊ እንዲሆንለት ታመነበት! ፊልሐ.2:21። ይህ ደብዳቤ ለጢሞቴዎስ ለራሱ የተጻፈለት የግሉ ደብዳቤ እንጂ እንደ መጀመሪያው ብዙዎችን የሚያጠቃልል የገብረት ደብዳቤ አይደለም። ይህ ደብዳቤ ከመንፈሳዊ አባት ለመንፈሳዊ ልጅ የተጻፈ ስለሆነ የራሳቸውን ተግባር የሚያመለክት ነው። ይህ ደብዳቤ እውሉስ አማኞች ስለተጠቀሙ ግዘኑን ሲገልጽ ስለ ታማኝነቱም በሚያገኘው ነገር እንደተደሰተ ያሳያል። በተጨማሪ ለጢሞቴዎስ በርታ የግሏ መልዕክት ይዞለት መጥቷል።

3ኛ ጥያቄ:- ምዕ.1:3-18 እንዴት ለታጠቃለለው ትችላለህ?

መልስ:- ጢሞቴዎስ በፍፁም ኃይሉ ለጌታ እንዲሠራ ያነቃቃዋል። ቁ.3 ላይ እውሉስ ራሱ በፍፁም ሕሊናው እንደ እባቶቹ እንዳገለገለ ያመለክታል። እውሉስ

የተወለደው በሁለት ልብ ከሚወላውል ቤተሰብ ሳይሆን ሁልጊዜ የሚያደርጉት ትክክል ነው ባይባልም ለእግዚአብሔር እንዳደረጉ ከሚቀጠሩት ነው! የሐዋ.22:31 141 16 ጢሞቴዎስ ሥራውን እንዲሸከምለት በግሉበ ሌት ተቀን ጸለየለት! ጢሞቴዎስ በደስታ

እንዲሞላም ተመንለት! ቁ.4። እውሉስ ለሁለተኛ ጊዜ ሲታወር ጢሞቴዎስ አብሮት የነበረ ይመስላል። ይኸውም የጢሞቴዎስ ዕንባ ስለሚያስታውስ ነው! ፊልሐ.2:19-21።

ቁ.5:- ጢሞቴዎስም እንደ እውሉስ ከቤተሰቡ የወረሰው የተመሰገነ ውርስ ነበረው። የጢሞቴዎስ እናትና አያት ጌታን በንፁህ እምነት ያገለገሉ ነበሩ። አንድ ሕፃን እናቱ መልካም እርእያ በመሆን በግስተግር ካሳደገችው እንዳሳደገችው ይሆናል። የሐዋ.16:11 2ኛ ጢሞ.3:14።

ቁ.6:- እውሉስ ለጌታው እገልገሉት ለይተት እጁን በጫዝት ወቅት ጢሞቴዎስ ከእግዚአብሔር ስጦታ ተቀበለ። ይህንን ስጦታ መጠቀምና ግገልገል ይኖርበታል። ጢሞቴዎስ ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ስጦታ በመገንዘብ እሳት እንደሚለኩስ ራሱን ግንኙነት ነበረበት! ኢሳ.42:3።

ቁ.7:- እግዚአብሔር የኃይል፣ የፍቅርና ራስንም የመግዛት መንፈስ ይሰጣል እንጂ ፍርሃት በፍፁም የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ አይደለም። ፍርሃት የሚመጣው ከሥጋ ስለሆነ ራስህን በእግዚአብሔር ኃይል አበረታታ እንጂ እትፍራ። መንፈስ ቅዱስና እምነት በሌለበት ሥፍራ ሁሉ ፍርሃት ይበዛል። መንፈስ ቅዱስ ሲሐዋርያት እምነትንና ድፍረትን የመስቀልንም ፍቅር ሰጣቸው።

4ኛ ጥያቄ:- በምዕ.1:9-10 መሠረት ከኢየሱስ በፊትና በኋላ ባሉት ዘመናት መካከል ያለውን ልዩነት ገለፅ።

መልስ:- ቁ.9 ክርስቶስ በመጣበት ወቅት በእርሱ የተመረጠበትን ነገር ሁሉ ገለጠው። እርሱ ሞትን በመሻር ራሱ ተነስቶ በብሉይ ኪዳን ጊዜ የተሰጠንን ዘዋት የመነሣት ተስፋ እንዳለን ለማረጋገጥ ሥልጣን አላየ! ቁ.10። ብርሃን ስጠን! ከሙታን ከተነሣ በኋላ አዲስ ሥጋ እንደለበሰ ከ500 ለሚበልጡ ሰዎች በግላየት ለኛም እንደሚሰጠን አረጋገጠልን። ይህ ዓይነት ሥጋ የማይሞትና ለዘለዓለምም የሚኖር ነው። በብሉይ ኪዳን የሚገኘው ተስፋ የሚያሳየን ያንን ሥጋ እንደምንቀበል ሲሆን በአዲስ ኪዳን ግን ያለው እርሱ ራሱ በመቀበል ለእኛም ሊሰጠን እንደሚችል አረጋገጠልን። ይህ ነገር በብሉይ ኪዳን ምስጢር ሲሆን በአዲስ ኪዳን ግን ወደ ብርሃን በመውጣት ተገለጠ። እውነተኛ መሆኑም ክርስቶስ በዚህ ምድር ሳለና ተመልሶም ሲጻፍ ተረጋገጠ። ስለዚህ ራሳችንን ለእግዚአብሔር እገልገሉት በግቅረብ እንዲጠብቁን እደራ ግለት ይኖርብናል! ቁ. 12። የቃሉን አደራ በፍቅርና በመንፈስ ቅዱስ መጠበቅ ይገባናል! ቁ.13-14።

5ኛ ጥያቄ:- ምዕ.2:1-137 እንዴት ለታጠቃለለው ትችላለህ?

መልስ፡- ሰአገዢአብሔር የሚሠሩ ሰዎች ራሳቸውን ለዚያ ሥራ ግበረታታት

አለባቸው፤ ቁ.1-7። የአገዢአብሔር አገልጋይ መልካም በሆነው ነገር ሁሉ እየበረታ መሄድ አለበት። ቁ.1 «አንተ በክርስቶስ ኢየሱስ ባለው ፀጋ በርታ» ይላል። ይህም ግለት በራስህና በችሎታህ ላይሆን በክርስቶስ ተመካ ግለቱ ነው። ብዙዎች ወደ ጓላቸው ያፈገፍጋሉ፤ አንተ ግን በርታ።

1. ጢዋቴዎስ ደሙን እስከግፍሶስ ድረስ ለሚደርስ ሥቃይ ሁሉ ራሱን ዝግጁ ግድረግ የነበረበት። የወንጌል መልዕክተኞች እንደት ሊከናወንላቸው እንደሚችል ግለተማር ነበረበት። ጳውሎስ ጢዋቴዎስ የእርሱ ተከታይ እንዲሆንና ሥራውንም እንዲሸከም አደራ እንደሰጠው እንዲሁም ጢዋቴዎስ ከእርሱ በኋላ ያሉት እርሱን እንዲከተሉና ሥራውን እንዲሸከሙ አደራ ለመስጠት የለግውን ግለተማር ነበረበት። ጢዋቴዎስ ወንጌልን ለሚሰጡት የሚያመለክተው ሁለት ነገሮች ነው። ይኸውም በመጀመሪያ እውነተኛና ታማኝ መሆንን ሊሆን ሁለተኛው ሌሎችን ለግለተማር መቻል ነው።

2. ጢዋቴዎስ «መከራን መቀበል» ነበረበት፤ ቁ.2። ከርስቲያኖች ሁሉ መከራ መቀበል ሲኖርባቸው በተለይም የክርስቶስ ወታደሮች የሆኑት ለባዚሎችና የወንጌል አገልጋዮች የሚበልጠውን መከራ መቀበል አለባቸው። የክርስቶስ ወታደሮች የሆኑት የጦር መሪያቸውን ደስ የሚያሰኙ በጎና ታማኝ አገልጋዮች መሆን አለባቸው። የክርስቶስ ወታደር ጠላቱን ሰይጣንና የእርሱን ጋደል ሁሉ ስለሚጥጋ መከራን መቻል ይኖርበታል።

3. የክርስቶስ ወታደር ራሱን በዚህ ዓለም ነገር አያጠላልፍም፤ ቁ.4። ሥራው ለንጉሡ መታዘዝና እርሱን ግስደስት ነው። ኢየሱስ ከክርስቶስ በዚህ ዓለም ተጠልቶ በተሰተሰበት ጊዜ እሸናፈ ሆነ። እኛም በመስቀሉ አጠገብ መቆም ይገባናል። በመስቀሉ አጠገብ የምንቆም ከሆንን ምናልባት ያ ጊዜ ፈተና የምንቀበልበት ይሆናል። ሆኖም ከላይ ጋደል ለንቀበል የምንችለው በዚያን ጊዜ ነው። ይኸውም ይህ በሚሆንበት ወቅት በምንም ነገር አንጠላለፍም። የምንናረው በዚህ ዓለም ለሌሊት ለሕይወታችን የሚያስፈልገንን ነገር ለማግኘት እንሠራለን እንጂ ለባችንን በዚያ ነገር ላይ አናላርፍም። ጳውሎስ በቁ. 3 «አብረኸኝ መከራን ተቀበል» ይላል።

4. ጢዋቴዎስና ሌሎችም መንፈሳዊ ወታደሮች የጦርነትን ሕግጋት መጠበቅ ነበረባቸው፤ ቁ. 5። መልካሙ መንገድ ከፋት እንዳይወራበት በአገዢአብሔር ቃል መሠረት መዋጋት ይኖርባቸው ነበር። እንደሚገባቸውም ከተጥጉ አካሊልን ይጥኑ ነበር።

5. የድካሙን ፍሬ ለማግኘት የሚፈልግ መታገሥ ይኖርበታል፤ ቁ.6። ለሌሎች ከመስጠቱ በፊትም ሰራሱ መንፈሳዊ ፍሬ ማግኘት አለበት። ራሱ እሸናፈ ከሆነ ሌሎችን መርዳት ይችላል። የጦርነት ጥበብና አስተዋይነት ከአገዢአብሔር መምጣት ይኖርባቸዋል።

ቁ.8-13

1/ ጳውሎስ ጢዋቴዎስን ሊያደፋፍረው የክርስቶስን ስትላት ያስታውሰዋል። ክርስቶስ ከሙታን መካከል ተለይቶ መነሣቱን የሚያምን ማንኛውም ሰው ይህ ነገር በእርሱ

ሕይወት እንደሚፈፀም ስለሚያለብ በምንም ዓይነት ስደት ይጠነክራል እንጂ አይወድቅም። ለው ሁሉንም ነገር ወደ ላይ ተመልክቶ ከአገዢአብሔር ጠብቆ መማር አለበት። ለመበርታት ወደታች የሚመለከት ሰው ከእግሩ ሥር የሚያገኘው ጭቃ ብቻ ነው።

2/ ጳውሎስ መከራን በደስታ ተቀበለ፤ ቁ.9። እርሱን እንደ ክፉ አድራጊ በመሆኑ ቢያሥሩትም እንኳ የአገዢአብሔር ቃል አልታሠረም። የአገዢአብሔር ቃል በጳውሎስ እማክይነት በሙላት ተለበሰ፤ የሚያገለግሉትንም ሁሉ የሚያደፋፍር ሆነ። ጳውሎስ መዳን ላለባቸው ለተመረጡት ሰዎች ሲል መከራን ተቀበለ። የእርሱ መከራ ሌሎችን ለማበረታታትና ለማዳንም ነበር። አገዢአብሔር ጳውሎስን በመንግሥተ ሰማይ ከመቀበል በላይ ያሰበለት ነገር ይኖረዋል። ለሌሎች ደህንነት ስንል እኛም መሠቃየት አለብን።

3/ ጳውሎስ በቁ.11 ላይ ጢዋቴዎስንና እኛን የወደፈቱን ነገር እያሳሰበ ያበረታታል። ለዓለምና ለሥጋችን የሞትን ከሆነ ለዘላለም ከክርስቶስ ጋር እንኖራለን። በዚህ ምድር ስለ ክርስቶስ የሚለቃፍት በሰማይ ከክርስቶስ ጋር ይነግግሉ፤ ቁ.12። እኛ ለእርሱ ታማኝ ባንሆንለት ታማኝ ላልሆንን ሰዎች የተናገረውን ቃል የማይለውጠው አምላክ በቃሉ መሠረት ይሠራል፤ ቁ.13። «እኛ ብንከደው እርሱም ይከደናል።» የዘላለም ሰላም፤ ደስታና ጥቅም ማግኘት ከፈለግን በችግራችን ውለጥ ለክርስቶስ እውነተኛች መሆን ይገባናል።

6ኛ ጥያቄ፡- ምዕ.2፡14-26ን በቀደመው መሠረት ተመልክቱት። ቁ.14-18 ጳውሎስ ጢዋቴዎስን ወደ ሥራው ይመራዋል።

1/ ቁ.14፡- የቤተ ክርስቲያን መሪ ሌሎች ሰዎች የሚያውቁትን ነገር እንዳይዘነጉ ዘወትር ግላሰብ አለበት። እንዲሁም በሥራ ላይ የሚገኙትን ሁሉ በእውነተኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ሊያበረታታቸው፤ ሊያሸሽላቸውና ጋደልም ሊጨምርላቸው ይገባል። ይህ ቁጥር «ይህንን አላለባቸው፤ በአገዢአብሔር ፊትም ምክራቸው፤ ጥቅም በሌለበት ነገር እንዳይጣሉና የሚሰሙአቸውም እንዳይታወኩ» ይላል። መንፈሳዊ ጥቅም በሌለበት ቤተ ክርስቲያንን ዕረፍት በሚያሳጣና በሚያስጨንቅ ነገር ላይ መነጋገርና መታገል ጊዜን ማባከን ነው። ይህም ጉዳት ስለሚፈጥር የሚሰሙት እንዳይታወኩ ያስፈልጋል።

ቁ.15፡- «ራስህን ለአገዢአብሔር የተፈተነህ አድርገህ ሰማቆም ተጠንቀቅ» ይላል። ሰነፍ፤ ችሎታ የሌለውና የግይታመን ሠራተኛ በአገዢአብሔር ፊት ያፍራል። የአገዢአብሔርን ቃል በደንብ ያጠነና

ሰሥራው ተገቢ የሆኑት «የእውነትን ነገር በቅንነት የሚወስኑ» ይሆናሉ። እነዚህ በእርግጥ የመንፈስ ቅዱስ ዕርዳታ ያገኛሉ። እርሱም ተፈላጊ የሆኑትን ነገሮች ያስተምራቸዋል። እንደዚህ ዓይነት ሰዎች የራሳቸውን ሐላብና ዓለማዊ ጥበብ አያስተምሩም። ለአገዢአብሔርም ቃል የሚያደርጉት ጥንቃቄ ስለ ባለቤቱ ያላቸውን ዕውቀት ያመለክታል።

2/ የቤተ ክርስቲያን መሪ ሥራውን ወደ ጎሳ ከሚጎትቱበት ነገሮች መጠንቀቅ አለበት።

ቁ.16-18:- ጳውሎስ እንደገና የቤተ ክርስቲያንን መሪዎች በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት «ከርኩስና ከምናምን» መንፈሳዊ ጥቅም ከማይገኝባቸው ነገሮች እንዲርቁ ያስጠነቅቃቸዋል። መንፈሳዊ ትርፍ የማይገኝባቸውን ነገሮች ያለማድረግ የሚያደርጉ ሰዎች መንፈሳውያን አይደሉም። ትምህርታቸውንም የተቀበሉት ከመንፈስ ቅዱስ አይደሉም። እንደዚህ ያሉት ነገሮች የሰውን ሥጋና ጤና የሚመርዙትንና ከዚያም ወደ ሌሎች በመተላለፍ የሚመርዙትን የነቀርላ በሽታዎች ይመስላሉ። እንደዚህ ያሉት ሰዎች የሚጓዙት ቁልቁል በሚወስደው መንገድ ላይ ነው።

በቁ.17-18 ውስጥ ምሳሌ ያቀርባል። ሔርጌኔዎስና ራሊወስ ስለ ትንሣኤ አስተምረዋል፤ ሆኖም ያስተማሩት የራሳቸውን ሐሳብ በመጨመር ትንሣኤ አልፏል በማለት ነበር። ይህንንም በማድረጋቸው «የሌሎችን ሃይማኖት አወኩ» ስለ ትንሣኤ የተሰጠው ትምህርት ምንም ያህል ትንሽ ቢሆን እኛ ከራሳችን የምንጨምርበት ነገር ለእግዚአብሔር ሥራ በጣም ጎጂ ነው። ትንሣኤ አልፏል ብለው ያስተማሩት ሰዎች ጥቂት ምክንያቶች ነበሩለቸው። ይኸውም ክርስቶስ በተነግሠበት ወቅት ብዙ መቃብሮች ተከፍተው ብዙዎቹም የቅዱሳን በድናች ተነሥተው ነፍስ በመዝራት ወደ ከተማ ገብተው ለብዙ ሕዝብ ታይተው ነበር፤ ማቴ.27:52-53። ሆኖም ዋናው የትንሣኤ ቀን ይኸኛው አልነበረም። በ2ኛ ጢሞ.2:17-18 የተጠቀሱት ሁለቱ አስተማሪዎች የመንፈስን ጥበብ ለመቀበል ቢጻልዩና የራሳቸውንም ሐሳብ ለማስተማር ባይፈልጉ ኖሮ መንፈስ ቅዱስ ያስጠነቅቃቸውና እውነትንም ይገልጽላቸው ነበር። ሆኖም እነርሱ ግን ቤተ ክርስቲያንን ወደጎሳ የሚጎትቱና ለጋጢአታቸውም ንስሐ የማይገቡ ስለሆኑ ጳውሎስ ከሥጋቸው ሥታይና ውርደት የተነሣ እንዲማሩ ለቅጣት ለሰይጣን ለሳልፎ ሰጣቸው። ይኸውም እንዳይሳደቡና መንገዳቸውም ቁልቁል ስለሆነ ነበር፤ 1ኛ ጢሞ.1:20፤ 2ኛ ጢሞ.4:14።

የወንጌል መልዕክተኞች ግንኛውንም ነገር ማስተማር ያለባቸው በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ አስረጃነት መሆን አለበት። የራሳቸውን ጥበብ ለመገለጽ ከሚፈልጉት ጋር መጨቃጨቅና

መነጋገር የለባቸውም። ይህንን የመሳሰሉት ርኩሳትና ምናምንቲ ነገሮች የእግዚአብሔርን ሥራ ይቃወማሉ፤ ደካሞችንም ከእምነታቸው እንዲንሸራተቱ ያደርጋሉ። ቁ.19-20:- በቁ.18 ላይ እንደተጠቀሰው የጥቂቶች አለማመን የእግዚአብሔርን ተስፋ የጋ ቢስ ሊያደርገውና ሊያቃውሰው አይችልም። የብሉይና የአዲስ ኪዳን መሠረታዊ ትምህርት አሁንም በእርግጠኛነት ፀንቶ ይኖራል። ለማስረጃም እነዚህን ነገሮች የተጻፈባቸው ሰነዶች ይገኛሉ። በአንደኛው በኩል «እግዚአብሔር ለእርሱ የሆኑትን ያውቃል» እሱም ከቶ አይጥላቸውም የሚለውን ተስፋ እናገኛለን። በሌላ በኩል ደግሞ ሥራን በሚመለከት «የእግዚአብሔርን ስም የሚጠራ ሁሉ ከገፍ ይራቅ» ይላል። እኛም ከገፍ ካልራቅን የእርሱ ልንሆን አንችልም። ከገፍና ከዓለም ነገሮች ካልተለየን በእርግጥ በመሠረቱ ላይ ፀንተን አልቆምንም ማለት ነው። ይህ እንደዚህ ከሆነ እሱን ትተን የሐሰት መምህራንን እንከተላለን ወይም ራሳችን በግል

ጥበባችን እናስተምራለን። እንደዚህ ያሉት በልባቸው የመንፈስ ቅዱስ ምስክርነት የሌላቸውን የሐሰት መምህራንን ትምህርት ይከተላሉ ይኸውም ለጋጢአትና ለዓለማዊ ኑሮ ስለተጋለጡ ዕረፍትን ለማግኘት ስለሚሹ ነው። ሆኖም ከቶ ሊያገኙ አይችሉም።

ቁ.20:- የእንጨትና የሽክላ ዕቃዎች ያሏቸው የአፍ ክርስቲያኖች ናቸው። እነርሱም የክብር ዕቃ ስላልሆኑ በጥቂት ጊዜ ውስጥ ይሰበራሉ። አማኞችም የምድር ስልሆኑ ርኩሳና የማይጠቅሙ ነገሮችን በኑርአቸው ውስጥ እንዲገቡ ስለሚፈቅዱ ክብር የሌላቸው ዕቃዎች ይሆናሉ። ከፋትንና ችግርን የሚፈጥሩ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዴት እንደሚያስቸግሩና የቤተ ክርስቲያንንም ምስክርነት እንደሚያበላሹ በግልፅ ይታያል። ሆኖም የብርና የወርቅ ዕቃዎች ደግሞ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንደሚገኙ ስለምናውቅ እንጽናናለን። እነዚህ በልባቸው ለእግዚአብሔር እውነተኛና ንፁህን የሆኑ ናቸው።

ቁ.21 «አሁንም ሰው ራሱን ከዚህ ሁሉ ቢያንስ» ይኸውም ራሱን ከክብር ከሚያሰጡት ሥራዎችና ከክፋት ከዓለማዊነትም ቢያንስ እግዚአብሔር ሊጠቀምበት ይችላል። የእግዚአብሔር ዕቃ ንፁሕና ሐሰት ከሆኑ ነገሮች የራቀ ሊሆን ይገባል። የእግዚአብሔር ሰው ራሱን «የተቀደሰ» ማድረግ አለበት። አንድ አገልጋይ ለእግዚአብሔር ሥራ ብቻ የተለየ ከሆነ በዚያን ጊዜ ራሱን «ለመልካም ሥራ ሁሉ» ያዘጋጃ ይሆናል። ሐናኒያና ሰጲራም ዕቃዎች ነበሩ፤ ሆኖም በሚገባ አገልግሎታቸውን አላቀረቡም። አንድ ዕቃ የክብር ከሆነ የክብር ካልሆኑት ዕቃዎች መለየትና ከእነርሱም ጋር ግንኙነት ማድረግ አለበት።

ቁ.22-26

1/ ቁ.22:- «ከብላቴንነት ፍትወት ራቅ» ይኸውም ከሥጋ ፍትወት ሁሉ ራቅ ማለት ነው። ይህንን ለማድረግ ችሎታ እንዲኖርህ ልብህ የመንፈሳዊ ነገሮች መዋላት አለበት። የጌታን ስም በንፁሕ ሕሊና ከሚጠሩት ጋር ጽድቅን፤ የሃይማኖትን ፍቅርና ሰላምንም ለመሻት ሩጥ። በዚህ ዓይነት መንገድ የሥጋ ነገሮች በእግዚአብሔር ፊት ይሸነፋሉ።

2/ ቁ.23:- ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ከአንዱ ነገር ሸሽቶ ሌላውን እንዲከተል ያሳስበዋል። ከዕውቀት ውጪ የሆኑትንና የስንፍናን ጥያቄዎች በማስወገድ በቃሉ ብቻ እንዲተጋ ያስጠነቅቃቸዋል።

ይህንን ዓይነትን ጥያቄ የሚፈጥሩ ሰዎች በራሳቸው ጠቢባን የሆኑና የተማሩ ሰዎች ይመስላሉ፤ ሆኖም ጳውሎስ ሰነሮችና ያልተማሩ ብሉ ይጠራቸዋል። እነዚህ ሰዎች በአማኞች መካከል ጠብኝና ከርክርን ብቻ ይፈጥራሉ። እግዚአብሔር የእርሱ የሆኑት ሰዎች በእርሱ እንዲያምኑና እንዲታዘዙት እንጂ እንዲከራከሩና እንዲነታረኩ አይፈልግም።

ቁ.24:- «የእግዚአብሔር አገልጋይ ይጣላ ዘንድ አይገባውም» ነገር ግን «ለነገር ሁሉ ገርና ለማስተማርም የሚበቃ ይሁን» የሚጣሉ ሰዎች ለማስተማር አይችሉም።

ቁ.25:- የእግዚአብሔር አገልጋይ «ጠላቶቹን በየዋህነት የሚገነዕ» መሆን ይገባቸዋል። ይኸውም የሚቀበሉትን ብቻ ሳይሆን የሚቃወሙትንም ጭምር ነው።

እነዚህ ሰዎች ወደ እምነትን ለመስማትና ለመግር ተስፋ የሚኖራቸው ከአገራቸው ጋር ክርክር በማድረግና በት ጊዜ ብቻ ነው።

ቁ.26:- እንደዚህ ያሉት ሰዎች የሰይጣን ተገዥና የፈቃዱም ታዛዦች ስለሆኑ የእግዚአብሔር አገልጋይ ግዕዝ ያለበት እነሱን በቃላት ለማሸነፍ ብቻ ሳይሆን ክስደጣን ቀንበር ስር በግውጣት ወደ እውነት ለመምራትም ጭምር ነው። እነዚህ ሰዎች ነገሩን ባይረዱትም እንኳ የሰይጣን ባሪያዎች ናቸው። ስለዚህ ሰይጣንን የሚቋቋሙበት ነገር የላቸውም። ግንኙውም ሰው ለአምልኮቱ ይከራከራል፤ የራሱን ቃል የእርሱ ጣዖት እድርን የሚያስተምር ከሆነ ግንኙነትን በዚህ ልትረዱት ትችላላችሁ።

7ኛ ጥያቄ:- በቁ.15 ላይ:- «የእውነትን ቃል በትንነት የሚናገር» የሚለውን ሐረግ ገልፅ።

መልስ:- «የእውነትን ቃል በትንነት የሚከፋፍል» ቁ.15፤ ግለት ከወንጌል ክፍሎች ውስጥ የሚወዳቸውን ብቻ ሳይሆን ሁሉን እንደ አግባባቸው የሚያስተምር ግለት ነው። ይህን

የመሰለው ነገር ቤተ ክርስቲያን እንድታደግ ስለማያደርግ ተፈላጊ የሆኑት ነገሮች ሁሉ ሳታስቀር እንደሚገባ አስተምር። አንድ ቤት ስትሠራ ገድገዳውን ብቻ ብቃቱም ቤቱ የተሟላ ሆኖ ሊቆም አይችልም። እንደዚሁም የእግዚአብሔርን ቃል ግጥሙን ብቻ ከፍሎ የተማረ አማኝ ወይም ቤተ ክርስቲያን ፍጹም ሊሆን አይችልም። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ቃል በሙሉ በትክክልና በአግባቡ አስተምር።

8ኛ ጥያቄ:- ምዕ.2:24ና 25ን በግስተዋል በቃልህ አጥና።

9ኛ ጥያቄ:- ምዕ.3:1-17ን እንደት ልታጠቃልለው ትችላለህ?

መልስ:- በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ሐዋርያው ጢዋቲዎስን ያ ቀን ከመድረሱ በፊት ያሉት የመጨረሻዎቹ ቀናት ምን እንደሚመስሉ ያሳስበዋል።

ቁ.1-9:- ጳውሎስ ከትዱስ መጻሕፍት ያገኛቸውን ምሳሌዎች በመስጠት ልዩ ልዩ ግምለጫዎችና መድኃኒቶችን ለዚህ ጊዜ ግምለጫ እንዲሆናቸው ይዘረዝራል። ጳውሎስ ሌሎች ሰዎች ምን ያህል መጥፎ እንደሚሆኑ በግሳየት ጢዋቲዎስ አንደት ጥሩ ሰው መሆን እንደሚገባው ይናገራል። በቤተ ክርስቲያን መጥፎ ሰዎች እንደሚኖሩ እንግዳ የሆነ ነገር አይደለም። ክርስቶስም ስለዚህ ጉዳይ በግቱ. 13:47-48 ውስጥ ተናግሯል። ስለዚህ የክርስቶስ መሪብ የሆነችው ቤተ ክርስቲያን መልካም የሆኑትን አሳዎች ልትይዝ ይገባል። ሆኖም ጥሩ አሳዎች ብቻ ሳይሆኑ መጥፎዎችም አብረው ሊደባለቁ ስለሚችሉ በመጨረሻ ሳይ ወደ ውጭ ይጣላሉ።

እግዚአብሔር መጥፎ የሆኑ ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዲገቡ አይፈልግም፤ ሆኖም እነርሱ እንደምንም ብለው ይገባሉ። ሰይጣንም እንደዚህ ያሉትን ሰዎች ይገፋፋቸዋል፤ ይሁዳ 4፤ 1ኛ የሐ.2:18። ፕ 1/ «በኋለኛው ዘመን» ቁ.1:- የቤተ ክርስቲያን ዘመን ነው። ይህ የእግዚአብሔር የቀናት አክፋፈል ሲሆን ክርስቶስ ከመመለሱ በፊት የሚገኘው እኛ የምንኖርበት ዘመን ነው። «ክፉ ጊዜ እንዲሆን» በሚለው ሐረግ

ጳውሎስ የሚመለከተው ስደትን አይደለም። ሆኖም ከቁ.2-9 እንደምንመለከተው ከእውነት መሬትና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ ኃጢአቶች ዘመኑን ክፉ ያደርጉታል።

2/ ጳውሎስ ምን ዓይነት ጊዜ እንደሚመጣ ሲገልፅ፤ በቁ.2 ላይ:- ሰዎች ጎረቤቶቻቸውን አያፈትሩም፤ ራሳቸውን ብቻ የሚወዱ ይሆናሉ፤ ሁሉም ነገር ለእነርሱ ብቻ እንዲሆን ይሻሉ፤ ጉረኞች ይሆናሉ፤ ስለ ጥበባቸው እና ስለ ችሎታቸው ብቻ ያወራሉ፤ ኩራተኞች ስለሆኑ ዕርዳታ አይሹም አያገኙትምም። ስለ ሌሎች ሰዎች ስለማያስቡ አደገኞች ናቸው። ስለዚህ የሌሎች ሰዎች የሆነውን ይቀጥሉ። ሌሎችን የሚረዱ እግዚአብሔርን የሚወዱ ብቻ ናቸው። የተቀሩት ግን ጉረኞች፤ ሁሉንም ነገር የሚያውቁ

እና የራሳቸው ጥበብ ፍጹም የሚመስላቸው ናቸው። ይህም ተሳታፊ ያደርጋቸዋል። በራሳቸው አመለካከት የእነርሱ ቃል ከእግዚአብሔር ቃል ይበልጣል። ሰው እግዚአብሔርን መፍራት በተለየው ጊዜ ስለ ሰው ምንም አይለግውም፤ ለወላጆችም አይታዘዝም፤ ስለዚህም እግዚአብሔርንም አይፈራም።

«ፍቅር የሌላቸው መሐላ የሚያፈርሱ» ቁ.3:- ወላጆቻቸውን አያፈትሩም። ልጆቻቸውንና ሚስቶቻቸውንም እንዲሁ አያፈትሯቸውም፤ የሚያስቡትም ለራሳቸው ብቻ ነው። ቤተ ክርስቲያን ከእግዚአብሔር ጋር ያሳትን ቃል ዚዳን ሲያፈርሱ አይሰማቸውም፤ ሐሚተኞችም ናቸው። የእነርሱ ክስ እንዲ በሌላው ሳይ ድል ወይም ጥቅምን ለማግኘት ሲያስብ የሚፈጠር ነው። «ደስ የማያሳኙ» ናቸው። ይህም ግለት የተመኙትን ሁሉ ይፈጽማሉ ግለት ነው። ራሳቸውን መቆጣጠር አይችሉም፤ ይህም ጨካኞች ያደርጋቸዋል። «መልካም የሚወዱትን» እንደ ደካማ ይቆጥሩአቸዋል። መንፈሳዊ የሆነውን መልካም ነገር ሁሉ ይጠሳሉ። ይኸውም እንደሚሸነፉ ስለሚያውቁና ይህንን የመሳሰሉት ነገሮች ስለማይሰማሙአቸው የራሳቸውን መንገድ ለመያዝ ስለሚፈልጉ ነው።

ቁ.4:- የበደለኞች መልካምነት ትርፍ አስከሚያገኙበት ጊዜ ድረስ ነው። ሆኖም ጉዳትን ለማድረስ አጋጣሚ ጊዜ ይጠብቃሉ። ትዕቢተኞች ሁሉንም ነገር የሚያውቁ ይመስላቸዋል። ከእነርሱ ጋር የሚሰማግጡ ከእግዚአብሔር ይልቅ ተድላገን ራሱን የሚወድ እግዚአብሔርን አይወድም። እነዚህ ሰዎች የራሳቸውን ተድላ ብቻ ይፈልጋሉ። ይህም የመጨረሻው ዘመን መንፈስ ነው። ሥጋዊም ሀሳብ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይገባል።

ቁ.5:- የዚህ ነገር መጥፎነቱ እንደዚህ ያሉት ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ክርስቲያኖች ተብለው መጠራታቸው ነው። ሲመለከቱአቸው የአምልኮት መልክ ይታይባቸዋል። የእግዚአብሔርን ኃይል ግን የካዱ ናቸው። ወደ ቤተ ክርስቲያን ይመጣሉ፤ ጸሎትም ያደርጋሉ፤ ሆኖም ይህ ሁሉ ድርጊት በመኖፍስት የተሞላ ነው። ልባቸው በጭኔ የተሞላ ስለሆነ ቤተ ክርስቲያንን ለመግዛት ይፈልጋሉ። ሰው ሁሉ ከእነርሱ ጋር እንዲሰማግጥ ይፈልጋሉ። ይኸውም በሀሳባቸው የጸሎታቸውን መልስ እንዳገኙ ቆጥረው ሥራቸውን ትክክል አድርገው ለመውሰድ ነው። «የአምልኮት

መልክ» የሚለው «ኃይሉን» ከሚለው ቃል ጋር የተያያዘ አይደለም። የአምላኩት መልክ ያላቸው የፈለጉትን ነገር ሁሉ በሥጋ ይፈጽማሉ። እውነተኛውንም እሳት በእውነተኛው አማኝ ላይ ሲመለከቱ ሊረዱት አይችሉም። እንደነዚህ ያሉት ሰዎች ከፋታቸው መታወቁንና ቤተ ክርስቲያንን እንደበደሉ ሌሎች መረዳታቸውን ከተገነዘቡ ምናልባት በሰዎች ፊት ቀርበው፣ ንሥሐ ይገቡ ይሆናል። ሆኖም ከልባቸው ስለማያደርጉት አያፍሩም የፈሳቸውን ጥቅም ያላድዳሉ። «እነዚህን ሸሻቸው»፤ ከእነርሱ ጋር ምንም ነገር አታድርግ አትከራከርም፤ ጨርሶ አትሰማቸው፤ የእግዚአብሔርን ሥራ ከማበላሸትና መንፈስ ቅዱስን ከማሳዘን በቀር ምንም አይረዱህም።

3/ ጳውሎስ ስጢጦቴዎስ እንደነዚህ ካሉት ሰዎች እንዲጠነቱቱ ይነገረዋል።

ቁ.6:- «ከእነርሱ ቤት ለቤት የሚዞሩና ኃጢአታቸው የተከመረባቸውን ሴቶች የሚጎትቱ» አሉ። እነርሱም ከእነዚህ ሴቶች ጋር ሆነው ሽግግራዎችንና ሰባኪዎችን የሚቃወሙ ሰዎች ለማግኘት ይሞክራሉ። ብዙዎችም ከተባበሩአቸው በዚያው መንገዳቸው ወደፊት መጓዝ ይቀጥላሉ። ባልቴቶችንም ወደ ጥፋት ይመራሉ። የፈሳቸው የሆነ ዓላማ የሌላቸው ሰዎች ሞቶች ስለሆኑ ይህንን ታሪክ ሲሰሙ ተሳስተናል ብለው እነርሱ የሚነገሩአቸውን ሁሉ ያምናሉ፤ ግወዳደር ይጀምራሉ። እነዚህም ሰዎች በማመንዘርና በዝሙት የመንፈስ ቅዱስ ወዳልሆነው ነገር ተመርተው ይሄዳሉ። መንፈሳዊ የሆኑ ሴቶች ኃጢአታቸውን ስለሚረዱና ፈታኝነታቸውንም ስለማይፈጽሙላቸው አይጠጉአቸውም። እነዚህ ሰዎች ሥራቸውንና ሀሳባቸውን እንዲደግፉላቸው እንደእነርሱ በመጥፎ መንፈስ የተያዙትን ሰዎች ይሰበሰባሉ። የሚሰበሰቡአቸውም ሰዎች ብዙዎቹ ደካሞችና ክፉዎች ናቸው። ስነፍ አዕምሮና ተሳሳች ልብ የሐሰት አስተማሪዎች እንዳያነሱ ምርኮ ያደርጋቸዋል።

ቁ.7:- እነዚህ ሰዎች «ሁልጊዜ ይግራሉ እውነትንም ወደ ግወቅ ከቶ መምጣት አይችሉም» ይሾሙ ከፋታቸውን ስለማይጥሉ መንፈስ ቅዱስ ሊያስተምራቸው ስለማይችል ነው።

ቁ.8:- ኢያሴስና ኢያቤሬስ አስማተኞች በመሆንና በፈርዖን ፊት በመቆም በዲያቤሉስ ኃይል የሙሴንና የአሮንን ተአምራት ሊያደርጉ ችሉ። ይህም እምነታቸው ነበር። እንደነዚህ ያሉት ሰዎች መንፈሳውያን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚሠሩአቸውን ነገሮች ሊሠሩ ይችላሉ፤ ሆኖም ኃይል አይኖራቸውም። ማንኛቸው የእግዚአብሔር ሰዎች እንደሆኑ ለማሳየት እግዚአብሔር የአሮን በትር የኢያሴስና የኢያቤሬስን በትር እንድትወጡ አደረገ። እነዚህን የመሳሰሉት የክፋት ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይሟሸሻሉ። የመቅወፍት ምልክት የሆነው ቡጉንጅ በኢያቤሬስና በኢያሴስ ላይ እንጂ በሙሴና በአሮን ላይ አልወጣም። እንደዚሁም የእግዚአብሔር መቅሰፍት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከፋ በሚሠሩት ላይ ይወርዳል፤ ዘፀ.7:11፤ 12፤ 22፤ 8:7፤ 9:10ና 11 ተመልከቱ።

ቁ.9:- እግዚአብሔር ከፋታቸውን ይገልጥና ከእውነተኞቹ አማኞች ይለያዥዋል። እግዚአብሔር የኢያሴስና የኢያቤሬስ የነበሩትን ሰዎች እንደተበቀላቸው እንዲሁ

ሐናንያንና ሰዲራን ከቤተ ክርስቲያን አስወገዳቸው። እንደዚሁ አሁንም እርሱ ሌሎች ከፋ ሰዎችን ከቤተ ክርስቲያን ሊያስወግዳቸው ይችላል።

1/ ጳውሎስ በመጨረሻው ዘመን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይኖራሉ ብሎ የጻፋቸው ሰዎች በቤተ ክርስቲያን በመኖራቸው ዕውነትን ስምተዋል አውቀዋልም። እነዚህ ሰዎች የተሻለውን ነገር ባለማወቃቸው የጠፉ ሳይሆኑ በእውነት ኃጢአታቸውን የተናዘዙ ነበሩ። ሆኖም እውነትን አቃልለዋል። በዛሬውም ጊዜ ብዙዎች ክርስቶስ እምላክ እንደሆነ አያምኑም። ለዘላለማዊውም ሕይወት ከተሰጣቸው ክንስሐ በኋላ በእምነት በክርስቶስ ደም መዳናቸውን አይቀበሉም። እንደነዚህ ሰላሉት ሰዎች በ1ኛ ዮሐ. 4:1-3፤ በፈልጁ. 3:18-19፤

በ2ኛ ጢዋ.4:3-4 ተመልከቱ። እነዚህ ሰዎች እምነትን ትተዋል፤ ሆኖም ገና መልኩን እንደያዙ ናቸው።

2/ እውነተኛ አማኝም ካለመረዳት የተነሣ ወደ ጥፋት ሊሄድ ይችላል፤ የሐዋ.19:1-6። በስይጣንም ወጥመድ ይወድቁ ይሆናል፤ 2ኛ ጢዋ.2:25-26። እውነትን ከተረዱ በኋላ እንደገና ስለተጠጉ ሰዎች መግለጫ ይሰጣሉ፤ 2ኛ ጢዋ.4:3፤ 2ኛ ጴጥ.2:1፤ 19፤ ይሁዳ 4-8፤ 13-16 ተመልከቱ። እንደ እነዚህ ያሉት ለፍርድ የተጠበቁ ናቸው። እንደ እስራኤላውያን ተስፋ ያላቸው አይመስልም፤ 2ኛ ጴጥ.2:17፤ 21፤ ይሁዳ 11-15፤ ራዕይ 3:14-16።

ቁ.10-17:-

1/ ጳውሎስ በንፁሕ ሕሊናና በመንፈስ ቅዱስ በመመራት ራሱን ለቅድስና ምሳሌ አደረገ።

ቁ.10:- «አንተ ግን ፈጽመህ ትምህርቲን ተከተልህ» ይላል። የጳውሎስ ቃል የጠረ የእግዚአብሔር ቃል ነበር። «አካሄድንም» የሚለው ቃል እርሱ በትምህርቱ መንገድ ይጓዝ እንደነበር ሲያመለክት «ፈቃድንም» የሚለው ደግሞ የጳውሎስ ዕቅድ እግዚአብሔርን ማገልገል፣ ነፍሳት እንዲድኑና ለእግዚአብሔር እንዲያድጉ ማድረግ ነበር። ጳውሎስ ራሱን አላገለገለም፤ ጢምቴዎስም እርሱ ስለ ወንጌል ምን ያህል እንደተቸገረ ያውቅ ነበር።

ቁ.11:- «መሳደድንም መከራዩንም» የሚሉት ቃላት እርሱ እምነቱን ከመከራና ከሐዘን ጋር በፍቅርና በትዕግሥት እንደጠበቀ ያሳያል። ጳውሎስ የጠቀሳቸው በታዎችና የቀጠራቸው ነገሮች ጢምቴዎስ አብሮት በነበረበት ወቅት የተቸገረባቸውና እርሱ የሚያውቃቸው ናቸው። በአንጾኪያ አይሁዶች በተቃወሙት፣ ባዋረዱትና በእርሱ ላይ መጥፎ ገግግር በተናገሩበት ወቅት እግዚአብሔርን እንዳዋረዱት፤ የሐዋ. 13:44-52። በልስጥራ በድንጋይ ሲወግሩት እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ስለነበር ከሞት አጥፎ፤ የሐዋ.14:1-6፤ 19። ጳውሎስ ወደ ሰማይ ሄዶ ከተመለሰ በኋላ እርሱ ለእግዚአብሔር ታማኝ ሲሆን እግዚአብሔርም ዳግም ለእርሱ ታማኝ ነበር፤ 2ኛ ቀሮ.12:1-4። በመከራው ጊዜ የእግዚአብሔር ዕርዳታ ስለተረዳ በስደት ልቡን አጠነከረ።

ቁ.12:- «ኢየሱስ ክርስቶስን በማምለክ ለመኖር የሚወዱ ሁሉ ይስደዳሉ» ዲያቢሎስ ዓለም ሁሉ እንዲቃወማቸው ያነሳሳቸዋል። አንድ ሰው ወደ ክርስቶስ በተጠጋ መጠን ብዙ ፍሬ ያፈራል፤ ብዙም ይቸገራል። ችግሩም በበዛ ቁጥር ደስታና ሰላም በልቡ ውስጥ ይጨምራል። የጳውሎስን ችግሮች በ2ኛ ቀር.11:23-28 ተመልከቱ።

2/ ቁ.13:- መልካም ሰዎች ከቀን ወደ ቀን በእግዚአብሔር ፅጋ እንደሚያድኑ እንዲሁ ከቶ ሰዎች በስይጣን እታላይነት ከዕለት ወደ ዕለት በኃጢአተኛው ሰውነታቸው ዝቅ ዝቅ እያሉ ይሄዳሉ።

3/ ቁ.14-15:- ጢዋቲዎስ የተማራቸውንና እውነተኛ መሆናቸውን የተዘዘባቸውን ነገሮች ማድረግ እንዲቀጥል ጳውሎስ ያዛል።

ሀ/ በጽሑፍ አማካይነት የራስን እርግጠኝነት ማወቅ ደስታን ይሰጣል። «ከግን እንደተማርከው ታውቃለህና» የሚለው ሐረግ እርሱ ከስግብግቦችና የእግዚአብሔርን ቃል ከሚቀንሱ ሳይሆን ከመልካሞችና ያስተማሩትን ነገር በሕይወታቸው ከተለማመዱ ቅዱሳን ሰዎች እንደተማረ ያስረዳል።

ለ/ የእግዚአብሔር የሆኑትን ነገሮች ለማወቅ የሚረዳህ ሰው ጽሑፎችን በጥንቃቄ መረዳት አለበት።

ሐ/ መጽሐፍ ቅዱስን ከልጅነት ጀምሮ ማወቅ ጥሩ ነው። ልጅነት የትምህርት ዕድሜ ሲሆን በዚህ ዕድሜው የተማረ ሰው ሲያድግ ይከተላል።

ቁ.16:- መጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈው በእግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ ጠቃሚ መጽሐፍ ነው። ይህም በእምነት ለደህንነት ይጠቅማል። ስሕተት መሥራታችንንም ያስገነዝበናል። ልባችን ጽድቅ እያስተማረ አካሄዳችንን ይመራል። በእግዚአብሔር መንፈስ አማካይነት የተጻፈውን ቃል የምንከተል ከሆነ ለመልካም ሥራ ሁሉ የተዘጋጀን የእግዚአብሔር ሰዎች እንሆናለን። የእግዚአብሔር ቃል ስለሆነ በሕይወታችን ውስጥ ኃይል ይኖረዋል።

10ኛ ጥያቄ:- የእምነትና የመሠረታዊው እቢይ ትምህርት መሠረት ምን እንደሆነ ግለፅ። እኛንስ በእርሱ የሚያቆመን ምንድን ነው? ለምን? ቁ.5።

መልስ:- የእምነትና የመሠረታዊ እቢይ ትምህርት መሠረት የእግዚአብሔር ቃል ሲሆን እርሱም ለዘላለም ይኖራል። ከትክክለኛ አምላክ የወጣና የማይለወጥ ቃሉ ስለሆነ ከቶ እይለወጥም ትክክልም ነው። «መጽሐፍ ሁሉ በእግዚአብሔር መንፈስ ተጻፈ» ስለዚህም ጠቃሚ ነገር ሆነ። መጽሐፍ ቅዱስ «ለትምህርት ይረባል፤ በጽድቅ ለሆነ ዘለፋም፤ ለተግባርም፤ ለማስተማርም» ስለዚህ በእግዚአብሔር ቃል ብቻ ሰው በእውነት ሊታደስ ይችላል። በጥሩ ሥራ ለመታወቅ፤ ለማደግና ለመራመድ የእግዚአብሔርን ቃል ማመን አስፈላጊ ነው። ጢዋቲዎስ የሐሰት አስተማሪዎችና ዓለማዊ ጥበብ የመንፈስ ቅዱስና የእግዚአብሔር ቃል ተቃራኒ በሚሆኑበት ጊዜ በማይወድቀው የእግዚአብሔር ቃል ላይ እንዲጠበቅ ጳውሎስ ያስገነዝበዋል፤ ቁ.14-15። «ኃይሉን»

ቁ.5:- ይህ ቃል የእግዚአብሔር ቃል ሕይወት መንፈስ ቅዱስ እንደሆነ ያስገነዝበናል። መጽሐፍ ቅዱስ ለብቻው ቢቆም ሕያው አይደለም። ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን ሲያስተምሩ መንፈስ ቅዱስ ወደ ሌሎች ሰዎች ልብ ካላደረሰው በቀር ሰውን አይነካም፤ አይለውጥምም። በሮሜ 7:6 ላይ ጳውሎስ ሕገ በራሱ ኃይል የለውም መንፈስ ቅዱስ

ግን ሕይወት ይሰጠዋል ይላል። አይሁዶች ለመጠበቅ የፈለጉትን ሕግ እንዲያውቁ «የፈደሉች እርጅና» አልረዳቸውም። ይኸውም የትምህርቱ ትርጓሜ በደንብ መታወቅ ነበረበት። ይህም ሲገለጥ የሚችለው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ነው። «ፈደል ይገድላል መንፈስ ቅዱስ ግን ሕይወትን ይሰጣል» 2ኛ ቀር.3:6። የመጽሐፍ ቅዱስን መንፈሳዊ እውነት መንፈስ ቅዱስ ካልገለጠላቸው በስተቀር ሰዎች የተጻፉትን ቃላት ኃይል ብቻ ለመጠበቅ ይሞክራሉ፤ ይህም የሞት መገንድ ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ መንፈሳዊ ሕይወት የሚገለጠው በመንፈስ ቅዱስ በቻ ሲሆን የሚረዱትም መንፈሳዊ ሰዎች ብቻ ናቸው፤ 1ኛ ቀር.2:14። እንደዚህ ዓይነት መንፈሳዊ መቀባት ያለው ሰው ሁሉንም ነገር ያውቃል፤ ማንም ሰው እንዲያስተምረው አይፈልግም፤ 1ኛ የሐ.2:20፤ 27። እንዴት እንደሚያስተምርና እንደሚሰበክ መንፈስ ቅዱስ ጥበብና ኃይል ይሰጠዋል፤ የሐ.14:26፤ 16:13። በበዓለ ሃምሳ ቀን በደቀ መዛሙርት ላይ20መንፈስ ቅዱስ ስለወረደባቸውና ኃይልን ስለተቀበሉ በአንድ ቀን ሦስት ሺህ ሰዎች ዳኑ። የተቀደሰውን የቤተ ክርስቲያንን መልክ ብቻ በያዙ፤ በሥጋቸው ኃይልና ጥበብ ብቻ በሚመሩ ሰዎች ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ሊሠራባቸው ስለማይችል ኃይል የላቸውም። መንፈሳዊ ነገርንም ለመረዳት አይችሉም። ይህንን የመሰለ ነገር መኖሩን ይከዳሉ፤ የራሳቸውን ኃይል ብቻ ይፈልጋሉ። ሰይጣንም የሚጠቀምባቸው ለዚህ ነው።

11ኛ ጥያቄ:- የብሉይና የአዲስ ኪዳን ተመሳሳይ ጥቅምና አንድነታቸው ምንድን ነው?

መልስ:- የብሉይ ኪዳን ጽሑፎች እንደ አዲስ ኪዳን የተጻፉት በእግዚአብሔር መንፈስ ነው። ስለዚህ ሁለቱም የእግዚአብሔር ቃላት ናቸው፤ ቁ.16። እግዚአብሔር ብሉይንም አዲስንም ለሰዎች ስለሰጣቸው ሁለቱም ለትምህርት፤ ለተግባር፤ ለዘላፋና በጽድቅ ለማስተማርም ይረዳሉ። ጳውሎስ በቁ.15 ላይ ለጢዋቲዎስ ሲጽፍለት ከሕፃንነትህ ጀምሮህ የተማርከው ብሉይ ኪዳን እየቀደ አድርገሃል፤ ደህንነት ግን የሚገኘው በክርስቶስ ኢየሱስ በእምነት ነው። ጢዋቲዎስ ሕፃን ሳለ የሚያንበው እዲስ ኪዳን አልነበረም። ብሉይ ኪዳን ነበረ። ብሉይ ኪዳን ደህንነት በእምነት አማካይነት በክርስቶስ እንደሆነ ያመለክታል። በአዲስ ኪዳንም ውስጥ የብሉይ ኪዳን ተስፋዎች እንደተፈፀሙ እንመለከታለን። በሁለቱም ውስጥ ደህንነት በክርስቶስ ነው።

12ኛ ጥያቄ:- ምዕ.4:1-8ን እንዴት አድርገህ ታጠቃልለዋለህ?

መልስ:- ጢዋቲዎስ የወንጌላዊነት ሥራውን እንዲሠራና በታማኝነት አገልግሎትን እንዲፈጽም ጳውሎስ እመክርሃለሁ ይለዋል።

1. «በእግዚአብሔርና በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ፊት እመክርሃለሁ» ይኸውም የእግዚአብሔር ዓይኖች የጌታም የኢየሱስ ክርስቶስ ጉብኝት ዘወትር በአስተማሪዎች፣ በሰባኪዎችና በሽግግሎች ላይ ስለሆነ ነው። ስለዚህ የእርሱንም ታማኝነት ይመለከታሉ። ክርስቶስ ሲመጣ በሕያዋንና በሙታን ይፈርዳል። ያ ቀን ለታማኞች ምን ያህል አስደላች ይሆን! በመጀመሪያ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን ወደ እርሱ ሊወስዳት ይመጣል! ከዚያም የታመኑት የሥራቸውን ዋጋ ይቀበላሉና ከእርሱ ጋርም ይነግሳሉ። ጳውሎስ መልካም መሥራቱን ያውቅ ስለነበር በክርስቶስ ፊት ቢቆም ይደሰት ነበር! ቁ.8።

2. የመመስከር ትርጉምና ፍሬ ነገር! ቁ.2።

ሀ/ ታሉን ስናስተምር የእግዚአብሔርን እንጂ የራሳችንን መሆን የለበትም። የእግዚአብሔርን ቃል የሚያስተምር ሊሳሳት አይችልም።

ለ/ ታሉን ግስተማር «በጊዜውም ያለጊዜውም» ነው። እግዚአብሔር ምናልባት ጥቂቶችን ሊያድን ስለሚችል ለግስተማር ሲመችህም ሳይመችህም፣ ሰዎች ለመስማት ቢፈልጉም ባይፈልጉም አስተምር።

ሐ/ «ሰነፎችን ዝላፍና ነስጽ» ሰዎች ስሕተታቸው ሊነገራቸው ይገባል፤ ኃጢአታቸውንም ግላዩት ያስፈልጋል።

መ/ ታጋሽ መሆን ያስፈልጋል። የእግዚአብሔር አገልጋይ በደካማነት «በርኅራኄ ሁሉ» ግስተማር አለበት። እግዚአብሔር ትዕግሥት ስላለው እኛም ለደካሞች እና ለሌሎችም ታጋሽ ልንሆን ይገባል። ከጥቂት ጊዜ በኋላ እንደእንፋሉት በኖ የሚጠፋ ትምህርት ግስተማር የለብንም። የማይለወጠውን መሠረታዊ ትምህርት ልናስተምር ይገባል። ሰው ማረጋገጫ ሊያገኝ የሚችለው በዚህ ብቻ ነው።

ሠ/ አገልጋይ «በሁሉ ነገር መንቃት» አለበት! ቁ.5። ሥራውንም በታማኝነት መፈፀም ይኖርበታል። የሰይጣንን ፈተና ለመቃወምና የእግዚአብሔርን መንጋ ለመጠበቅ በንቃት መመልከት አለበት።

ረ/ «መከራን ተቀበል» ቁ.6። ከላይ የተጠቀሱትን ለመከላከል የእግዚአብሔር አገልጋይ በመከራና በንቃት ራሱን ግጽናት አለበት። መጽናት ያለበት ለምንድን ነው? 2ኛ ቆሮ. 2:2-10።

ሰ/ «የወንጌላዊን ሥራ ፈጽም»፡- ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን አቋቁሟል። ጳውሎስ ተከሷል! ጢሞቴዎስ ውሃ አጠጥቷል። የቤተ ክርስቲያንን ቁጥር ግብዛት አስፈላጊ ነው።

ሸ/ «መልዕክትህንም ፈጽም»፡- የተሟላና ያለቀ ተግባር ፈጽም። ምንም ነገር በመናቅ አታስቀር። አገልጋይ የተላከበትን ግዳጅ መፈፀም አለበት።

3. ለቀረበው ምክር ያነሣሁት ምክንያቶች፡-

ሀ/ ስሕተቶችና ክፋቶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጥቂት በጥቂት ስለሚገቡ ነው። ሕይወት በማይገኝበት አኳኋን ዘወትር ወንጌላን የሚሰሙት ሰዎች ከዚህ የበለጠ

ጥቅም የሚሰጣቸውን ነገር ማግኘት ይፈልጋሉ! ቁ.3ና 4። እንዳንዶች ደግሞ የእግዚአብሔር ቃል ትምህርት ኃጢአታቸውንና ክፋታቸውን ገልጦ ስለሚያሳያቸው ገፁሁን ቃል መስማት አይፈልጉም። ስለዚህ እነርሱ የሚፈልጉትን ዓይነት ትምህርት የሚያስተምሩት አስተማሪዎችና ሰባኪዎች በመፈለግ ለመስማት ይሄዳሉ። ከአውነትም ወደ ተረት ይመለሳሉ።

ለ/ ጢሞቴዎስ የእውነተኛ ወንጌላዊ ሥራ እንዲሰራ ጳውሎስ ያሳስበዋል። ለዚህም ምክንያቱ በዚያ ወቅት ጳውሎስ ሥራውን ጨርሶ ስለነበር ነው። ከዚህ ዓለምም የሚለይበት ጊዜ ደርሶ ነበር! ቁ.6።

1. ወንጌላውያን ቁጥራቸው እነስተኛ ስለነበር በዚያ ወቅት ለሌሎች እንዲጨመሩ ያስፈልግ ነበር። እነርሱም ራሳቸውን ለዚህ ለጠንካራ ሥራ ግቅረብ ነበረባቸው።

2. ጳውሎስ የለፋበትን ሥራ አጥጋቢነት በደስታ ተመልክቶ የጽድቅ ዘውድ እንደሚጠበቀው አወቀ! ቁ.8። ይኸውም ታማኝ ስለነበር ነው። ጢሞቴዎስና እኛም እንደ ጳውሎስ ብናደርግ እርሱ ያገኘውን ዘውድ እናገኛለን።

ሀ/ ጳውሎስ ሞቱን መሰናበት እያለ በመጥራት ስለሞቱ በደስታ ተናገረ! ቁ.6። ይህንንም ሞት ከዓለምና ከሥጋ እስር ቤት ተፈትቶ ወደ እዳሰና ነፃነት ወዳለበት ዓለም የሚሄድ አስመስሎ አቀረበው! 2ኛ ቆሮ. 12:1-4! ፊልጵ. 1:20-21።

ለ/ ጳውሎስ ኑሮውን በደስታ ተመልክተ። ይኸውም «መልካም ገድል በመጋደሉ ተደስቶ ነበር። እግዚአብሔር «ያዘጋጀለትን» አገልግሎት ፈጽሟል! «እምነቱንም» ጠብቋል። እነዚህን ነገሮች ሁሉ የፈፀመ አማኝ መሰናበቻውን ይጠባበቃል።

ሐ/ ጳውሎስ በሰማይ በደስታ የሚኖርበትን ጊዜ ተመልክተ። ጳውሎስ ብቻ ሳይሆን መገለጡን የሚወዱ ሁሉ የተዘጋጀላቸውን የጽድቅ ዘውድ ስለሚቀበሉ ስለዚያ ቀን ይደሰታሉ! ቁ.8። ኃጢአት በልባቸው ያከማቹት ሰዎች መገለጡን አይወዱም። ክርስቶስን ፊት ለፊት ለመገናኘት ስለማይችሉ በመገለጡ ያፍራሉ። የጽድቁ ዘውድ ተዘጋጅቷል! እኛ ግን እስከ መሰናበቻችን ድረስ ራሳችንን በትዕግሥት እንቀጥል። ምናልባት አሁን ስላልተቀበልነው በናፍቆት ለመቀበል እንጠባበቅ ይሆናል! ሆኖም ማግኘታችን ጥርጥር የለውም። ታማኞችና መከራ መቀበል የምንችል ለመሆን መደፋፈር ያለብን እንዴት ነው?

13ኛ ጥያቄ፡- ምዕ.4:6-8ን በግስተዋል በቃላችሁ እጥኑ።

14ኛ ጥያቄ፡- ምዕ.4:9-22ን ለሕይወትህ የሚጠቅም ምን ትምህርት ይሰጥሃል?

መልስ፡- ቁ.9-15፡-

1. ዴማስ ስለተወውና የተቀሩትም ጥለውት ስለሄዱ ጢሞቴዎስ ወደ እርሱ እንዲመጣ ጳውሎስ ይፈልግ ነበር። ዴማስ ከጳውሎስ የተለየበት ምክንያት የአሁኑን ዓለም በጣም ግፍቀሩና ከእርሱም ጋር ቢሆን መከራ እንደሚያጋጥመው በመረዳቱ ነው። ሉቃስ ግን እስከመጨረሻ ከጳውሎስ ጋር ነበር! ቁ.11።

2. እውሉስ ስለ ግርቀስ መልካም ነገር ይናገራል። ይህ ግርቀስ በሐዋ. 15:39 በፍርሃት ምክንያት እውሉስ ከእርሱ ጋር ለመሥራት ስላልፈለገ ከበርናባስ ጋር የተለያየበት ሰው ነው። ነገር ግን እውሉስ አሁን በዚህ ክፍል ውስጥ ለአገልግሎት በጣም ይጠቅመኛልና ግርቀስንም ይዘኸው ና ብሎ ለጢሞቴዎስ ይጽፍለታል። እውሉስ ግርቀስን ሊሠራ በሚችለው ዓይነት ሥራ ሊጠቀምበት ፈለገ። ምናልባትም ለወንጌል ሥራ ድፍረት አግኝቶ ይሆናል ብሎ ሊሆን ይችላል።

3. እውሉስ ጢሞቴዎስ ብራናውንና ለብርድም መከላከያ እንዲሆነው በርናስ ይዞለት እንዲመጣ ፈለገ። ጢሞቴዎስን ቀደም ብሎ በመከራው መሠረት ራሱም ሊያነብ ፈልጎ ብራናውንና መጻሕፍቱን እንዲያመጣለት አሳስበው! ቁ.13።

4. እስከንድርስ በእውሉስ ላይ ብዙ ጉዳት ስላደረሰበት እግዚአብሔር እንደ ሥራው እንዲመልስለት ይናገራል። የእግዚአብሔርን አገልጋዮች እንደተቃረኛቸው፣ ሊጎዳቸውና ከእግዚአብሔርም ታል ወደኋላ ሊመልሳቸው እንደፈለገ እርሱም የሥራውን ጥጋ ከእግዚአብሔር ይተበላል። እውሉስ ከቶ ያደረጉበትንና የተዉትንም ጥቂት ሰዎች ከጠቀሰ በኋላ ደግ ሥራ የሠሩለትንም በግመስገን ያስታውሳቸዋል። ለነዚህ ሁሉ እግዚአብሔር እንደ ሥራቸው ጥጋቸውን ይስጣቸዋል።

ቁ.16-22

1. እውሉስ የአሁኑ ኑሮው ምን እንደሚመስል ለጢሞቴዎስ ገለፅለት። እውሉስ በቄሣር ፊት ቀረበ፤ ቁ.16። እውሉስ ወደ ሮም በተወሰደበት ወቅት በዚያ የነበሩት ክርስቲያኖች በደስታ ተቀበለውት ነበር። ሆኖም በእደጋ ላይ ስለጣላቸው ከእርሱ ሸሹ። ስለዚህ እውሉስ እግዚአብሔር ኃጢአታቸውን እንዳይቆጥርባቸው ጸለየ። «መልካም ለግድረግ አውቆ የግይሠራ ያው ኃጢአት ይሆንበታል» ያዕ.4:17።

2. ሁሉም ትተውት በነበረበት ወቅት እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ሆኖ አጠነከረው! ቁ.17። ከስዎች ይልቅ የእግዚአብሔር ከእርሱ ጋር መሆን ይበልጣል። እግዚአብሔርም በንጉሡ፣ በዳኞቹና በከላሾቹ ፊት በመላት እንዲሰበክ ድፍረት ሰጠው። «የወንጌል ትምህርት በአኔ እንዲፈፀምና አሕዛብም ሁሉ እንዲሰሙት» ይህ ነገር በአኔ ተደረገ ይላል። በዚያ ወቅት እግዚአብሔር ከአንበሳ አፍ አዳነው! እስከ ጊዜውም ድረስ እግዚአብሔር ከከፋው ከኔር ቁጣ አዳነው። እውሉስም እግዚአብሔር ከከፋት ሁሉ እንደሚጠብቀው ተረዳ፤ ቁ.18። ይህንን በመሰለ ሁኔታ ፈተናዎች ይበዛሉ። ሆኖም እውሉስ ግን «እግዚአብሔር እስከ ሰግኖኖው መንግሥቱ ድረስ በሰላም ይጠብቀኛል» ብሎ ተናገረ። በቁ.19-20 ውስጥ እውሉስ ሰላምታና አንዳንድ ዜናዎችን ለአማኞች ላከላቸው።

3. እውሉስ የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ መንፈስ ከጢሞቴዎስ መንፈስ ጋር እንዲሆን ይጸልያል፤ ቁ.22። የጌታ መንፈስ ከመንፈሳችን ጋር ሲሆን ፈቃዳችን ለእርሱ ይገዛል፤ እኛም ደግሞ ደስተኞች እንሆናለን። «ፀጋ ከእናንተ ጋር ይሁን!»

ቁ.22፡- የእግዚአብሔር ፀጋ ከእኛ ጋር ከሆነና በልባችንም ከኖረ ትሔታንና ቅዱሳን እንሆናለን፤ እስከ መጨረሻውም ድረስ ጠብቀን ጥጋችንን እንቀበላለን። አሜን!

ሐዋርያው እውሉስ ለቲቶ የጻፈለት መልዕክት

የቲቶን መልዕክት የጻፈው ሐዋርያው እውሉስ ነው፤ ምዕ.1:1። ይህ ደብዳቤ የተጻፈው ከ1ኛ ጢሞቴዎስ ጋር በተመሳሳይ ዓ.ም. ሲሆን ይኸውም በ65 ዓ.ም. ነበር። መጽሐፉ በእውሉስ ሁለተኛ እስር መካከል የተጻፈ ይመስላል። የዚህን ደብዳቤ ትምህርት ስንመለከተው ለጢሞቴዎስ ከተጻፈለት መልዕክት ጋር ተመሳሳይ ነው። ቲቶ ግሪካዊ ሰው ነበር፤ ገላ.2:3። እውሉስ ልጁ ብሎ ይጠራዋል፤ ቲቶ 1:4። ወንድሜም ብሎ ይጠራዋል፤ 2ኛ ቆሮ.2:13። ባልንጀራዬ የሥራ ጓደኛዬም ብሎ ጠርቶታል፤ 2ኛ ቆሮ.8:23። ከሐዋርያው ጋር በኢየሩሳሌም ወደ ነበረችው ቤተ ክርስቲያን ሄዷል፤ ገላ.2:1። ለቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያን በጣም ጥንቃቄ ያደርግ ነበር፤ 2ኛ ቆሮ.8:16። እውሉስ ለቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያን የጻፈውን ሁለተኛ መልዕክት የወሰደላቸው ቲቶ ነበር፤ 2ኛ ቆሮ.8:16-18፤ 23፤ 9:2-4፤ 12:18። ከእውሉስ ጋር እብሮ ይቀመጥ ከነበረበት ከሮም ወደ ድልማጥያ ሄደ፤ 2ኛ ጢሞ.4:10። ከዚህ ጊዜ በኋላ በመጻሕፍ ቅዱስ ስለ እርሱ የተጻፈ ነገር አይገኝም። እውሉስና ቲቶ ጥቂት አማኞች ይገኙበት በነበረችው በቆጵሮስ ደሴት ያገለገሉ ነበር። እውሉስ በዚያ ብዙ ሊቆይ ስላልቻለ ቲቶ የመጀመሪያውን ሥራ እንዲሠራ ለጥቂት ጊዜ በዚያ ተወው። ቲቶ በዚያ ብዙ መከራ ስለነበረበት እውሉስ ይህንን ደብዳቤ ጻፈለት። እውሉስ ይህንን ደብዳቤ ሲጽፍለት ቲቶ የእርሱን ትምህርት በግስተግር ኃላፊነቱን ተሸክሞ ነበር።

እውሉስ በ1ኛ ጢሞቴዎስ ውስጥ የጻፈው አብዛኛውን ስለ ቤተ ክርስቲያን ንጹሕ ትምህርት ነው፤ 1ኛ ጢሞ.1:3-10። በቲቶ መልዕክት ውስጥ ግን የጻፈው በዚያ አገር ስለምትገኘው ቤተ ክርስቲያን ያለውን የጌታን ትዕዛዝ ነው፤ ቲቶ 1:5። በ1ኛ ጢሞቴዎስ ውስጥ ቤተ ክርስቲያኒቱ ስለ ገፁሎ የወንጌል እውነት ገድቶለች ነበረች። በቲቶ ውስጥ ግን ስለ እግዚአብሔር ቤት ሕገጋት ገደባችን ነበረች። በሁለቱም ሁኔታ ውስጥ ማረምና በትክክል ማካሄድ የሽማግሌዎች፤ የጲያቆናትና በእግዚአብሔር የተመረጡ ሰዎች ተገባር ነበር፤ 1ኛ ጢሞ.3:1-7፤ ቲቶ 1:6-9።

የቲቶ መጽሐፍ በሁለት ክፍሎች ይከፈላል። የመጀመሪያ ክፍል ቲቶ ምዕ.1:1-16 ሲሆን የሽማግሌናን አገልግሎት የሚመለከት ነው። ሁለተኛው ክፍል ደግሞ ከምዕ. 2:1-3:15 ያለውን ክፍል የሚያጠቃልል ሲሆን በቤተ ክርስቲያን አመራር ላይ የእውነተኛን ሽማግሌ ተገባር የሚገልፅ ነው።

ቲቶ ምዕራፍ 1

1ኛ ጥያቄ፡- እውሉስ የቲቶን ፀባይና ችሎታ ከጢሞቴዎስ ጋር እንዴት እንዳስተያየው አመዛዝን፤ 2ኛ ቆሮ.8:16-22።

መልስ፡- ቲቶ ላይታዘዝ የሚሠራና ለቤተ ክርስቲያንም የሚያስብ ሰው ነበር። ቲቶ ከእውሉስ ጋር በመዘዋወር የወንጌልን ሥራ እንዲሠራ ቤተ ክርስቲያን መረጠችው፤ 2ኛ ቆሮ.8:16-17፤ 19። ቲቶ ከጢሞቴዎስም የበለጠ ደፋር ነበር፤ የተመረጠውም ቤተ ክርስቲያንን እንዲያስተምር ነበር፤ 2ኛ

ቁ.8:61 121 18። ቲቶ ገሪካዊ ሰው ሲሆን ጢሞቴዎስ ግን በእናቱ አይሁዳዊ ነበር። ጢሞቴዎስ እንደ አይሁድ ባሕል የተገረዘ ሲሆን ቲቶ ግን አላተገረዘም። ስለዚህ ቲቶ እውነተኛ የኢሕዛብ አማኝ ነበር። ስለ ጢሞቴዎስ የሐዋ. 6:1-3! ስለ ቲቶ ደግሞ ገላ 2:2-3 አንብቡ። የጢሞቴዎስ ልብ ከቲቶ ይልቅ የየህ ሲሆን በሰውነታቸው ግን ሁለቱም ጠንካራዎች ነበሩ።

2ኛ ጥያቄ:- ይህንን መልዕክት ከ1ኛ ጢሞቴዎስ ጋር የምታመሳሰለው እንዴት ነው?

መልስ:- ቲቶና 1ኛ ጢሞቴዎስ በጣም ተመሳሳይ ናቸው። ይኸውም ለገለሰብ የተጻፈ ሳይሆን የቤተ ክርስቲያን ትምህርት በመሆናቸው ነው።

3ኛ ጥያቄ:- በሰላምታው ውስጥ የተጠቀሰው ልዩ ነገር ምንድን ነው?

መልስ:- ጳውሎስ በሰላምታው በቁ.1 ውስጥ ስለ እምነትና እውነት ሲጽፍ በቁ.2 ስለ ተስፋ ጽፏል። ጳውሎስ በቁ. 1 ውስጥ እርሱ ለኢየሱስ ክርስቶስ የተለየ መልዕክተኛ እንደሆነ ይገልጻል። ክርስቶስም እርሱ በእግዚአብሔር የተመረጠትን እምነታቸውን የሚያፀና፣ እውነትንም የሚያስታውቃቸው የሚረዳቸው እንደሆነ ተናግሯል። «እውነትም በቅድስና ይኖሩ ዘንድ ይረዳችዋል»። ኢየሱስም «እውነትን ታውቃላችሁ እውነትም እርነት ያወጣችኋል» ብሏል፤ ዮሐፌ8:32። የእግዚአብሔርን እውነትና ቃል የሚያውቅ የሚከተለውም የኃጢአትን አስር ሁሉ ይበጥሳል፤ ስይጣንንና ዓለምንም ጭምር ያሸንፋል። ጳውሎስ የተሳካው የእግዚአብሔር ልጆች በእውነት ነፃ እንዲወጡና የቅድስናን ኑሮ እንዲኖሩ እምነታቸውን ሊያፀና ነው።

ቁ.2:- የእግዚአብሔር ልጆች ዓለም ሳይፈጠር «ተስፋ በተደረገው» በዘላለማዊ የሕይወት ተስፋ ግረፍ አለባቸው። እግዚአብሔር ሊዋሽ ስለግዴታል የዘላለምን ሕይወት ለመውረስ ተስፋው በእኛ ውስጥ ይኖራል።

ቁ.3:- «ተስፋው አሁን ተገለጠ» ቲቶም የእግዚአብሔርን ቃል በመስበክ ከጳውሎስ ጋር ተባበረ። ጳውሎስም የእግዚአብሔርን ቃል በማስተግሩና በመስበኩ በአዳኞችን በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት ይህ ተስፋ ተገለጠለት። ጳውሎስ ክርስቶስን እግዚአብሔር አዳኝነትን ብሎ ይጠራዋል። ይህንንም ትዕዛዝ የተቀበለው ክርስቶስ በደግሰቆ መንገድ ላይ ከተገለጠለት በኋላ ነው፤ የሐዋ.9ን አንብቡ። ጳውሎስ አማኞችን በእምነት እንዲያፀና፣ እውነትን እንዲያሳውቃቸው፣ የቅድስናን ኑሮ እንዲኖሩና የዘላለማዊ ሕይወትን ተስፋ በጥርጣራ ሳይሆን እርግጠኞች ሆነው እንዲይዙ እንዲረዳቸው በእግዚአብሔር ታዘዘ። ክርስቶስ እምነቱን ይህንን ትዕዛዝ ለጳውሎስ ከሰጠው ቤተ ክርስቲያን የእርሱን ምክሮችና ትምህርቶች ከእግዚአብሔር እንዲሆኑ አድርጋ መቀበል ያስፈልጋታል።

ቁ.4:- ጳውሎስ ቲቶን «በሃይማኖት ሕብረት እውነተኛ ልጅ» ብሎ ይጠራዋል። ከእምነት በኋላ አማኞች ሁሉ ልጆች ስለሚኖሩአቸው ቲቶ የጳውሎስ ልጅ ነበር። ልጅ ከአባቱ እንደሚግር ሁሉ ቲቶም ከጳውሎስ እንደ ልጅ ተማረ። ቲቶ ያመነው በጳውሎስ

እንደሆነ አልተነገረም። ጳውሎስ በሰላምታው መጨረሻ ላይ «ፀጋና ምሕረት ሰላም» በማለት ይደመድማል። ጳውሎስ በነዚህ መልዕክቶች ውስጥ ምሕረት የሚለውን እንደወመረ እንመለከታለን። ምሕረት የሚያስፈልጋቸው በመከራ ውስጥ ለሚገኙት ነው። ለጢሞቴዎስና ለቲቶ የእግዚአብሔር ምሕረት የተወመረላቸው የተሰማቸውን ኃላፊነት በትክክል ሊሸከሙ የማይችሉ ደካሞችና ለተሰማቸው ሥራ ብቃት የሌላቸው ስለነበሩ ነው። ስለዚህ የእግዚአብሔር ምሕረት፣ ጥበብና ኃይልም እጅግ በጣም ያስፈልጋቸው ነበር።

4ኛ ጥያቄ:- ለምዕ. 1:5-16 ተሰማሚ አርዕስት በመስጠት ዋና ዋና ፍራ ነገሮችን ግለፅ።

መልስ:- የጳጳሳትና የሽማግሌዎች ችሎታና ሥራ

ሀ - 1/ ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን ካቋቋመ በኋላ ወንጌልን ለመስበክ ወደ ሌላ ሥፍራ ይሄድ ነበር፤ ቁ.5።

2/ እንዳንድ አስተማሪዎች ቤተ ክርስቲያን እንዲያቋቁሙ በተለያዩ ሥፍራዎች ይተዋቸው ነበር። ቤተ ክርስቲያንንም ያቋቋሙው አማኞች በእምነታቸው የፀኑ እንዲሆኑ ትምህርት እንዲግሩና ቤተ ክርስቲያን እንድታድግ ነበር።

3/ ሌሎች እንደ እርሱ ባይሆኑም እንኳ ጳውሎስ ለሥራው እምነት ይጠላቸው ነበር።

4/ ቲቶ ሐዋርያ አልነበረም፤ ሆኖም ከእንዳንድ ሽማግሌዎች በሥራው የተሻለ ነበር። ጳውሎስ ቲቶ ሽማግሌዎችን እንዲገስጽና ሥራውንም እንዲመራ ሥልጣን ሰጠው። ሥራውንም ከፈፀመ በኋላ በክረምቱ ወራት ወደ ቲቶአልማን እንዲመጣ አዘዘው። ከዚያም በኋላ ወደ ቆርንቶስ ተላከ። በርምም ከጳውሎስ ጋር ከነበሩት መካከል ወደ ድልግጥያ የሄደው እርሱ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ስለቲቶ የሚያወራው እስከዚህ ድረስ ብቻ ነው፤ 2ኛ ጢሞ. 4:11። ይህ ሁሉ የሚያመለክተን ቲቶ ለጳውሎስ ምን ያህል ይጠቅመው እንደነበረ ነው። ጳውሎስም ይተማመንበትና ያምነውም ነበር።

ለ - «ቀላውስትን በየእገሩ ትሾም ዘንድ» ቁ.5! ከዚህ እንደምንረዳው አማኞች በብዙ ከተሞች ሳይኖሩ አይቀርም። እነርሱም ከሽማግሌዎቻቸው፣ የእግዚአብሔርን ቃል ከሚመግቧቸውና ከሚጠብቋቸው ጋር ቤተ ክርስቲያንን መመሥረት ነበረባቸው። «እምነት ከመስማት ነው፤ መስማትም ከእግዚአብሔር ቃል ነው» ቁ.10:17። ይህ ነገር ከሌለ ቤተ ክርስቲያን ትሞታለች፤ የቤተ ክርስቲያንም ዕድገት የሚገኘው በመስማት ነው።

ሐ - «የጎደለውን ሁሉ ታቆም ዘንድ»:- እግዚአብሔር ሙሴን ፅላት ይሠራ ዘንድ እንዳዘዘው እሱም ክርስቶስ ባዘዘው መሠረት ቤተ ክርስቲያንን መገንባት ነበረበት። ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ስለሆነች ቲቶ የሰውን ህሳብና ትምህርት መጨመር የለበትም ነበር።

ቁ.6-16

ቲቶ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችንና መሪዎችን እንዴት እንደሚመርጥ መንገድ ያገኛል። እነዚህም ሰዎች:-

1/ ሥራታቸውን በግንባር ገፁ ስር መኖር ይገባቸዋል።

«ያለ ነውር» ቁ.6:- ጥፋት ከቶ የማያውቅ ሰው አይገኝም። ነገር ግን በገፁ ለሰጠው ቅዱስ ኑሮ የሚኖሩ ሰዎች ሊገኙ ይችላሉ። ስለዚህ «የአንዲት ሚስት ባል» የሆነ «ያመት ልጆች» ያሉትና እርሱ በሚረዳው መንገድ ልጆቹ ያደጉለት ሰው መመረጥ ይችላል። ይኸውም የእርሱ ቅድስና በልጆቹ እካሄድ ሊታይ ስለሚችል ነው። ቤተሰቡን በቅድስና ኑሮ ሊመራ የቻለ ሰው ቤተ ክርስቲያንን መምራት ስለሚችል ገፁ ላይ ቤተሰብ ኑሮ መኖር አለበት። ልጆቹ የማይታዘዙና ርኩሶች መሆን የለባቸውም። ሽማግሌ «ነውር የሌለበት» ሊሆን ይገባል። ቁ.7:- የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ለመምራት የመንፈስ ቅዱስ ዕርዳታ ያስረዳል። ስለዚህ ሽማግሌዎች ለራሳቸው ብለው መንፈስ ቅዱስን የማያሳዝኑ ሊሆኑ ይገባል።

2/ «ራሱን የሚወድ» መሆን የለበትም፤ ቁ.7።

እንዲህ ዓይነት ሰው የራሱን መንገድ ብቻ ከሚከተል፤ ራሱን ከሚያከብር፤ እኔ ብቻ ልክ ነኝ ከሚል፤ ሀሳቡንና ራሱን ጠቃሚ አድርጎ ከሚገምትና በሁሉም ነገር ውስጥ ራሱን መካከለኛ ለማድረግ ከሚረዳ ሰው መደብ ይጠቃለላል።

ሽማግሌ ወይም የወንጌል መልዕክተኛ ገን የሌሎችን ሀሳብ አዳምጦ ነገሩን የሚመረምር መሆን አለበት።

«ቶሎ የማይቆጣ» ሊሆን ይገባል። ቶሎ የሚቆጣ ሰው ራሱን ሊገዛ አይችልም፤ ስለዚህ ቤተ ክርስቲያንንም ሊገዛ አይችልም።

«ጠፊ መሆን የለበትም።» ከመጠጥ ነፃ ያልሆነ ሰው የአልኮሆል ባሪያ ነው። ባሪያ ደግሞ ገዢ ስላለው ሊገዛ አይችልም።

«የማይግታ» የማይጨቃጨቅ ሊሆን ይገባል። የሚግታ ሰው የራሱ ፈቃድና ቁጣ ባሪያ ነው። እንዲህ ዓይነት ሰው ራሱ ነፃ ስላልሆነ ቤተ ክርስቲያንን መግዛት አይችልም።

«የረከበውን ረብ የማይወድ» ሊሆን ይገባል። ልቡን በዓለማዊ ነገሮች ላይ ያደረገ ሰው በላይ ያሉትን ነገሮች እንዲመለከት መንፈስ ቅዱስ ሊመራው ስለማይችል የእርሱንም ዕርዳታ ግጥሟት ይሳነዋል።

«ማስተናገድ የሚወድ» ሊሆን ይገባል። ቁ.8። እንግዶችን የሚወዱ ለሌሎች ፍቅር ያላቸው ሊሆኑ መልካም ምስክርነትም ይኖራቸዋል። ከራሳቸው ጥቅም ይልቅ ሰዎችን መርዳት ይመርጣሉ።

«መልካም ሰዎችን የሚወድ» ሊሆን ይገባል። ይህ ገፁ ህልውና ሊያሳይ ፍቅራቸው ገን ለዓለማዊ ሰዎችና ነገሮች ካላላ ለባቸው ትክክል እንዳልሆነ ያመለክታል።

«ትሑት»:- ጠንቃቃ፤ ራሱን በነገር ሁሉ የገዛና በሥጋዊ ሐሳቦች ፈጽሞ ያልተገዛ ግለት ሊሆን ነው።

«ዳድት»:- አብሮ ከሚውላቸው ከጓደኞቹ ጋር በመሆን የራሱን ችሎታ ለማሳየት ብቻ የሚጥር ዳድት አይደለም። እንደዚህ ዓይነት ሰዎች የራሳቸው ፈቃድ በሌሎች ውስጥ እንዲፈፀም ያስገድዳሉ።

«ቅዱስ»:- በልቡና በእካሄዱ የራሱን ሐሳብ በመተው ለእግዚአብሔር ፈቃድ የተለየ ግለት ነው።

«ራሱን የጠበቀ»:- ራሱን በመጠበቅ ጉብዝናውን ያሳየ ሰው ቤተ ክርስቲያንን ሊገዛ የሚችል ነው። የሥጋውን ፍላጎት መግዛት ያልቻለ፤ ትሕትናና ጠንቃቃነት የሌለው ሰው የውስጣዊው ምኞቱን ኃይልና የራሱንም ፈቃድ መግዛት ተስኖታልና የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን መግዛት አይችልም። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያንን ሽማግሌ መሆን አይችልም።

/ ሽማግሌዎች ለትምህርት ያላቸው ችሎታ

ሀ/ «በታመነበት ትምህርት የነቃ ይሁን»:- ሽማግሌ እምነቱ በእግዚአብሔር ቃል ላይ የፀና መሆን አለበት። የእግዚአብሔርንም ቃል በንጽሕና ለማስተማር መቻል አለበት።

«ሌሎችን በእውነተኛው ትምህርት ለማጽናናት የሚተላለፉትንም ለመገወጽ» የሚችል መሆን ይገባዋል። ክርስቲያን አገልጋይ በተደራው በእግዚአብሔር ቃል ላይ ካልፀና የሚተላለፉ ሰዎች ሊያጋጥሙት ሊቋቋማቸው አይችሉም። ይኸውም እርሱ ራሱ በነገሩ ላይ እርግጠኛ ስለማይሆን ነው።

ለ/ ቲቶ እነማንን ለአገልግሎት መለየትና እነማንን ደግሞ መከለስ እንደሚገባው የሚያስችል ደንበኛ ትምህርት አግኝቷል። ምዕ.1: 10-16:- ስለሚያስተምሩትና ስለሚሰሙት ሰዎች ይናገራል:-

1/ ስለ መጥሮ አስተማሪዎች

ሀ/ «የማይታዘዙ» ናቸው፤ የራሳቸውን መንገድ ይመርጣሉ፤ የራሳቸውንም ኃይል ይፈልጋሉ። «ነገራቸውም ከገቱ ነው የሰውንም ልብ ያጠፋሉ» ይኸውም በስሕተታቸው ስለወደቁ ስሕተታቸውን ይወዱታል፤ በእርሱም ይኮራሉ። በአሳሳቹም ንግግራቸው ሌሎችን ለመጣል ይጣጣራሉ። በተለይም «የግዝረት ሰዎች» የሚረዱት ክርስትናንና እይሁዳዊነትን ለማደባለቅ ነው።

ለ/ ከእነርሱ ጋር እንዴት እድርገን እንደምንኖር ሐዋርያው ያቀረበው ፀደ እውነት የሆነውን ነገር ለአጣኞች በማስረዳትና የእውነተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ መልስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመስጠት «እነዚህን አፋቸውን መዘጋት ይገባል፤ ቁ.11።

ሐ/ የሚያስተምሩትም ጥቅም ስለሚረዱት ነው። በአዕምሮአቸውም ከዓለማዊ ጥቅምና ከብሮ በስተቀር የእውነት ነገር አይገኝባቸውም።

2/ ስለ እድገጮቻቸው

ሀ/ ከመካከላቸው አንዱ በእነርሱ ላይ ይመሰክርባቸዋል፤ ቁ.12።

«ነቢያቸው»፡- ከእነርሱ መካከል ይናገር የነበረው ሰው የሚያመለክት እንጂ የእግዚአብሔር ነቢይ አይደለም።

ለ/ የጠቢባቸው ወይም የተናጋሪአቸው ምስክርነት «የቀርጫስ ሰዎች ውሸተኞችና ክፉዎች አራዊት በላተኞች» ናቸው የሚል ነበር። እነዚህ ሰዎች ሆኖባቸው ናቸው። ይኸውም ከመሥራት ይልቅ መብላት የሚመርጡ፣ ለነገሮችና የሥጋቸውን ምኞት የሚከተሉ ስለነበሩ ነው።

ሐ/ ጳውሎስም በቀርጫስ ሰዎች ላይ የተናገረው ነገር እውነት ነው ብሏል፤ ቁ.13።

መ/ ቲቶ ከእነዚህ ሰዎች ጋር በምን ዓይነት መንገድ መኖር እንዳለበት ጳውሎስ አስተማረው። ለጢሞቴዎስ ሲጽፍለት በገርነት እንዲያስተምራቸው ነገረው፤ ለቲቶ ግን ሲጽፍለት በጽኑና በግልጽ እንዲገሥጽቸው ነገረው። ከጢሞቴዎስ ጋር ይኖሩ የነበሩት ሰዎች ሰጣም ጨዋዎች ስለነበሩ ለምተው

እንዲለውጡ በገርነት ሊገሥጹባቸው አለፈለገ። ቲቶ ግን ይኖር የነበረው በሜዳ ከሚኖሩና ግላጼ ከማይሰሙ ሰዎች ጋር ነበር። በግልፅ ካልተገነዘቡ በስተቀር ቆም ብለው ማለብ እንኳ አይችሉም ነበር። እንደነዚህ ያሉት ሰዎች የሐሰት መምህራንን ትምህርት በቀላሉ ሊቀበሉ የሚችሉ ናቸው። ይኸውም ንስሐ ለመግባትና የተለየ ኑሮ ለመኖር ስለማይፈልጉ ነው።

ሠ/ «የአይሁድን ተረትና ክፍውነት ፈቀቅ ያሉትን ሰዎች ትምህርት ያዳመጡ በራሳቸውም ፈቃድ የሚመሩ ሰዎች የፈለገውን ለመለማት እንችላለን» ይላሉ፤ ቁ.14። ይህንን የመለለው ክርክር ትክክል አይደለም። የእግዚአብሔር ሰዎች በሰይጣን የሚመሩ አስተማሪዎች የሚያስተምሩትን ትምህርት መስማት አይገባቸውም። ሐዋን ይህንን ትምህርት አዳምጣ ወደቀች። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ነገሩ ስሕተት መሆኑን አውቆ የሐሰትን ትምህርት በመስማት አዕምሮውን ማጥደፍ የለበትም። እነርሱ የእግዚአብሔርን ምክር ስምተው ቢመለሱ ይጠሉታል። እነዚህ ሰዎች በግልጽ መገሠጽ ይገባቸዋል። በራሳቸው ፈቃድ የሚመሩትን፣ ገድየለሽና ስነፍ ሰዎች በገርነት መገሠጽ ምንም አይረዳቸውም። ጳውሎስ እነዚህን የመሳሰሉት ሰዎች ትምህርት የእውነት ተቃራኒ ነው በማለት ምክንያት ያቀርባል። «ለንፁሐን ነገር ሁሉ ንፁሕ ነው» ቁ.15። ለርኩሳንና ለማያምት ግን ንፁሕ የሆነ ነገር የላቸውም። እነርሱ ልባቸው እና ሕሊናቸው ርኩስ ነው። ሕሊናቸውም ርኩስ ከመሆኑ የተነሣ ኃጢአታቸው በእግዚአብሔር እንደተፈቀደና ጨርሶም ኃጢአት እንደሌለባቸው የሚስተባብላቸው ጥቅስ ይፈልጋሉ። «ለንፁሐን ሁሉ ነገር ንፁሕ ነው» በማለት እንዳንድ አስከፊ መጠሮችን መጠጣት አለብን ይላሉ። እግዚአብሔር ቢጠላውም ባይጠላውም ለእነርሱ ኃጢአት አይደለም። እነርሱ ሊተጩት የማይፈልጉትን ነገር የእግዚአብሔር ትርጉም ይህ ነው ብለው ይላሉ። አዕምሮአቸው እንድ ጊዜ እግዚአብሔርን መቃወም ስለጀመረ የራሳቸውን መንገድ ይመርጣሉ። ስለዚህ አዕምሮአቸው እንድ ጊዜ ርክቧልና ምንም ነገር ለእነርሱ ንፁሕ አይደለም። ልባቸው የራሳቸውን ፈቃድ ለማድረግ የተዘጋጀ ስለሆነ የሚያደርጉት ነገር ሁሉ ንፁሕ አይደለም፤ ቁ.15። አዕምሮአቸው ንፁሕ ቢሆን ኖሮ እግዚአብሔር

የሚላቸውን ነገር ክታሉ ውስጥ በታማኝነት ሊረዱ ይችሉ ነበር። ሆኖም እነርሱ እንድ ጊዜ ክፉታቸውን ላለመተው ስለወሰኑ ራሳቸውን የሚደግፍ ጥቅስ ብቻ ፈልገው ለማግኘት ይታገላሉ። ሁለት ሚስቶች ያሏቸውና ሌሎች ተመሳሳይ ሁኔታ ያላቸው ሰዎች የሚያደርጉት እንደዚሁ ነው። «እግዚአብሔርን እንደሚያውቁ ይናገራሉ» በሥራቸው ግን ይክዱታል። ቁ.16። ስለዚህ የተጣሉ፣ የማይታዘዙና

ለመልካም ሥራ ሁሉ የማይበቁ አማኞች ሁሉ በታማኝነት የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንደሚፈጽሙ ወይም የራሳቸውን ፈቃድ እንደሚከተሉ ለማወቅ በነገር ሁሉ ሊመረመሩ ይገባል።

5ኛ ጥያቄ፡- ለምዕ.2 አርዕስት በመስጠት በሁለት ዋና ዋና ክፍሎች ከፍላጎት ውይይት አድርገውባቸው፤ 1ኛ/ ምዕ.2፡1-10፣ 2ኛ ምዕ.2፡11-15።

መልስ፡- የቤተ ክርስቲያን መሪነትና አባላት ምርጫ የሚደረግ ጥንቃቄ ጳውሎስ ከቁ.1-10 ባለው ክፍል ውስጥ ቲቶን ይመክረዋል። 1/ ስለ ራሱና ስለ እምነት ሥራዎች በአጠቃላይ ቲቶ ሌሎች ሰዎች እንዲለቡ ለማድረግና ራሱም ለመለበክ ማለብ ይኖርበታል። ቲቶ ሽማግሌዎች ማስተማር ብቻ ባይሆን እነርሱም በፈናቸው ሌሎችን ክርስቲያኖች ማስተማርና ማድረግም የሚገባቸው ምን እንደሆነ ማሳየት እንደነበረበት የዚህ ትምህርት ትክክለኛ መልስ እንደሆነ እንመለከታለን፤ ቁ.1። ይህንን የሚያስተምር ከሆነ እውነተኛ ክርስቲያኖች እንዲሆኑ ይረዳቸው ነበር።

2/ ቲቶ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እውነተኛውን ትምህርት ለተለያዩ ሰዎች እንዲያስተምር ጳውሎስ አስገንጸበው።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አሰረላጊ በሆነ ሁኔታ ውስጥ ሁሉ እያንዳንዱን ለው ስለማንኛውም ነገር ማስተማር፣ መምከርና መገለፅ ይገባቸዋል፤ ምዕ.2፡2-10።

ቁ.2፡- ነገሮችን በዋሃ እንዳይመለከቱ ሽማግሌዎች የነቁ ይሁኑ።። ለወጣቶች መልካም ምሳሌ እንዲሆኑ በመንፈስና በሥጋቸው ጤናማች እንዲሆኑና ነገርንም ሁሉ የማያበዙ መሆን ያስፈልጋቸዋል። ራሳቸውን የጠበቁ መሆን ይገባቸዋል፤ ይህም ማለት ራሳቸውን ለመብል፣ ለመጠጥም ሆነ ለቁጣ ራሳቸውን የገቱ መሆን አለባቸው። «በእምነት ተናገር»፡- እገልጋቸው በትምህርት ሁሉ ባይወሰዱ እውነተኛውን ትምህርት የሚያውቁ መሆን ይገባቸዋል። በእምነታቸው ደካማች የሆኑትንና በዕድሜአቸውም የደረሱትን ሰዎች በእምነት ፀንተው እንዲቆሙ እንዲረዱአቸው ሙሉ ፀጋና ደግነት ሊኖራቸው ይገባል። ሥጋ እየደከመ ሲሄድ ነፍሱና መንፈስ በክርስቶስ፣ በእውነትና በብርሃን እየጠነከረ ይሄዳል። «በእምነት በፍቅርና በትዕግሥትም ተናገር»፡- ሽማግሌዎች ዘወትር በቀላሉ አጥጋቢ ሳልሆኑና ሳስደሰታቸውም ነገር በቶሎ በመቆጣት ያተረመርማሉ። ስለዚህ በእግዚአብሔር ፊት በእምነት በፍቅርና በትዕግሥት ለመቆም መጠንቀቅ አለባቸው። በእያንዳንዱ የዕድሜ ክልል ሊሠራ የሚችል የተለያየ ኃጢአት ስላለ በእግዚአብሔር ፊት ያለ ስሕተት ለመቆም መጠንቀቅ ያስፈልጋል።

3/ «አሮጊት ሴቶች ለንጽሕና እንደሚገባ በመልካም ይኑሩ» ቁ.3። እነርሱም በቁ.2 ላይ ለሽግግራዎች የተጠቀሱትን ነገሮች መጠበቅ አለባቸው። ቅዱሳንም ለመሆን «ሐሜተኞች» መሆን የለባቸውም። እንደዚህ ዓይነት ሰዎች ስለነጋቢቶቻቸው ሲናገሩ በእውነት ላይ ዘወትር ውሸትን ይጨምራሉ። አንዳንድ ሰዎች ወረ መለሳት ስለሚፈልጉ ብዙ መናገርና ማታለልም ልማዳቸው ነው። እነዚህ ሰዎች ነጋቢቶቻቸውን አይወዱም። አሮጊቶች በቀላሉ ለልማድ ስለሚገዙ «ለብዙ የወይን ጠጅ የተገዙ» አይሁኑ። በመግዛት ላይሆን በጥሩ ሕይወትና በምላሌነት አስተማሪዎች ሊሆኑ ስለሚችሉ «መልካም ነገር የሚያስተምሩ ይሁኑ»። ሕፃናትንና ወጣት ሴቶችን ሁሉ በቤታቸው ውስጥ ማስተማር ይችላሉ።

ቁ.3:- «ወጣት ሴቶች ከእነርሱ እንዲማሩ ባሉቻቸውንና ልጆቻቸውን መውደድ» ይገባቸዋል።

4/ በቁ.4ና 5 ውስጥ የሚገኘው የወጣት ሴቶች ትምህርት ጠንቃቃ እንዲሆን የሚያላስብ ነው። ወጣት ሴቶች በስሜታቸው እና በፍላጎታቸው የማይላቡ ሊሆኑ ይገባል። ይህንን ግን የሚከተሉ ከሆነ ፍላጎታቸው ዘወትር ከቤተሰቦቻቸው ውጪ ይሆናል። አካባቢያቸውንም ለመጎብኘትና ከዚያም አንዳንድ ነገሮችን በመቅለም ቤተሰቦቻቸውን ችላ ይላሉ። አሮጊቶች እነዚህን የመላሰሉትን ወጣት ሴቶች ከማንም በተሻለ መንገድ በምላሌነታቸው ሊያስተምሩአቸው ይችላሉ። ይኸውም አሮጊት ሴቶች እነዚህን ነገሮች በሕይወታቸው ለለተለማመደቸው ነው። ወጣት ሴቶች እግዚአብሔር የባሉቻቸው ረዳቶች የልጆቻቸውም ኃላፊዎች እንዳይረጋቸው በረዱ ጥንቃቄአቸውና ፍቅራቸው ወደ ቤታቸው ሊመለስ ይችላል። እነርሱም በዚያ ጊዜ ብቻ ደስተኞች ሊሆኑ ይችላሉ። የእግዚአብሔርን ፈቃድ በሚፈጽሙበት ወቅት ለባሉቻቸው ታዛዦች ይሆናሉ። ራሳቸው ለባሉቻቸውን ብቻ አድርገው ሲጠብቁ «ከዝሙት የራቁና ጨዋዎች» ይሆናሉ። ይኸውም እግዚአብሔር ይህንን ከእነርሱ እንደሚፈልግባቸው አውቀው ሲያደርጉ ነው። ዓለም ዘወትር በእካሄዳችን ለሕተት ለማግኘትና ለመፈተንም ይጥራል፤ ሆኖም ሴቶች ይህንን በሚያደርጉበት ጊዜ የእግዚአብሔር ቃል በዓለም «አይሰደብም»። ስለዚህ ነገር ዘወትር ምክንያት የሚሆኑ ወጣት ሴቶች ናቸው። ያላመኑ ሰዎች በእግዚአብሔር ልጆች አማካይነት በተመለከቱት የእግዚአብሔር ቃል መሠረት ፍርድ ይለጣሉ። ታዲያ እኛ በእግዚአብሔር ቃልና ሥራ ላይ ከቶ እንዲናገሩ መንገድ ልንለጣቸው አይገባም።

5/ «ጎበዛዝቅ ደግሞ በልክ ይናሩ ዘንድ ምክራቸው:- አንድን ነገር ለማድረግና ለመፍረድም ችኩል መሆን አይገባቸውም» እጅግ

በጣም ብዙ ወጣቶች በኩራት ስለሚጠቱ ከቶዎች ላይሆኑ እና እኛ ሁሉን ነገር እናውቃለን ብለው ላያስቡ ሌሎችን በትሕትናና በገርነት መገመት ይኖርባቸዋል።

6/ ጳውሎስ ቲቶን ራሱን ይመክረዋል፤ ቁ.7። ቲቶ ለሁሉም ሰው ምላሌ መሆን ይገባዋል። አለበለዚያ ግን በአስተማሪነቱ የተነባውን ነገር በምላሌነት ያፈርሰዋል። የእግዚአብሔር ቃል ትምህርትና መልካም ሕይወት በአንድነት ጎን ለጎን መራመድ አለባቸው። «ራስህን ለመልካም ነገር ሁሉ ምላሌ አድርግ» ለባዚዎችና

አስተማሪዎች:- ሥራቸውን ሌሎች እንዲከተሉት ምላሌ መሆን ይገባቸዋል። የአንድ ለባዚ ዓላማ መሆን የሚገባው የወንጌል እውቀትን በበለጠ ማስተማር እንጂ ጥሩ የንግግር ችሎታ ብቻ ማሳየት መሆን የለበትም። «በጥበብ ነውር በሌለበት ሁኔታ በመልካም ተናገር፤ እውነተኛውን ቃል አስተምር፤ በቅድስና ሕይወት ተመላለስ» ሕይወትህም ከምታስተምረው ነገር ጋር መዋሐድ ይኖርበታል። «የሚቃወም ሰው ስለ እኛ የሚናገረውን ነገር» ማግኘት የለበትም፤ ቁ.8።

7/ ምዕ.2:9-10 አገልጋዮች ግድረግ የሚገቡአቸው ነገሮች ሠራተኞች ለምድራዊ አሠሪዎች ግድረግ የሚገባቸውን ነገር በሚገባ መሥራት ይገባቸዋል። ይኸውም ወደ ላይኛው ሰማያዊ ቤታቸው በመመልከት መሆን አለበት።

ሀ/ ሥራዎቻቸውም የሚከተሉት ናቸው:-

1/ ለአሠሪዎቻቸው መታዘዝ

2/ «በሁሉ ደስ ያለኛቸው ዘንድ»:- በመጀመሪያ እግዚአብሔርን ማስደሰትና መታዘዝ ያስፈልጋቸዋል። ይኸውም እርሱ ትልቁ ጌታቸው ስለሆነ ነው። ታላቁ ጌታቸው ይህንን ስለሚጠላ ኃጢአትን እንዲሠሩ ከታዘዙ ግን ግድረግ አይኖርባቸውም። ነገር ግን በሌላ በማንኛውም ነገር ጌታቸው እንዲያደርጉላቸው የሚፈልጉትን ሁሉ እንዲሠሩላቸውና እንዲታዘዙአቸው እግዚአብሔር ያዛል። አንዳንድ አሠሪዎች የሚያዙትን ሁሉ ለመታዘዝ በጣም ያስቸግራል። አንዳንዶቹም ሠራተኞቻቸውን አያስቡም፤ ቢሆንም ይህ በዓለም ፊት ትልቅ ምስክርነት ስላለው ግድረግ ይኖርባቸዋል። ለአሠሪዎቻቸውም ለመታዘዝ በጣም ጥንቁቅ መሆን አለባቸው።

3/ «ዳግመኛ ላይታወሙ»:- ይህም ግለት በጥሩታቸው ላይ ውሸት ላይጨምሩ ግለት ነው። ሠራተኛ ከአሠሪው ጋር ከርከር መግጠም የለበትም። እውነተኛ አሠሪአውነትን በደለታ ስለሚያዳምጥ በውሸት ቢከሰስ እውነትን እንዳያሳይ አይከለክልም።

4/ «የይግናትን በምግባራቸው ይገለጡ እንጂ እምቢተኞችና ሌቦች አይሁኑ»:- ሠራተኞች ታግኝ መሆን ይኖርባቸዋል። እንደ ራሳቸው ቤት አድርገው በመቁጠር መሥራት አለባቸው እንጂ ጥቃቅን ነገሮችን እንኳ መስረት አይገባቸውም። ሌሎች ለእነርሱ እንደሚያደርጉላቸው ግድረግ አለባቸው እንጂ መስረትና ማበላሸት አይገባቸውም። እንዲያውም የአሠሪዎቻቸውን ንብረት እንዲጨምር መጠበቅ አለባቸው። አለበለዚያ ግን በእግዚአብሔር ፊት ታግኝ ሆነው አይቆጠሩም።

ለ/ «የምድኃኒታችን የእግዚአብሔርን ትምህርት በሁሉ ያስገጡ ዘንድ»ሁ- ሠራተኞች ለዲስ ፍጥረት እንዲሆኑ ስለሚያላቸው ባልዳኑት አሠሪዎቻቸውና በሌሎችም ዘንድ መልካም ምስክር ናቸው። ይህም ምስክርነት የእግዚአብሔር የደህንነት መንገድ በእውነት ሰውን አዲስ ፍጥረት እንደሚያደርግ ያሳያል። ይህም እግዚአብሔርን አዳኝና ቃሉንም ጥምር ያከብራል። ቁ. 1-10 ያሉት ለምን በታግኝነትና በእውነት ላይ እንዳተኮሩ ገለፅ፤ ቁ.11-14።

1/ «ሰውን ሁሉ የሚያድን የእግዚአብሔር ፀጋ ተገልጧል» ቁ.11። ስለዚህ እግኞች ሁሉ በቃልና በእነሄዳቸው በዓለም ፊት ምስክር መሆን አለባቸው። ይህም ምናልባት ለዎች ሁሉ የእግዚአብሔርን ታላቅ ደህንነት እንዲሰጡ ለማድረግ ነው።

2/ የዓለማዊነትን ፍትወት እንድንክድና በዚህ ምድር እስካለንበት ጊዜ ድረስ በሚገባና በጽድቅ ኑሮ እንድንኖር የእግዚአብሔር ቃል ያስተምረናል፤ ቁ. 12። ይህም ከቁ.1-10 ያሉት ትምህርቶች ለምን እንደተሰጡ ያሳየናል።

3/ ክርስቶስ በትንሣኤ ቀን ስለሚመጣልን የቅድስናን ኑሮ ክፍርን በደስታ እንገናኘዋለን፤ ቁ.13።

4/ «ክርስቶስ ከኃጢአትና ከጥፋት ሊያድነን ሕይወቱን ሰጠን» ቁ. 14። እርሱን የምንወደው ክሆነ ዓለማዊነትንና ኃጢአትን መተው አለብን። ክርስቶስ ለእኛ ሊሞትልን ከቻለ እኛም ለሰ እርሱ ኃጢአትን ልንተው እንችላለን። «ራሱን ለእኛ ሲል የለወጠው ከኃጢአት ሁሉ ሊያድነን ፈልጎ»ነው።

«ለራሱም የተመረጠ ወገን ያነገ ዘንድ»፡- ለመልካም ነገር የሚቀና ሰው ኃጢአትን ሁሉ መተው አለበት። «እርሱ እኛን የራሱ ሊያደርገን ሞተ!» ስለዚህ እኛም የእርሱ ለመሆን በመመኘት ከዓለምና ከሥጋ ነገሮች፤ ከራሳችንም ፈቃድ መለየት አለብን። ክርስቶስ ሁሉ እንዲድንሉት ስለሚፈልግ እኛም ነፍሳችንን ለማዳን ጥሩ ጥሩ ሥራዎችን ለመሥራት መጓጓት ይኖርብናል።

ምዕራፍ 2:- 1/ አስተዋጽኦ ሰባዚዎች እንደት መስበክ እንዳለባቸው ያሳያል። «በነዚህ ነገሮች»፡- ጳውሎስ በጻፉት ነገሮች ያልተቀላቀለና ትምህርትም የማይለውጠውን የእግዚአብሔርን ቃል አስተምር።

2/ ይህ የእግዚአብሔር መልዕክት ስለሆነ በታግኝነት ሁሉ «ተናገር፤ አስተምርና ገለል»።

3/ «በተሰጠህ ሥልጣን ሁሉ»ህ:- ይህ በእግዚአብሔር በራሱ የተሰጠ ቃል ስለሆነ ሰባዚዎችና አስተማሪዎች ቃሉን እንዲያስተምሩ ትዕዛዝ ሰጣቸው። እኛ ለእርሱ እርሻ ስለሆንን በእግዚአብሔር ፈንታ እንናገራለን እንጂ ሥልጣኑ የእግዚአብሔር ነው። እንደ ሰው እንኳ እግዚአብሔርን ለመቃወምና እኛም እንዳንናገር ሊያደርግ ይችላል?

4/ «ማንም አይናቅህ»:- እነርሱ የእግዚአብሔርን አገልጋይ ሊንቁ ይሞክራሉ። ነገር ግን የእግዚአብሔር ባሪያ ያለ ምንም ፍርሃት ይቆማል። የእግዚአብሔር አገልጋይ በእርሱ ፈንታ ኃጢአትን ለመገመፅና ደካሞችን ለማፅናት የጠቀሱትንም ለማዳን ይቆማል። ክርስቶስን እንዲሁ ስለናቁት ሰዎች ሊንቁህ ደስ ይበልህ።

6ኛ ጥያቄ:- ቁ.11-14ን በማስተዋል በልብህ አጥና።

7ኛ ጥያቄ:- በምዕ.3 ለእግኞች የተነገረው ኃላፊነት ምን ይመስላል?

መልስ:- ምዕ.1:- ስለ ክርስቲያን ሠራተኞች ትምህርትና ዘዴ ይናገራል።

ምዕ.2:- በቤት ውስጥ ስለሚሠራ ትምህርትና ዘዴ ይናገራል።

ምዕ.3:- ቤተ ክርስቲያን በዓለም ፊት እንደት መራመድ እንደሚገባት ይናገራል።

ምዕ.3 በምዕ.2: 11-13 ላይ መሠረት በማድረግ ይቀጥላል።

8ኛ ጥያቄ:- በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የወንጌልን በለፋት መዳረስና የሙሉ ደህንነትንም ዕድገት አላይ።

1/ የወንጌል ሥራ ማረጋገጫ:- የእግዚአብሔር ሰዎች ለሰው ሁሉ ምስክር ሊሆኑ ይገባል። ይኸውም የእግዚአብሔርን ልጆች የሆነት ሌሎች ሰዎች ለምተው ወደ እውነት እንዲመጡ ነው፤ ቁ.2።

2/ በዚያ ውስጥ የሰው ጠባይ ያለው ድርሻ:-

ሀ/ እንደ ሰው ነፍሳትን ወደ እግዚአብሔር ለመመለስ ከፈለገ የበላዮቹን መታዘዝ አለበት። አለበለዚያ ግን ባላመኑት ሰዎች ዘንድ ጥሩ ምስክር ሊሆን አይችልም

ለ/ «ለማንኛውም መልካም ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ መሆን አለበት» ቁ.1።

3/ «ማንንም መስደብ» የለበትም። የምንሰድበው ሰው ምስክርነታችንን ጨርሶ ስለማይሰማ መላደብ አይኖርብንም። ይህንን ሰው ግን ወደ እግዚአብሔር እንድናመጣው ኃላፊነት ተሰጥቶናል፤ ቁ.2። እኛም እንደ እነርሱ መጥሮ ስለነበርን ስለ መጥሮ ሥራቸውና ስለ እነርሱም ወራ መንዛት የለብንም፤ ቁ.3። እንደዚህ ያለው ነገር የእግዚአብሔርን ሥራ ወደ ኋላ ስለሚጎትት መሥራት ያለብንን ትተን ተቃራኒውን እናደርጋለን ማለት ነው።

4 «ይህም ነገር እውነት ነው፤ በዚህም ነገር ትፀና ዘንድ እወዳለሁ። በእግዚአብሔርም ያመኑ ሁሉ መልካም ሥራ ለመሥራት ማሰብ ይገባቸዋል» ቁ.8። «ይህም የማረና ለሰውም የሚረባ ነው»:- ያላመኑ ሰዎች እግኞችን ሊመለከቱ እነርሱንም ደግሞ ወደ እግዚአብሔር ይሰባቸዋል።

5/ ለዎችን ወደ ክርስቶስ ለማምጣት ከፈለገን ማናችንም ብንሆን ከእነርሱ ጋር ስለምንም ነገር መከራከር የለብንም። አለበለዚያ በነገሩ ተናደው የማይረባ ጥያቄ ያቀርባሉ። በዚያን ጊዜ መንፈሳዊ ነገሮችን እያዳምጡም። ጉራ ለመንዛትም የማን ዘር እንደሆኑ ሊጠቅሱ ይፈልጋሉ። ስለ ሕገም ቸክ ብለው ይከራከራሉ። ይህንን የመላሰሉት ከርክሮች ጋጋ የማይኖራቸውና ከጎቱዎች ናቸው፤

ቁ.9። እነዚህን የመላሰሉት ሰዎች፤ ሰዎች ያላቸው ዓላማ እውነትን ለማወቅ ላይሆን በከርክራቸው ለመርታት ነው፤ ስለዚህ እንደ ጊዜ ከርክርን ከጀመሩ በኋላ መንፈስ ቅዱስ ሊረዳቸው አይችልም።

6/ ከሐዲ ወይም የሐሰት መምህር በያጋጥምህ ጨርሶ እውነትን እንደማያስተምርህ ተረዳ፤ ቁ.10። ዓላማው ትምህርቱን የሚሰማ በመምሰል አጎተን ለማደጋገርና የእግዚአብሔርን ቃል ለመለወጥ ብቻ ነው። አንድ ወይም ሁለት ጊዜ አስጠንቅቀኸው ነገሩን ሊሰማ ካልፈቀደ ከእርሱ ጋር መነጋገር አቁም። እንደዚህ

ካለው ሰው ጋር መከራከር ምንም ጥቅም የለውም፤ ለእግዚአብሔርም ክብር አይሆንም። እንደዚህ ያለው ሰው ኃጢአት መሥራቱን የሚያውቅ ከሆነ አዕምሮው ለእግዚአብሔር ላለመታዘዝ አቅዷል ግለት ነው። ስለዚህ ይህ ሰው በራሱ ፈቃድ እግዚአብሔርንና መንፈስ ቅዱስን ላስማታዘዝ ወስኗል።

የፍፁም ደህንነት ባሕርያት

የዓለም ሰዎች ምኞት፤ የማይታዘዙና የተቃለሉ ሲሆኑ የዓለምንም ደስታና የሥጋን ምኞት የሚያገለግሉ ናቸው፤ ቁ.3። እነዚህ የሚኖሩት በሌሎችነትና በታላቅ በማያውቅ ሕይወት ነው። የሚጣሉና እርስ በእርሳቸው የሚጠላሉ ናቸው። እግዚአብሔር ርሕራሄና ፍቅር አላያቸው፤ ቁ.4። በሥራቸውም ጽድቅ አልገኙም ነበር፤ ቁ.5። እንዲጸድቁ ምንም የተቆጠረላቸው ነገር አልተቆጠረላቸውም ነበር። የነበራቸውም ነገር ኃጢአት ብቻ ነበር። እግዚአብሔር ግን እንደምህረቱ ብዛት አዳናቸው። በንስሐ ወደ እርሱ በሰቀረቡ ለእነዚያ ክፉ ኃጢአተኞች የዘላለምን ሕይወት ስጦታ ሰጣቸው። «በሁለተኛ ልደቱ በጥምቀት» ኃጢአታቸውን አጠበላቸው። ንስሐ በሌለበት ከኃጢአት መታጠብና መንፃት እንዲሁም «በመንፈስ ቅዱስም መታደስ» የለም። አማኞች በመንፈስ ቅዱስ አሠራር ኃጢአት የማይሠራ አዲስ ልብ ተቀበሉ። መንፈስ ቅዱስም በአማኞች ልብ ውስጥ ይኖራል፤ ይመራቸውማል።

የደህንነት ዋጋ ወይም ውጤት

አዲስ አማኝ አዲስ ልብና በውስጡም የሚኖር መንፈስ ቅዱስ ይቀበላል፤ ቁ.5። እግዚአብሔር «በኢየሱስ ክርስቶስ በአዳኞችን» አማካይነት ምሕረቱን በአማኞች ላይ በብዛት አፈሰሰ። ክርስቶስ ስለሞተለትና ከኃጢአቱም ስላነፃው ኃጢአተኛ የእግዚአብሔርን ምሕረትና ፍቅር ይቀበላል። ኃጢአተኛ «በፀጋ ጸደቀ» ቁ.7። ይኸውም መዳን ስለሚገባው ሳይሆን የእግዚአብሔር ሥጦታ ነው። «በተስፋው የዘላለምን ሕይወት ወራሽ እንሆን ዘንድ»፡- እግዚአብሔር በመጀመሪያ ኃጢአተኛውን ኮነ። ከዚያ በኋላ ግን የዘላለምን ሕይወት በመስጠት ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ወራሽና ልጅ አደረገው። እንደ እግዚአብሔር ልጅ መልካም ሥራ መሥራት ይገባቸዋል፤ ቁ.8። የእግዚአብሔር ልጅ አዲስ ፍጥረት ስለሆነ አዲስ ሥራ ሊኖረው ይገባል።

9ኛ ጥያቄ፡- ከቁ.4-7 ያለውን በማስተዋል በልብ አጥና።

10ኛ ጥያቄ፡- ለአጠቃላይ መልዕክት ምን ርዕስ ትሰጠዋለህ?

መልስ፡- ከመንፈሳዊ ሥራዎችና ትምህርቶች ጋር የሚዛመዱ ምክርቶችና ግንቃቂያዎች። በተለይም በጥሩ ምግባር ወንጌልን በማስተማር ላይ የተመሠረቱ ናቸው። ለመልካም ሥራ የቤተ ክርስቲያንን መሪዎች እያነቃቃህ በበለጠ ለመረዳት መክፈቻዎችንና ጥቅሶችን አመለከር። ምል. 1:5 እና ምል.3:8 የሐዋርያው ሐሳብ ምን እንደነበር ይጠቁማሉ።